

SVATÉ MANŽELSTVÍ

SVATÉ MANŽELSTVÍ:

RADOST PRO CÍRKEV,
SVĚDECTVÍ PRO SVĚT

„NELEKEJTE SE, POJĎME VPŘED...“

FORMAČNÍ TÉMA 2019-2020

Equipes Notre-Dame

OBSAH

SLOVO NA ÚVOD ZODPOVĚDNÉHO PÁRU ERI	7
ÚVOD DO FORMAČNÍHO TÉMATU	9
PRVNÍ SETKÁNÍ	
SVATOST	19
DRUHÉ SETKÁNÍ	
CESTA KE SVATOSTI V MANŽELSTVÍ	31
TŘETÍ SETKÁNÍ	
SLABINY: SOUČASNÁ KULTURA A SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI	41
ČTVRTÉ SETKÁNÍ	
NEPŘÁTELÉ SVATOSTI: GNOSTICIZMUS A PELAGIANIZMUS	53
PÁTÉ SETKÁNÍ	
MODLITBA: POŽADAVEK SVATOSTI	65
ŠESTÉ SETKÁNÍ	
EUCHARISTIE: ZDROJ SVATOSTI	75
SEDMÉ SETKÁNÍ	
BÝT DNES SVATÝM MANŽELSTVÍM	85
OSMÉ SETKÁNÍ	
MANŽELSKÁ SPIRITUALITA: ZVLÁŠTNÍ PŘÍSPĚVEK EQUIPEŠ NOTRE-DAME NA CESTĚ KE SVATOSTI V MANŽELSTVÍ	97

DEVÁTÉ SETKÁNÍ

SHRNUTÍ 109

DODATEK 1

Modlitební čtení Božího Slova - Lectio Divina 117

DODATEK 2

List z Fatimy 2018 121

DODATEK 3

Modlitba za blahoslavení
Služebníka Božího Henri Caffarela 127

SLOVO NA ÚVOD ZODPOVĚDNÉHO PÁRU ERI

Svatý otec František svou zveřejněnou v březnu 2018 apoštolskou adhortací o povolání ke svatosti v současném světě *Gaudete et Exsultate* ukončil slovy:

„Doufám, že tyto stránky budou užitečné, aby se celá církev věnovala prosazování touhy po svatosti. Prosme, aby nám Duch svatý vlil intenzivní touhu být svatí k větší slávě Boží a povzbuzujme se v tomto předsevzetí navzájem. Tak budeme sdílet štěstí, které nám svět nebude moci odejmout”.

(GE 177)

Takové je také formační téma v tomto roce: podpora posvěcení, zavádění svatosti do života v naší každodennosti – ve všech manželských párech Equipes Notre – Dame.

Takto o tom psal páter Henri Caffarel v roce 1949:

„Základním cílem Equipes Notre-Dame je pomáhání manželským párům na cestě ke svatosti. Ani více, ani méně.”¹

Proto je cílem existence Equipes Notre-Dame pomáhat párům objevovat bohatství svátosti, která je spojuje, a života manželskou spiritualitou, která se rodí v centru manželské lásky a lásky k Bohu. Tímto způsobem jsou páry povzbuzovány k tomu, aby se stávaly křesťanským manželstvím, velkým duchovním i spirituálním dědictvím Církve a světa, které je cestou lásky, štěstí a svatosti.

Toto formační téma zapadá do směru určeného pro Hnutí na roky 2018-2024 „Nelekejte se, pojďme vpřed“), které nás zve hledat konkrétní působení, které bude svědectvím toho, že jsme učedníci – misionáři.

¹ Průvodce Equipes Notre-Dame, II. vydání, rok 2011, kapitola III. „Opodstatnění existence Equipes Notre – Dame”

Volbou tohoto formačního tématu, chce Hnutí pomáhat posilovat víru, prozářit náš život slovy Evangelia, posilovat naši křesťanskou identitu, abychom stále více následovali Ježíše a stále více Jej milovali.

Nikdo není povolán k průměrnému životu, ale k životu naplněnému duchovním rozměrem a láskou k Bohu a k bližnímu, což je cesta k posvěcování.

Chtěli bychom, aby pro všechny manželské páry patřící k Equipes Notre-Dame bylo toto formační téma co nejvíce prospěšné. Každé setkání by mělo být spojeno s dalším krokem našeho úsilí, jehož cílem je růst na cestě našeho posvěcování – jako osoby, jako manželského páru i jako týmu.

A nezapomínejme, co nám říká svatý otec František: „**Svatost je nejkrásnější tvář Církve**”. (GE, 9) Určitě je nejkrásnější tvář církevního hnutí jakým je Equipes Notre-Dame, které má ve své doktríně rozvíjení manželské spirituality, jako nezbytné pro posvěcování a manželské a rodinné štěstí.

Je nicméně nezbytné, aby každý člověk pochopil a určil si vlastní cestu k posvěcení, a při tom všude, kde se ocitne, dával svědectví lásky k Bohu a k bližním.

Svatý otec František nám říká: „Neklesej na mysl, protože máš sílu Ducha svatého, která to umožňuje, a svatost je v zásadě plodem Ducha svatého ve tvém životě.” (GE, 15)

*Clarita a Edgardo Bernal
Paříž, duben 2019*

ÚVOD DO FORMAČNÍHO TÉMATU

A. POSLÁNÍ Z XII. MEZINÁRODNÍHO SHROMÁŽDĚNÍ EQUIPES NOTRE-DAME (FATIMA 2018)

V listu z Fatimy čteme: „Nelekejte se, pojďme vpřed“. Pojďme působit v Církvi i ve světě tak, že začneme výzvami, které jsou kolem nás, při tom budeme mít podporu Equipés Notre-Dame, tedy manželskou spiritualitu a posvátnost pramenící ze samotné svátosti manželství, které jsou esencí a katalyzátorem naší mise. Jako členové Hnutí Notre-Dame bychom měli mít hlubší povědomí o našem předurčení a o naší misi a pociťovat misio-nářského ducha.

Draží manželé, „*nelekejte se, pojďme vpřed*“ TO znamená, že jelikož patříme k Hnutí, nemůžeme se obávat Ježíše Krista, Jeho Církve a samotného Hnutí Equipés Notre – Dame. V nich je ukrytý poklad, který vyplňuje náš život radostí a skrze víru nám dává sílu uskutečňovat své sny a odevzdávat se těm, kdo nejvíce potřebují Boží lásku, štědrě se o ní dělit s „nuzáky“ („poníženými“), kteří vegetují na okraji Církve².

Jak říká svatý otec František v apoštolské adhortaci *Gaudete et Exsultate* (o povolání ke svátosti v současném světě), „život nedostává poslání, nýbrž je posláním“. (GE, 27) Znamená to, že pro každého muže a ženu, každé dítě, pubescenta, dospělého nebo starce, pro každý manželský pár je život misí. Právě to je důvod, pro který žijeme.

Byli jsme Bohem posláni, abychom vyplnili své povolání a misi, a to je velká výzva. Povolání je součástí bytí člověkem: „Já jsem posláním na této zemi, a proto jsem na tomto světě. Jsem jako vypáleným znamením označen posláním, které celoživotně naplňuji tak, že osvěcuji, žehnám, oživuji, pozvedám, uzdravuji a osvobozuji. Taková je ošetřovatelka celou duší, takový je učitel celou duší, politik celou duší a každý, kdo se radikálně rozhodl být s druhými a pro druhé. Pokud však někdo klade na jednu stranu

² Poslání papeže Františka ke Světovému dni misí 2018 roku.

svou povinnost a na druhou stranu svůj soukromý život, všechno mu zešedne a on začne ustavičně vyhledávat uznání nebo hájit své vlastní nároky”.³

Z tohoto důvodu, píše dále papež František, „Není zdravé oblíbit si mlčení a nenávidět setkání s druhým, přát si odpočinek a odmítat činnost, vyhledávat modlitbu a podceňovat službu. Všechno může být přijato a integrováno jako součást vlastní existence v tomto světě a stát se součástí cesty posvěcování. Jsme povoláni žít rozjímavě také uprostřed činnosti a posvěcujeme se v zodpovědném a velkodušném plnění svého poslání.“ (GE, 26)

Studijní téma „*Svaté manželství: Radost pro Církev, svědectví pro svět*“ věnuje pozornost následující skutečnosti: čím více se obětujeme jako lidé, jako manželský pár a jako tým, tím lepší se stáváme pro Církev a svět, tedy tím přínosnější je naše mise. Povolání a mise!

Pro nás, členy Hnutí Equipes Notre-Dame, je svatost cestou dvojice, v týmu, v církevním společenství. Každý z nás je nástroj na cestě posvěcování svého manžela/manželky. Každý člen týmu je nástroj na cestě posvěcování jiného člena.

Svatý otec František kategoricky zdůrazňuje „Nevěřím ve svatost bez modlitby“. Vždyť „Světce je člověkem modlitby, který potřebuje komunikovat s Bohem.“ (GE, 147)

Právě toto hledáme během setkání týmu, když se scházíme ve jménu Krista: prostřednictvím modlitby a rozjímání se stáváme svatými a posvěcujeme všechny přítomné.

Ježíš Kristus je přítomen, když tvoříme tým v Hnutí Equipes Notre-Dame. Stejně jako *ecclesia*⁴, setkávání každý měsíc není pouze obyčejnou schůzkou, ale skutečným setkáním s Kristem, aby manželské páry mohly postupovat na své cestě ke svatosti a aby se každý tým proměňoval v církevní, svaté a misijní společenství. Povolání a mise!

³ Apoštolská adhortace *Evangelii Gaudium* – Radost Evangelia papeže Františka, č. 273.

⁴ Slovo *ecclesia* bylo použito páterem Caffarelem pro vysvětlení skutečného významu setkání týmu. Význam tohoto slova bude vysvětlen v další části každého setkání.

B. VŠEOBECNÁ STRUKTURA FORMAČNÍHO TÉMATU

Pořadí setkání týmu má svůj scénář, při kterém se vždy pamatuje na to, že posvěcování je neustále budovaná, dynamická a strmá cesta, která nás směřuje k misi.

Dvě první setkání jsou věnována všeobecným základům svatosti, kterou zasazují do života manželských párů.

Dvě další setkání se soustřeďují na překážky a potíže na cestě ke svatosti a v přijímané misi. Potíže mohou mít materiální (ekonomickou, sociální, politickou či kulturní) anebo ideologickou povahu.

Páté a šesté setkání jsou věnována modlitbě a Eucharistii jako nezbytným pro svatost, protože neexistuje svatost bez modlitby a Eucharistie.

Sedmé setkání nás zve, abychom se stali svatí již dnes, v podmínkách, ve kterých žijeme; v párech spojených manželským slibem, obklopených radostí, výzvami, slabostmi a dokonce i utrpením.

Osmé setkání ukazuje pozitivním a povzbuzujícím způsobem charisma Equipes Notre-Dame jako reálnou možnost dosažení svatosti.

Shrnující setkání je konstruktivním pohledem na vlastní životní cestu manželského páru a týmu směrem ke svatosti a misi.

Zde je schéma devíti setkání na tento rok:

Setkání	Cíle	Úryvek Bible
1. Svatost	<ul style="list-style-type: none"> • Zamýšlení nad povoláním člověka k dosažení svatosti jako Božího daru a úkolu pro každého. • Uznání, že svatost může být, díky Bohu, dosažena všemi – od nejslabších po nejsilnější. • Závazek k vytvoření ze svého života cesty ke svátosti, v souladu s vlastnostmi každé osoby. • Pochopení, že se nikdo nestává svatý sám, ale ve společenství. 	<ul style="list-style-type: none"> • Matouš 5, 43-48

Setkání	Cíle	Úryvek Bible
2. Cesta ke svatosti v manželství	<ul style="list-style-type: none"> • Uznání svátostí manželství jako cesty k posvěcování. • Poděkování jménem páru za manželské společenství, které vzniká duchovní cestou. • Společný závazek páru, jednoho vůči druhému, ke každodennímu zlepšování své cesty ke svatosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Genesis 2, 18-24
3. Slabiny: současná kultura a sociální nerovnosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopení, že cesta ke svatosti vede každodenním životem, v konkrétním kulturním, sociálně-ekonomickém a politickým kontextu. • Poukázání na kulturní problémy v protikladu k tomu, co říká Evangelium (blahoslavenství). 	<ul style="list-style-type: none"> • Matouš 5, 1-12
4. Nepřátele svatosti: gnosticizmus a pelagianismus	<ul style="list-style-type: none"> • Uvědomění si, že se stáváme svatí díky Bohu. • Pochopení, že intelektuální arogance (gnosticizmus) a farizejská povýšenost (pelagianismus) jsou překážky na cestě ke svátosti. • Uznání, že gnosticizmus a pelagianismus jsou překážky, z jejichž důvodu často sejdeme z cesty ke svatosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Matouš 23, 13-15.23-28
5. Modlitba: požadavek svatosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopení, že neexistuje cesta ke svatosti, na které není modlitba. • Pochopení, že díky modlitbě a jejím prostřednictvím se učíme naslouchat jiným, kráčet cestou víry a plnit Boží vůli. • Zavázání se vlastním životem k osobní a k rodinné modlitbě v manželství. 	<ul style="list-style-type: none"> • Matouš 6, 5-13

Setkání	Cíle	Úryvek Bible
6. Eucharistie: zdroj svatosti	<ul style="list-style-type: none"> • Pochopení, že Eucharistie je srdce Církve, že Církev je Eucharistie. • Pochopení, že v Eucharistii se skrývá tajemství a síla svatosti. • Pochopení, že Eucharistie nikdy nemůže být oddělena od každodenního života člověka, manželského páru a rodiny. • Pochopení, že by celý náš život měl být eucharisticky. 	<ul style="list-style-type: none"> • První list Korintským 11, 23-26.
7. Být dnes svatým manželstvím	<ul style="list-style-type: none"> • Poděkování Bohu za nás povolal jako manželský pár ke svatosti. • Pochopení, že cesta ke svatosti se staví postupně. • Pochopení, že svatost by se měla prožívat v naší každodennosti, včetně překážek na které narazíme. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tóbijáš 8, 1-9
8. Manželská spiritualita: Zvláštní příspěvek Equipes Notre-Dame na cestě ke svatosti v manželství	<ul style="list-style-type: none"> • Radovat se manželskou spiritualitou, cestou ke svatosti. • Závazek života v charizmatu Equipes Notre-Dame. • Uznání zásadního významu svátosti manželství v duchovním doprovázení a cestě k manželské svatosti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Efezským 5, 21-33

Setkání	Cíle	Úryvek Bible
9. Shrnutí	<ul style="list-style-type: none"> • Sdílení a studování osobní cesty ke svatosti a také manželské cesty, prožité během minulého roku. • Sdílení a ověřování cesty týmu během roku a jejího přispění ke svatosti každého manželského páru, který je součástí týmu. • Provedení vyhodnocení roku ve vztahu k sektoru a regionu. • Uznání, že povolání k manželské svatosti je neoddělitelně spojeno s misí. 	<ul style="list-style-type: none"> • Lukáš 13, 6-9

c) STRUKTURA KAŽDÉHO SETKÁNÍ

1. Cíle

Na každé setkání je navržených několik nápadů, cílů nebo úmyslů, které musí tým splnit do konce.

Cíle pomáhají také v organizování obsahu formačních témat takovým způsobem, že budou dynamizovat nebo motivovat setkání týmu tak, aby se stávaly skutečnou *ecclesia*.

2. Všeobecný úvod

Každé setkání začíná všeobecnou prezentací tématu, které bude probíráno hlouběji v další části. Úkolem tohoto úvodu je najít společné body mezi úvahami papeže Františka a pátera Henri Caffarela o svatosti z konkrétního hlediska, o kterém bude řeč v tuto chvíli.

3. Boží slovo⁵

Po přečtení zvoleného na určité setkání úryvku Písma Svatého by měla následovat chvíle zamýšlení, aby Boží Slovo mohlo být i intenzivně prožito.

Doporučujeme modlitební čtení Božího Slova – tedy *Lectio Divina*, jako duchovního života každého křesťana setrvávajícího ve svazku manželském.

V dodatcích najdete krátké vysvětlení čtyř momentů nebo stupňů modlitebního čtení Božího Slova:

- A. Četba: číst, studovat, seznámit se s textem;**
- B. Meditace: objevit, co mi Bůh chce říct;**
- C. Modlitba: vstoupit do dialogu a spojení s Bohem;**
- D. Kontemplace: Uskutečnit Boží Slovo v praxi, objevit „nového ducha“ života a přijmout ho (angažování se do změny), především v určitém měsíci.**

4. Pomocné texty

Existují dva texty, které jsou nejdůležitějším prvkem každého setkání – jeden papeže Františka a druhý pátera Caffarella – umožňující poznávat jak se jejich uvažování shoduje.

Pro prohloubení tématu každého setkání by se měly prezentovat oba texty.

5. Pokyny k přípravám setkání týmu

Abychom předešli některým podnětům týkajícím se měsíčních setkání, prostudujme si úvahy pátera Caffarella na téma *ecclesia*, pocházející z konference pro zodpovědné manželské páry *Equipes Notre-Dame*, která se konala v Brazílii, v roce 1957 a jejíž text navrhuje „teologický pohled“ na téma setkání týmu⁵. Jedná se o text velké důležitosti pro Hnutí *Equipes Notre-Dame* i pro každý jeden tým, jelikož jsou v něm definovány základní podmínky pro to, aby se setkání týmu stalo skutečným společenstvím ve jménu Ježíše Krista, neboli „malou Církví“.

⁵ *Equipes Notre – Dame. „Přednášky a konference – pater Henri Caffarel“ (Palestras e Conferências)*. São Paulo, Super Região Brasil, 2017. Jedná se o zvláštní vydání, které zveřejňuje vyjádření pátera Caffarella během jeho cesty do Brazílie.

Podstatné je připomenout, že v souladu s Průvodcem Equipes Notre-Dame je každé setkání týmu rozděleno do pěti částí:

A. Jídlo

B. Sdílení života

C. Modlitba a meditace

D. Sdílení konkrétních bodů úsilí

E. Výměna myšlenek týkajících se studijního tématu

Toto pořadí se může podle vůle nebo potřeb týmu měnit. Jedná se však o části, které musí být prožívané během každého setkání za účelem zachování a posilování učení Hnutí.

5.1. Uvítání a počáteční motivace

Na začátku setkání týmu se navrhuje četba krátkého úryvku motivačního textu, například manželským párem, který vede setkání.

5.2. Sdílení života

Ke sdílení života, které je důležitým prvkem vzájemné pomoci, je připravených několik úryvků na každé setkání.

Cílem je podělit se o zásadní skutečnosti, které se staly v životě každého člena týmu během minulého měsíce.

5.3. Modlitba a rozjímání (meditace) Božího Slova

Na každé setkání je doporučen úryvek z Bible, o kterém by měl každý na základě předchozí modlitební četby Božího Slova osobně rozjímat a modlit se.

Na konec rozjímání se doporučuje liturgická modlitba, především v podobě rezponziálního žalmu ze mše svaté ze dne, ve kterém se setkání koná. Tato společná modlitba nás spojuje s celou Církví.

5.4. Sdílení uskutečňování konkrétních bodů úsilí

Na každý měsíc bude určen konkrétní bod úsilí, který by měl být prožitý výjimečným způsobem v manželském páru nebo v týmu. Tímto způsobem budeme mít na konci roku možnost prohloubit všechny konkrétní body úsilí a přijmout Ducha Svatého, který v nás působí a umožňuje nám rozvíjet se v manželské spiritualitě.

Mělo by také zaznět slovo pátera Caffrela nebo jiného kněze – duchovního rádce Equipes Notre-Dame na téma určitého konkrétního bodu úsilí, a také by se měl určitý konkrétní bod úsilí probrat s využitím některé publikace k tomuto tématu, která je všeobecně dostupná v knihovně, knihkupectví nebo na webu super regionu nebo regionu spojeného s ERI.

5.5 – Dotazy směřující k výměně nápadů a zkušeností

Tato chvíle se nemá využívat pro výměnu teorií nebo akademických zamýšlení, protože svatost je existenční a musíme ukázat v týmu, že spojujeme naše srdce se srdcem Ježíše Krista v našem každodenním životě.

Jelikož svatost je cesta, kterou se postupuje pomalu, otázky byly připraveny tak, aby pobídly k zamýšlení a rozjímání v různých okamžicích života člověka a manželství.

5.6 – Modlitba o beatifikaci služebníka božího Henri Caffarela, Magnificat i poslání manželských párů na misie

Na konec setkání je místo na modlitbu o beatifikaci služebníka božího Henri Caffarela (text modlitby v Dodatku 3 (Viz strana 127)), po které by se přítomní měli společně pomodlit Magnificat a dál následuje požehnání na závěr setkání.

Toto požehnání nejen končí setkání, ale je zároveň posláním manželských párů na misii, rozloučením a poděkováním Bohu, který je sám Dokonalostí / Svatostí, kterou hledáme.

Je velmi důležité, aby se všichni vrátili do svých domácností, rodin a společenského, profesionálního a církevního života s angažovaností, nadějí, zkušeností spirituálního života, bratrstvím a s rozhodnutím být svědkem lásky a věrnosti Bohu.

SVATOST

Cíle

- Z**amyšlení o povolání člověka k dosažení svatosti jako Božího daru a úkolu pro každého z nás.
- U**znání, že svatost je, díky Bohu, v dosahu nás všech, od nejslabšího po nejsilnějšího.
- Z**ávazek učinit ze svého života cestu směrem ke svatosti, se zohledněním vlastnosti každého zvlášť.
- P**ochopení, že se nikdo neposvěcuje sám, ale ve společenství.

1. Všeobecný úvod

Výrok pátera Henri Cafferela o cílech Equipes Notre-Dame je stručný: „**Základním cílem Equipes Notre-Dame je pomáhat manželským párům na cestě ke svátosti. Ani více, ani méně.**“

Papež František srovnatelným způsobem začíná svou apoštolskou adhortaci *Gaudete et Exsultate*:

„Pán chce nás mít svatými a neočekává, že se spokojíme s průměrnou, ředěnou a nekonzistentní existencí.“ (GE, 1).

Toto je výzva pro všechny bez rozdílů: „Neboť toto je vůle Boží: vaše posvěcení“⁷.

Povolání ke svátosti, touha a vůle následovníků Ježíše Krista pochází z Boží vůle, jelikož se skrze svatý křest z nás všech stávají Boží děti a účastníci Boží přirozenosti. Je tedy nezbytné, aby každý pokřtěný, díky Boží vůli, uchovával a zdokonaloval svatost, kterou obdržel.⁸

Nemůžeme vnímat svatost jako soubor neobvyklých gest nebo nevšedního chování, divného a odlišného od života obyčejných lidí, jimiž jsme obklopení a s nimiž žijeme.

Každý z nás je povolán ke svátosti. Každý z nás je povolán ke svátosti ve svém životě. Každý má svoji vlastní a individuální cestu ke svátosti. Je velmi důležité toto pochopit – každý má svoji osobní cestu, jedinou a neopakovatelnou, odpovídající jeho misi, ať už individuální nebo v manželství.

„Tato svatost, k níž tě volá Pán, roste malými skutky“ (GE, 16), z lásky a sdílení, daru, nezištnosti, modlitby, přijímání svátostí, života ve společenství, svědectví, péče o jiné, když žijeme uskutečňováním poselství Ježíše o tom, co Bůh chce od každého z nás na tomto světě. Vše díky „duchu svatosti“ otevřenému na nepřirozené, který očišťuje a osvětluje (GE, 31).

Povolání každého pokřtěného k posvěcování je spojeno s Kristem. V něm jsou základy a pouze skrze něho lze vše pochopit. Ježíš Kristus je prototyp, paradigma, kritérium a parametr v hledání posvěcení každého křesťana.

⁶ Průvodce Equipes Notre-Dame, II. vydání, rok 2011, kapitola III. „Opodstatnění Equipes Notre – Dame“

⁷ Dogmatická konstituce *Lumen Gentium* o Církvi, č. 39.

⁸ Idem, č. 40.

Jsmo povolání, abychom ukazovali v každodenním životě Mistrovu tvář, stávali se Jemu podobnými.

Svatý otec František zdůrazňuje „Neměj strach ze svatosti. Neodejme ti síly, život a radost. Zcela naopak, protože se staneš tím, kým tě zamýšlel Otec, když tě stvořil, a budeš věrný svému vlastnímu bytí.” (GE, 32).

A pokračuje „Neměj strach mířit co nejvíce nahoru, dát se milovat a osvo-
bodit Bohem. Neměj strach dát se vést Duchem svatým. Svatost tě nečiní
méně lidským, protože je setkáním tvé slabosti se silou milosti. V hloubi
(...) v životě vlastně „existuje pouze jediný smutek, **totiž nebýt svatým**”
(GE, 34) ⁹.

2. Text Písma Svatého, Matouš 5,43-4

Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenávidět nepřitele svého‘. Já však vám pravím: Milujte své nepřátele a modlete se za ty, kdo vás pronásledují, abyste byli syny nebeského Otce; protože on dává svému slunci svítit na zlé i dobré a déšť posílá na spravedlivé i nespravedlivé. Budete-li milovat ty, kdo milují vás, jaká vás čeká odměna? Což i celníci nečiní totéž? A jestliže zdravíte jenom své bratry, co činíte zvláštního? Což i pohané nečiní totéž? Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhujeme každému zvláště a manželským párům, aby po dobu měsíce studovali text Písma Svatého s využitím čtyř stupňů modlitební četby Božího Slova, tedy **Četby, Meditace, Modlitby a Kontemplace**, na základě schématu a otázek uvedených v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení na téma biblického textu

■ **Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec.** (Matouš 5,48)

⁹ V tomto úryvku papež František cituje Leona Bloye, francouzského katolického spisovatele „Chudá žena” (A mulher pobre) (Regio Emilia 1978), II, 375.

Kristus nás zve k lásce bez omezení, což je mírou skutečné lásky. Tato láska není zjištná, nepoužívá „kalkulačku“ aby si vypočítala, jestli pomáhat jiným stojí za to. Takto dokonalost hlásaná Ježíšem je láskou velkorysou, štědrou, za kterou nelze očekávat nic na oplátku.

Právě Slovo nás učí, že původní zdroj a prostředek posvěcování jsou v Bohu, jelikož pouze skrze lásku k Bohu můžeme být tak dokonalí, jak dokonalý je náš Nebeský Otec.

Jelikož jsme nedokonalí a hříšní, Ježíš nás prosí o dokonalost (posvěcování) díky lásce, prostřednictvím lásky k nepříteli, modlitby za ty, kdo nás pronásledují, abychom se tím odlišili od divochů a barbarů. Vskutku, musíme milovat bez rozlišování.

Na kříži Ježíš odpustil svým pronásledovatelům. Stejným způsobem musíme, abychom se mohli stát dokonalí, odpouštět našim pronásledovatelům, těm, kdo zraňují nevinné a bezbranné, těm, kdo nás uráží a chovají se vůči nám špatně, těm, kdo nejsou milí, těm, kdo jsou lhotejní, těm, kdo nás zraňují.

*„Bůh je láska, a kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm.“
(1. Janův 4,16) V souladu se slovy papeže Benedikta XVI., obsaženými v Encyklice Deus Caritas Est „Tato slova vyjadřují obzvláště zřetelně jádro křesťanské víry (...)“ (č. 1)*

Proč tedy Lukáš, když píše o tomtěž, o lásce k nepřátelům, zastoupí Matoušovo „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ vlastním „Buďte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec“? (Lukáš 6,36).

Chce nám tímto ukázat, že právě v soucitné blízkosti s nejslabšími, odmítnutými a hříšnými ukazuje Ježíš „dokonalost“ a „svatost“ Boha jako Otce. A zve, abychom se učili konat tak, jak Otec a On sami konají, abychom se nakonec mohli stát „dětmi Boha, který je na nebesích“.

Svatost Boha není pouze inspirující příklad pro každého křesťana. On působí z našeho nitra, když se obracíme s gesty lásky a sdílení v každodenním životě k jiným – jak k těm, kdo nás milují, tak k našim nepřátelům.

Kristus ukazuje, že „cesta křesťana“ směrem k dokonalosti nebo posvěcování nikdy nekončí a že po ní musíme jít s očima upřenými ke Svatému Bohu, který na nás čeká na konci zemského putování. Nikdy nebudeme tak dokonalí, jako Bůh. Avšak povolání k dokonalosti by mělo být průvodcem na naší cestě do nebeské vlasti.

Proto také musíme prosit Pána o dar „rozhodného ducha“, Ducha, který posvěcuje každý den, protože je nezbytné usilovat o posvěcení každého dne našeho života.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Často se nám zdá, že svatost je dosažitelná pouze pro několik vyvolených. V této souvislosti se rodí otázka: co to znamená být svatý? Koho můžeme nazývat svatým?

Papež František hovoří, že „nic nemůže být poučnější než vrátit se k Ježíšovým slovům a dobrat se jeho způsobu předávání pravdy. Ježíš vysvětlil ve vsí jednoduchosti, co znamená být svatými, když nám zanechal blahoslavenství“¹⁰ (GE, 63).

Pro Ježíše slovo „šťastný“ či „blahoslavený“ se stává synonymem slova „svatý“, protože vyjadřuje, že člověk, který je věrný Bohu a žije Jeho Slovo, dosahuje pravého života v sebedarování. (GE, 64).

Papež Benedikt XVI. v jedné ze svých katechezí o svátosti říká: „Svatost, plnost křesťanského života nespočívá ve vykonávání mimořádných činů, ale ve sjednocení s Kristem, v prožívání jeho tajemství, v osvojování si jeho postojů, jeho myšlenek, jeho jednání. Měřítka svatosti je dáno formátem, kterého dosáhne Kristus v nás tím, že celý svůj život připodobňujeme silou Ducha svatého Jeho životu.“¹¹

¹⁰ Srovnej Matouš 5, 3-12; Lukáš 6, 20-23

¹¹ Papež Benedikt XVI. **Všichni papežovi svatí**. Generální audience, náměstí Svatého Petra, 13. dubna 2011, <http://radiovaticana.cz/clanek.php?id=14404>

V tomto kontextu jsou blahoslavenství jako „křesťanský občanský průkaz“. Být dobrý křesťan, který chce žít posvěceným životem, znamená konat jako Ježíš: „co říká Ježíš v promluvě o blahoslavenstvích. V nich se rýsuje tvář Mistra, jíž jsme povoláni dát zazářit v každodennosti svého života.“ (GE, 63).

Při pohledu na život a dílo pátera Caffarela vidíme, že svatost pro něj byla osobním požadavkem stejně tak ve vykonávané práci, jak v duchovním životě. Žíznil po Bohu¹². Tato touha po živém Bohu, která byla jednou z jeho obsesí, byla nasměrována také na manželské páry z Equipes Notre-Dame. Chtěl, aby se staly opravdovými „hledáči Boha“ zamilovanými do Boha, které Bůh zajímá více než cokoliv jiného a které vždy hledají to nejdůležitější: Ježíše Krista.¹³

Čím je tedy svatost? Jak nám vysvětluje apoštolská adhortace *Gaudete et Exsultate* (srov. 67-94):

- Být chudý v srdci, právě to je svatost.
- Reagovat s pokorou a mírností, v tom spočívá svatost.
- Umění plakat s jinými, to je svatost.
- Hladové a žíznivé hledání spravedlnosti je svatostí.
- Milosrdné vnímání a konání je svatostí.
- Uchovávaní srdce čistého od všeho, co poskvřňuje lásku, je svatost.
- Rozsévání míru kolem nás je svatostí,
- Přijímání každodenní cesty Evangelia i přes to, že nám přináší problémy, je svatost.

Text papeže Františka¹⁴

¹² Jean Allemand. „Henri Caffarel. Člověk uchvácený Bohem“ (Henri Caffarel: Um homem arrebatado por Deus), Sao Paulo, ENS – Super Region Brazilie.

¹³ Páter Henri Caffarel „Láska, která svědčí o lásce Boží“ (Um amor que da testemunho do Deus amor), zveřejněno v „Jiskry Jeho poslání“ (Centelhas de sua Mensagem), Sao Paulo, ENS – Super Regiao Brazil, p. 30

¹⁴ Apoštolská adhortace *Gaudete et Exsultate* svatého otce Františka (o povolání ke svatosti v současném světě).

„Ke svatosti není třeba být biskupem, knězem, řeholnicí či řeholníkem. Častokrát jsme pokoušeni myslet si, že svatost je vyhrazena těm, kdo mají možnost zachovávat odstup od běžného zaměstnání, aby se věnovali modlitbě. Tak to není. Všichni jsme povoláni být svatými tím, že budeme žít lásku a nabízet každému svědectví v každodenním zaměstnání tam, kde jsme. Jsi zasvěcená nebo zasvěcený? Buď svatý (svatá) tím, že budeš radostně prožívat svoje zasvěcení. Jsi ženatý či vdaná? Buď svatý v lásce a oddanosti vůči své manželce či manželovi, jako Kristus a církev. Jsi pracující? Buď svatý poctivou a kompetentní prací ve službě bratřím. Jsi matka či babička? Buď svatá trpělivým vyučováním dětí, aby následovali Ježíše. Máš pravomoc? Buď svatý zápasem o obecné dobro a zřikáním se svých osobních zájmů.“ (GE 14).

„Tato svatost, k níž tě volá Pán, roste malými skutky. Například: nějaká paní jde nakupovat na trh, potká sousedku, začnou si povídat a padne nějaká kritika. Paní si však řekne:»Ne, nebudu o nikom mluvit špatně.«Toto je krok směrem ke svatosti. Potom se doma svého syna zeptá na jeho plány, a přestože je unavena, sedne si k němu a trpělivě a citlivě mu naslouchá. To je další oběť, která posvěcuje. Potom zakusí nějakou úzkost, ale připomene si lásku Panny Marie, vezme růženec a s vírou se modlí. To je další krok ke svatosti. Potom vyjde na ulici, potká chudáka, zastaví se a citlivě s ním rozmlouvá. Také toto je krok vpřed.“ (GE, 16).

Text pátera Caffarela:

„Pokoušení svatostí“¹⁵

Chci Vám nabídnout úvod ke „spiritualitě křesťana žijícího ve svazku manželském“. Na samotném začátku je však třeba zdůraznit: není mnoho svatostí, existuje pouze křesťanská dokonalost. Svatý Tomáš Akvinský ji definoval následujícím způsobem: „Každý tvor je dokonalý, pokud dosahuje svůj cíl, avšak cílem lidského života je Bůh a milosrdenství, které nás spojuje v souladu se slovy svatého Jana: kdo zůstává v lásce, v Bohu zůstává a Bůh v něm. V tom Jeho láska k nám dosáhla cíle“. Jak pro laika, tak pro duchovního je posvěcení stejné, má stejný rozměr.

¹⁵ Páter Henri Caffarel Spiritualita křesťana v manželství (Por uma Espiritualidade do Cri-
stao Casado), L'Anneu d'Or, č. 84, 1958

Všichni křesťané, tedy také všichni křesťané v manželských svazcích jsou povoláni k dokonalosti.

Avšak je třeba říci, že když laici před sebou mají perspektivu svatosti, začínají panikařit. Nic tak nebije do očí (ukázání této paniky), jako vyznání Jacques Riviere: „Můj Bože odejmi ode mne, pokušení svatosti. Není pro mne. Spokoj se s čistým a trpělivým životem, který pro Tebe vyplním ze všech sil. Nezabavuj mne nádherných radostí, které jsem poznal, miloval, které bych chtěl znova prožít. Nemyl mne. Nejsem ten, koho potřebuješ. Jsem ženatý, jsem otec, jsem spisovatel. Nepokoušej mne nemožným. Pouze bych ztrácel čas, který bych mohl využít k tomu, abych Ti sloužil jiným způsobem!“

4. Pokyny k přípravě setkání týmu

Setkání týmu jako forma Ecclesie:

Když se v jedné z domácností koná pravidelné měsíční setkání a manželské páry, jeden za druhým, přichází k těm, kdo setkání pořádají, už víte, že to nemusí být pouze obyčejná schůzka jako kterákoliv jiná, může to být Ecclesie.

Pokud je setkání Ecclesii – a již brzy vysvětlím, jaké musí splňovat podmínky, aby se jí stalo – pak se těch několik shromážděných párů ve skutečnosti stává zárodkem Církve. Buňkou velké Církve, která je odrazem – stejně, jako je fotografie odrazem originálu – velkého, ale neviditelného povolání. A tyto shromážděné manželské páry nejen reprezentují neviditelné povolání všech věřících, ale způsobují, že se uskutečňuje. Právě toto je třeba dobře chápat, protože díky tomu pochopíte tajemství; velké povolání se uskutečňuje díky těmto přítomným manželským párům, tajemství velké Církve se stává skutečností v této malé Církvi.

A. Přivítání a počáteční motivace

- **před zahájením setkání týmu by měl pár, který zodpovídá za setkání, přečíst následující slova:**

Při zahájení našeho prvního setkání musíme vědět, že svatost není to, co hledáme, co dostáváme díky našim vlastnostem nebo znalostem. Svatost je

dar, který dostáváme od Ježíše Krista, když nás bere sebou, přijímá a činí sobě podobnými.

Svatost je nejkrásnější tváří Církve, je to život ve svazku s Bohem, v plnosti Jeho života a lásky. Svatost je dar věnovaný všem, nikdo z něj není vyloučený, díky tomu může být součástí každého křesťana.

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech minulého měsíce, které byly důležité jak pro manželství, tak pro každého z manželů.
- Svědčit jednoduše a zřejmě, třeba jen gestem, o tom, co jsme prožili (osobně a/nebo v páru), a co přispělo na naší cestě k posvěcování.

C. Čtení Božího Slova a meditace:

Matouš 5, 43-48 (Viz text na stránce: 21)

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení uskutečňování konkrétních bodů úsilí

Měli bychom pamatovat, že u základů konkrétních bodů úsilí je výzva „Budte dokonalí, jak je dokonalý váš nebeský Otec“. Je to odvážná a radikální Boží výzva, abychom chodili jeho cestami a odpověděli na jeho lásku. Vždyť konkrétní body úsilí jsou pravdivým učením jak dosáhnout štěstí, svatost a rozvoj spirituality křesťanského manželství.

Připomeňme si, že existence konkrétních bodů úsilí je obsažena ve třech hlavních pravidlech doporučovaných Hnutím Equipes Notre-Dame:

- **Postupnost:** chtít (toužit) spirituálně se rozvíjet.
- **Personalizace:** individuální, osobní a manželská cesta
- **Úsilí:** rozhodnutí o rozvíjení, o vstupování na jednotlivé stupně.

Páter Caffarel hovořil o sdílení, že to je dokonalá chvíle očistění. Je to gesto upřímnosti, pravdy, díky němuž nikdo nikoho nepodvádí. Když se shromažďujeme kolem Krista a Jeho jménem, jsme pouze ubozí hříšníci. Je tedy nutné sundat masku, odhodit předstírání, naše „sdílení“ je spasitelné, protože díky němu přijímáme postoj čistoty a pokory.

Potvrzuje páter Bernard Olivier ¹⁶:

„Sdílení by mělo být hlubokým hovorem o životě soustředěném kolem konkrétních bodů úsilí. Tyto body jsou jako nosníky manželského života. Je tedy třeba sdílení v těchto bodech zakotvit, ale při tom dokázat vyjít i mimo ně, aby bylo možné hovořit o skutečných životních zkušenostech a upřímně si pomáhat. Nemá se však pouze vykládat, zda jsme v životě prožili nebo neprožili konkrétní body, ale jejich prožití brát jako začátek, jako upřímné sdílení zkušenosti vlastního života.“

- Při zahájení nového roku každý z nás sdílí se svým týmem, co pro něj znamená prožívání konkrétních bodů úsilí v uplynulém měsíci nebo během prázdnin.
- Každý manželský pár se podělí s jinými a řekne, jak KBÚ pomáhají v manželské spiritualitě, na cestě k posvěcování manželství.

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

Tato chvíle není určena k výměně teorií o svatosti nebo k akademickým diskusím o tom, jak by měl každý z nás den po dni žít a chovat se, aby zdokonaloval svou cestu ke svatosti. Rozhovor v rámci týmu by měl být formou vzájemné pomoci – jak žijeme a zda se snažíme žít v svatosti v běžné dni.

- Mysleli jste v mládí na to, abyste se stali svatí? Nezávisle na tom, jaká je vaše odpověď, řekněte o tom ostatním.

¹⁶ Páter Bernard Olivier byl duchovním rádcem ERI v období 1986-1994. Koordinoval projekt věnovaný manželské sexualitě v rámci Hnutí END.

- Hovořili jste už jako snoubenci o manželství jako o cestě ke svatosti? Pokud ano, proč? Pokud ne, co jste očekávali od manželství?
- Vzhledem k tomu jaké výzvy jsou v současnosti před nás kladeny, znamená ještě svatost něco pro mladé lidi?

G. Modlitba o beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

H. Magnificat

I. Poslání manželských párů s misí

D R U H É S E T K Á N Í

CESTA KE SVATOSTI V MANŽELSTVÍ

Cíle

- U**znání svátosti manželství jako cesty ke svatosti.
- P**oděkování manželů za intimitu, která vzniká na spirituální cestě k posvěcování.
- Z**ávazek manželů – jednoho vůči druhému – ke každodennímu zdokonalování své cesty ke svatosti.

1. Všeobecný úvod

Cílem společného života spojujícího srdce ženy a muže, kteří se milují spojením svátosti manželství, jež je spojuje ve své jednotě a nerozdělitelnosti, je „nejen společný život, ale věčná láska. (...) Jedině ve světle bláznovství Ježíšovy nezištné velikonoční lásky se totiž jeví jako srozumitelné bláznovství nezištné manželské lásky, která je výlučná a je *usque ad mortem* (až do smrti).“¹⁷

Manželé dosahují, díky Bohu, svoji svatost pomalu, den za dnem skrze manželský a rodinný život, když posvěcení Kristovou svatostí zůstávají neoblomně věrní fyzicky i duševně. Manželé se učí vést posvěcený život díky Boží Milosti¹⁸.

Páter Caffarel říkával, že „milosti manželství zůstávají neužitečné bez spolupráce manželů“, tedy duchovní bohatství je neproduktivní, pokud manželé nepoužívají dary obdržené od Boha ve svátosti. Proto je cesta ke svatosti křesťanského manželství „cestou lásky“, na které se manželé milují stále silněji a lépe. Je to Boží dar, který „zve k lepší lásce a lepší láska se stále více otevírá na Boží Milosrdenství“¹⁹.

Jak potvrzuje páter Olivier „prožití hlubokého společenství skutečného manželského páru je nepochybně jednou z nejnádhernejších zkušeností, díky kterým manželství rozkvétá. Je to zdroj nádherného štěstí“²⁰.

Manželský život je tedy úmluvou lásky s obrovským duchovním významem, ve které je každý z manželského páru nástrojem sblížení s Pánem, jenž nás neopustí na cestě ke svatosti. „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku.“ (Matouš 28, 20).

¹⁷ Biskupská synoda „*Povolání a poslání rodiny v církvi a v současném světě*“ Závěrečná zpráva Biskupské synody pro Svatého otce Františka. 14. Všeobecné shromáždění, č. 1.

¹⁸ *Gaudium et Spes* č. 49 § 2.

¹⁹ Páter Henri Caffarel „Spolupráce“ (Cooperacao) v „Láska a díkuvzdání“ (Amor e a Graça), kapitola II. – Velké je tajemství.

²⁰ Bernard Olivier „Láska, štěstí a svatost“ (Amor, Felicidade e Santidade) zveřejněno Superregionem Brasil, aktualizované vydání z r. 2010, str. 75.

2. Text Písma Svatého, Genesis 2, 18-24

I řekl Hospodin Bůh: „Není dobré, aby člověk byl sám. Učiním mu pomoc jemu rovnou.“ Když vytvořil Hospodin Bůh ze země všechnu polní zvěř a všechno nebeské ptactvo, přivedl je k člověku, aby viděl, jak je nazve. Každý živý tvor se měl jmenovat podle toho, jak jej nazve. Člověk tedy pojmenoval všechna zvířata a nebeské ptactvo i všechnu polní zvěř. Ale pro člověka se nenašla pomoc jemu rovná. I uvedl Hospodin Bůh na člověka mrákotu, až usnul. Vzal jedno z jeho žeber a uzavřel to místo masem. A Hospodin Bůh utvořil z žebra, které vzal z člověka, ženu a přivedl ji k němu. Člověk zvolal: „Toto je kost z mých kostí a tělo z mého těla! Ať muženu se nazývá, vždyť z muže vzata jest.“ Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhuje každému zvlášť i manželským párům, aby po dobu měsíce, na základě textu z Písma Svatého, postupovali čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova – **Četbou, Meditaci, Modlitbou a Kontemplaci**, podle schématu a otázek uvedených v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení nad biblickým textem

- **Proto opustí muž svého otce i matku a přilne ke své ženě a stanou se jedním tělem. (Genesis 2, 24)**

Svatý Pavel VI., když hovořil k manželským párům Equipes Notre-Dame, konstatoval: „Je nezbytné neustále připomínat první stránku Bible, pokud chceme pochopit, čím je a čím by měl být svazek mezi lidmi. Domovem“.²¹

A pak přidal vysvětlení: „Jak nás učí Písmo Svaté, manželství je více než svátostí velkou pozemskou skutečností. Svazek ženy a muže se velmi liší od všech jiných lidských svazků a je zvláštní skutečností a svazkem opírajícím se o dary každého z manželů: „a oba se stanou jedním tělem“ (Genesis 2, 24).

²¹ Promluva Svatého otce Pavla VI. k manželským párům Hnutí Equipes Notre-Dame, 4. května 1970.

Neodvolatelná nerozlučnost je znamením svazku lidí, kteří již nejsou dva, ale kteří se stávají jedním tělem (Genesis 2, 24). Díky manželství je tato jednota společensky a soudně uznávaná a stává se viditelná ve společném životě, jehož výrazem je tělesný dar.

Díky svazku manželé vyjadřují vůli patřit k sobě navzájem po celý život a určují společné cíle, jejichž pravidla a požadavky jsou zárukou a ochranou, skutečnou skálou, jak se sami přesvědčíte během každodenních zkušeností“.

Katechizmus Katolické církve (KKC), když říká, že Bůh stvořil muže a ženu v dokonalé rovnosti, učí, že byli stvořeni spolu, jeden pro druhého: „stvořil je pro společenství osob, v němž každý může být „pomocí“ pro toho druhého, protože jsou zároveň rovnocenní jako osoby („kost z mých kostí...“) a doplňují se jako muž a žena. V manželství je Bůh spojuje tak, že vytvářejí „jedno tělo“ (Genesis 2,24) a mohou předávat lidský život: „Plodte a množte se a naplňte zemi“ (Genesis 1,28). Tím, že muž a žena, jako manželé a rodiče, předávají svým dětem lidský život, spolupracují jedinečným způsobem na díle Stvořitele. (KKC, 372).

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Křesťanské manželství je svátost posvěcující každého z manželů. Proto je také společný život cestou ke svatosti, způsobem na posvěcení jak muže, tak ženy. Mocí tajemství smrti a vzkříšení Krista, do nichž se křesťanské manželství nově zapojuje, je manželská láska očišťovaná a posvěcovaná, jak psal svatý Jan Pavel II.²²

Nelze mluvit o svatosti v manželském životě, bez toho, že budeme žít ve skutečnosti, která je tvoří a bez toho, že budeme pamatovat na požadavky, které v sobě přináší. Znamená to, že manželé čerpají ze svátosti manželství Boží dar a požehnání, ale také mají povinnost každodenního života posvěcovaného svátostí a sjednocením lásky.

²² Apoštolská adhortace *Familiaris Consortio* (O úkolech křesťanské rodiny v současném světě), č. 56

Boží dar se v manželství nevyčerpává, ale doprovází manželé během jejich celého života, jak říkal svatý Jan Pavel II, „ten, kdo se nerozhodne milovat napořád, stěží může upřímně milovat pouhý den.“²³

Manželská láska, která poznamenává životní styl, je vnitřní výzvou, „patričnosti srdce“, do kterého se pouze Bůh může podívat (srov. Matouš 5, 28). A tak „každý den při vstávání se toto rozhodnutí věrnosti před Bohem obnovuje, ať už se během dne děje cokoli. A každý, když jde spát, čeká, aby vstal a v tomto dobrodružství pokračoval v důvěře v Pánovu pomoc.“ (AL, 319).

Text papeže Františka

Vše co bylo řečeno, nepostačí k vyjádření evangelia manželství a rodiny, nebudeme-li blížeji mluvit o lásce. Nebudeme moci povzbudit k věrnosti a vzájemnému darování, nebudeme-li stimulovat růst, upevnění a prohloubení manželské a rodinné lásky. Milost svátosti manželství je totiž především určena „ke zdokonalení manželské lásky.“ (AL, 89)

Velepíseň svatého Pavla²⁴, kterou jsme probrali, nám umožňuje přejít k manželské lásce. Ta spojuje manžele,[115] je posvěcena, obohacena a osvícena milostí svátosti manželství. „Citová jednotá“[116] – duchovní a obětavá – v sobě však zahrnuje přátelskou něhu i erotickou vášň, ačkoli je schopna přetrvat, až city a vášně zeslábnou. Papež Pius XI. učil, že tato láska proniká veškeré povinnosti manželského života a „zachovává jakési urozené prvenství.“[117] Taková mocná láska, vlitá Duchem svatým, je totiž odrazem nezničitelné Smlouvy mezi Kristem a lidstvem a vrcholí odevzdaností až do konce, na kříži: „Duch, kterého vylévá Pán, dělá srdce novým a uscho-pňuje muže i ženu, aby se navzájem milovali, tak jako Kristus miloval nás. Manželská láska tím dosahuje plnosti, ke které je vnitřně určena.“ (AL, 120)

Manželství je drahocenné znamení, protože „když muž a žena slaví svátost manželství, Bůh se v nich takříkajíc zrcadlí, vtiskuje do nich vlastní rysy a nesmazatelný charakter Své lásky. Manželství je ikona Boží lásky k nám. Bůh je totiž také společenstvím. Tři Osoby: Otec, Syn a Duch svatý žijí ode-

²³ Svatý Jan Pavel II., Homilie Eucharistie pro rodiny, Cordoba (Argentina), 8. dubna 1987. Citace č. 319 z Apoštolské exhortace *Amoris Laetitia*.

²⁴ 1. Korintským 13, 4-7

vždy a navždy v dokonalé jednotě. A právě to je mystériem manželství: Bůh činí z manželského páru jedinou bytost. “[119] To má velmi konkrétní a každodenní důsledky, protože „manželé jsou skrze svátostnou moc obdařeni pravým a vlastním posláním, aby ve věrnosti a službě na základě jednoduchých a běžných věcí zviditelňovali lásku, kterou Kristus miluje Svoji církev a ustavičně za ni dává Svůj život.“ (AL, 121).

*Text pátera Caffarela*²⁵

Zdroj křesťanské lásky se neskrývá v srdci člověka. Je v Bohu. Pro manžele, kteří chtějí milovat, kteří se chtějí učit milovat stále silněji, existuje pouze jedna dobrá rada: hledejte Boha, milujte Boha, usmířte se s Bohem, ponechte Mu místo.

Kdo se vzdaluje Bohu, ztrácí lásku. A opačně – láska roste spolu s láskou k Bohu. Manželský svazek má, pokud jde o kvalitu člověčenství a kvalitu života, takovou cenu, jakou cenu má vztah manželů s Bohem.

Čím více se otevřete na Boha, tím bohatší bude Vaše láska. Před Vámi jsou nekonečné možnosti: když budete vědět, že se můžete zcela sjednotit s Božím darem, Vaše láska nikdy nepřestane růst. Pokud chcete, aby Vaše láska vždy hořela jasným a vysokým plamenem, milujte Boha každý den stále víc.

Právě díky modlitbě a svátostem mohou manželé čerpat ze zdrojů Božského dobrodiní. Pokání udržuje průhlednost srdcí a rozněcuje oheň vkládan do každého skrze Eucharistii, který rozsvěcuje a protepluje manželský život.

Zhroucení lásky lze vysvětlit opomenutím nejdůležitějšího pravidla – vzdálením se od Boha a proviněními proti Němu – jak hříchy proti lásce vznikají vzdálením se od jejího zdroje. Odmítnutí Boha je jako odpírání svému manželovi chléb vezdejší: lásku. Lže, kdo říká, že má úctu k lásce, pokud odmítá Lásku.

²⁵ Páter Henri Caffarel „Povolání k lásce“ (Vocacao do Amor) zveřejněno původně v L'Anneau d'Or, zveřejněno také v „Manželská spiritualita – podezřelé slovo“ (Espiritualidade Conjugal – uma palavra suspeita). Equipes Notre – Dame, Super Region Brasil. Uvedeno také v Bulletinu Přátel pátera Caffarela, Boletim de Ligacao č. 8, leden 2011.

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako forma Ecclesie:

První podmínka: Víra

Kristus mnohokrát řekl nemocnému nebo hříšníkovi, když ho prosili o pomoc: „Věříš? Ať se ti stane podle tvojí víry“.

Když se večer scházíte doma u jednoho ze členů týmu na pravidelné měsíční setkání, poslouvejte, jak se Kristus ptá: „Věříte? Ať se vám stane podle vaší víry“. Na vaší víře závisí, jestli se setkání stane Ecclesií.

Proto je nutností, a to velmi důležitou, aby členové vašeho týmu pochopili tuto vizi víry. Aby nepovažovali místo setkání za stejné jako každé jiné, ale aby postupně přebírali vizi víry, o které mluvíme, aby si uvědomovali tajemnou přítomnost Boha mezi nimi.

A. Přivítání a počáteční motivace

Začínáme naše druhé setkání věnované svátosti manželství jako cestě ke svatosti s pochopením toho, že právě vzájemná láska je začátkem manželství a rodiny.

Skrze akt lásky roste a posiluje se vzájemná odevzdanost, neustále udržována mízou manželské lásky.

Toto vyžaduje změnu v našem srdci, vyžaduje, abychom se den za dnem učili, že milovat znamená činit druhou osobu šťastnou. Právě v tom spočívá manželská spiritualita.

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech uplynulého měsíce, které byly důležité jak pro pár, tak pro každého z manželů.
- Svědčit jednoduše a zřejmě, třeba jen gestem, o tom, co jsme prožili (osobně a/nebo v páru), a co přispělo na naší cestě k posvěcování.

C. Čtení Božího Slova a meditace:

Genezis 2, 18-24 (Viz text na stránce: 33)

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení realizace konkrétních bodů úsilí

- Konkrétní body úsilí zavedené a prožité manželským párem jej uvádí do nového způsobu myšlení, cítění a působení v životních postojích manželů. Jedná se o tyto tři hlavní postoje:
 - » *aktivní péče o svou otevřenost na Boží Vůli a Lásku,*
 - » *rozvíjení schopnosti žít v pravdě,*
 - » *zvyšování svých schopností setkávat se a sjednocovat.*
- Jsou to základní postoje každého křesťana, ale v Equipes Notre-Dame se stávají základem manželství, protože jsou prožívány ve dvojici.
- V tomto duchu se každý dělí se zbytkem týmu o vlastní prožívání konkrétních bodů úsilí v určitém měsíci a hovoří o tom, jak se snažil prožít tři postoje z hlediska konkrétních bodů úsilí.
- Pokud se manželské páry chtějí dozvědět více o tom, jak zlepšit realizaci konkrétních bodů úsilí a více se o ni dělit během setkání týmu, měly by se seznámit s dokumentem *Mysticismus konkrétních bodů úsilí a sdílení*, který najdou v knihovně svého Super regionu.

Co je to sdílení?²⁶

„Sdílení je jádrem setkání týmu, je chvíli, ve které se manželské páry s otevřeným srdcem dělí o svou spirituální cestu v ovzduší modlitby; je to bratrské vyslyšení v postoji milosrdenství, což nevyklučuje vzájemné kladení nároků, povzbuzování a vzájemnou pomoc.

²⁶ END „Formační téma o setkání Týmu”, 5 setkání, „Co je to sdílení?” květen 2010.

Sdílení by se mělo soustředit na realizované úsilí a přijaté postoje; nejde o obyčejné informování, zda jsme vykonali to, co bylo třeba vykonat, ale o podělení se o změny v našem duchovním životě, o to jak proběhly a o těžkosti, na které jsme narazili na cestě ke změně“.

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

V tuto chvíli nás nezajímá teoretické zamýšlení nad svatostí. Promluvme si v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom, jak žijeme nebo se snažíme žít ve svatosti v našem každodenním životě.

- Jak skutečnost, že máme děti a pečujeme o ně, ovlivnila hledání a život ve svatosti?
- Hodně let v manželství, nebo málo let v manželství – pomáhají nebo ztěžují posvěcovaný život? Jaké jsou hlavní problémy?
- Důchod a „prázdné hnízdo“²⁷ usnadňují manželskou cestu ke svatosti nebo jsou pastí na této cestě?

G. Modlitba o beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarella

H. Magnificat

I. Poslání manželských párů s misí

²⁷ Syndrom Prázdného hnízda je v manželském životě přirozený. Jedná se o pocit fyzického nebo duchovního osamocení prožívaný rodiči, když se jejich děti odstěhují z domu. Děti rostou, opouští rodinu a začínají žít vlastní život. Stávají se nezávislé a chtějí bydlet samostatně, protože plánují sňatek, jdou studovat nebo hledají samostatnost.

SLABINY: SOUČASNÁ KULTURA A SOCIÁLNÍ NEROVNOSTI

Cíle

Uvědomit si, že cesta ke svátosti je boj v každodennosti života, v určitém kulturním, socioekonomickém a politickém kontextu.

Určit slabiny kultury ve vztahu k hodnotám Evangelia (požehnání).

Pochopit, že posvěcený život je možný, přes těžkosti existující ve světě poznamenaném tolika nerovnostmi mezi lidmi i mezi národy.

1. Všeobecný úvod

V každé z našich zemí dnes žijeme ve skutečnosti poznamenané velkými změnami dotýkajícími se hluboko společnosti a jejich institucí. Existuje mnoho příčin těchto změn, které se stávají stále bouřlivější skoro ve všech aspektech a které se velmi rychle šíří na všechny strany naší planety.

Tyto změny se týkají lidí, rodiny a manželství, jejich hodnoty, životního stylu, způsobu hodnocení, komunikace s Bohem, s nejbližšími i s okolím.

Lze si například všimnout určitého druhu „nové kulturní kolonizace“ projevující se zaváděním umělé kultury, která má tendenci vnucovat homogenní kulturu všem složkám společnosti. „Pro tuto kulturu je typická sebestřednost, což vede ke lhodostejnosti k jiným, méně důležitým, které nepotřebujeme a za které nepřijímáme zodpovědnost. Volíme život ze dne na den, bez dlouhodobých plánů, bez osobních, rodinných a komunitních vazeb. Mezilidské vztahy se stávají konzumní, což vede k absenci angažovanosti, zodpovědnosti a dlouhodobých závazků“²⁸.

Papež František, ve své apoštolské adhortaci *Evangelii Gaudium* (Radost Evangelia), v kapitole VI., když píše o rozměrech evangelizace v sociální oblasti, zdůrazňuje: „Nutnost řešit strukturální příčiny chudoby nepočká. Nejenom kvůli pragmatickému požadavku obdržet výsledky a uspořádat společnost, nýbrž kvůli jejímu uzdravení z nemoci, která ji činí křehkou a nemohoucí a která jí může přivodit jenom nové krize. Asistenční programy, které čelí některým naléhavým problémům, je třeba považovat jenom za provizorní odpovědi. Dokud se radikálně nevyřeší problémy chudých odmítnutím absolutní autonomie trhů a finančních spekulací a odstraněním strukturálních příčin nerovnosti, [173] nevyřeší se problémy světa a v posledku žádný problém. Nerovnost je kořenem sociálního zla.“ (EG 202).

Jako křesťané a Ježíšovi učedníci, si musíme poradit s různými situacemi, a těžkostmi a lidskými slabostmi, ve kterých můžeme rozeznávat Trpícího Krista. Jako křesťané a Ježíšovi učedníci jsme povolání, v souladu s pozicí, kterou má každý z nás v Církvi a ve společnosti, k respektování a pro-

²⁸ CELAM, „Documento de Aparecida“, Text shrnující závěry V. Generální konference Rady latinskoamerických biskupských konferencí, 13. – 31. května 2007, Brasília, Edicoes CNBB, 3a vydání 2007, č. 46.

pagování základních lidských práv, především práv žízňivých a hladových, nahých a nemocných, migrantů a cizinců, uvězněných a mučených, vyloučených ze vzdělávání, zbavených důstojné práce nebo nucených k otročké práci, trpících z důvodu sexuálního násilí, žijících na okraji společnosti a v podmínkách urážejících jejich člověčenství.

Ježíš Kristus, když ještě přebýval mezi námi, nejvíce toužil po štěstí pro lidi, zvěstoval jim Boží Království a přítomnost Boha mezi lidmi.

Jsme povolání naší vírou a svědectvím k tomu, abychom povzbuzovali lidi k hledání Boha, ke stávání se součástí živé Církve a k podřízení se pravidlům Evangelia. V dnešním kulturním kontextu poznamenaném tolika sociálními problémy musíme opět najít krásu lidského života, křesťanského manželství a rodiny a v důsledku toho také krásy světa nesoucího v sobě tytéž hodnoty. Toto je naše výzva! Nelekejte se, pojďme vpřed...

2. Text Písma Svatého, Matouš 5, 1-12

Když spatřil zástupy, vystoupil na horu; a když se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Tu otevřel ústa a učil je: „Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské. Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni. Blaze tichým, neboť oni dostanou zemi za dědictví. Blaze těm, kdo hladovějí a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni. Blaze milosrdným, neboť oni dojdou milosrdenství. Blaze těm, kdo mají čisté srdce, neboť oni uvidí Boha. Blaze těm, kdo působí pokoj, neboť oni budou nazváni syny Božími. Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je království nebeské. Blaze vám, když vás budou tupit a pronásledovat a lživě mluvit proti vám všechno zlé kvůli mně. Radujte se a jásejte, protože máte hojnou odměnu v nebesích; stejně pronásledovali i proroky, kteří byli před vámi.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhuje každému zvlášť i manželským párům, aby po dobu měsíce, na základě textu z Písma Svatého, postupovali čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova – **Četbou, Meditaci, Modlitbou a Kontemplaci**, podle schématu a otázek uvedených v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení nad biblickým textem

- **Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.** (Matouš 5, 3)

Člověk, který vždy touží být soběstačný, vytvořil vlastní, často vzdálené od projektu Tvůrce, způsoby života. Dnes, v globálním světě, existují kultury, které zmenšují význam manželství a rodiny. Všimněme si při tom, že řada zvyků, které jsou v rozporu se svatostí, vzniklo ve společnostech, jež se považují za křesťanské.

V Ježíšových dobách v kolébce judaistické kultury také existovaly zvyky stojící v opozici ke svatosti. V takovém prostředí začal Ježíš hlásat své učení, které přitáhlo davy. Jednoho dne „vyšel na horu” a začal hlásat shromážděným zástupům. A skrze blahoslavenství ukázal cestu posvěcování. Ježíš je ve svých návrzích dost radikální, ale kdo za ním půjde a zavede je ve svém životě, bude šťastný. Ježíš nám prezentuje svatost jako štěstí, skutečnou radost učedníka, radost, která se stává misíí.

Někdy jsou blahoslavenství chápána jako určité donucení a posluchač jakoby nepostřehl v nich slova „blaze těm”. Ježíšova výzva, o které jsme hovořili během Prvního setkání „Budte tedy dokonalí, jak je dokonalý váš nebeský Otec“ (Matouš 5, 48), ukazuje blahoslavenství jako základ činnosti umožňující dosahovat posvěcení. Je to návrh, abychom přijímali opačný postoj, než propaguje „politicky korektní“ kultura, určitý plán jak „plout proti proudu“ chování, ve kterém se zapomíná na Boha a jeho děti. Toto chování je nesprávné, oblečené do atraktivních šatů, které – pokud přestane být bdělí – se stanou módem chování mnohých křesťanů.

Při poslouchání blahoslavenství pamatujme na radu papeže Františka „Dovolme, aby nás svými slovy (Ježíš) zasáhl, vyprovokoval a znovu povolal ke skutečné změně života. Jinak bude svatost pouhým slovem.” (GE, 66).

Když papež František poukazuje na velké společenské a ekonomické problémy současného světa, především na hlad a migrace lidí, kteří utíkají před hladem, válkami a pronásledováním, zdůrazňuje akce na podporu potřebných jako akty milosrdenství, akty lásky, v nichž prvními příjemci jsou jak ti, kdo je uskutečňují, tak ti, kdo je přijímají. S cituje svatého Tomáše Akvinského: „... milosrdenství, které pomáhá druhému v nouzi, obět Jemu nejmilejší, poněvadž bližnímu zjednáva dobro nejvíce zblízka” (GE, 106).

Tento úryvek Evangelia zve k zamyšlení nad nerovnostmi existujícími v naší společnosti a jako Boží Slovo rozsvěcuje postoj hledajících svatost, rozjasňuje záměry a kroky těch, kdo přijmou Ježíše „Pojďte, blahoslavení mého Otce“.

Zásadní význam pro manželství má život v duchu chudoby. Kolik konfliktů, hádek nebo dokonce separací párů proběhlo z důvodu nadměrného množství peněz, nebo protože peníze chybí! Kolik protrpíme, když nemáme mírnost v každodenním manželském a rodinném společenství! Kolik je žalu a hádek v manželství a rodině, když zde nevládne duch milosrdné a odpouštějící lásky k tomu, kdo zabloudil, schopné prominout! Štěstí prochází křížem, ale nachází se mimo něj, jak učí sám Ježíš Kristus.

Během tohoto měsíce můžeme hovořit o každém blahoslavenství, zamýšlet se jak je manželé prožívají jako pár, rodiče, prarodiče... členové společnosti, občané...

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Blahoslavenství jsou jádrem Ježíšova učení a odpovědí na přirozenou touhu po štěstí. Jak říká Katechismus Katolické Církve „tato touha je božského původu: Bůh ji vložil do lidského srdce, aby je přitahoval k sobě, protože jen on sám může lidskou touhu ukojit.“ (KKC, 1718).

Můžeme tedy říci, že blahoslavenství nás nabádají k pozornému sledování, abychom objevili signály boží přítomnosti ve světě, ve kterém žijeme, jelikož nám připomínají o nutnosti pečovat o jiné, především o slabší, abychom byli Církvi všeobecnou, tedy křesťany a učedníky Ježíše, jenž podává ruku bratřím, jejichž důstojnost a práva byly pošlapány.

Papež Benedikt XVI. ve svých pracích často zdůrazňuje spojitost mezi láskou a pravdou. Pohled je pouze tehdy pravdivý, když je pohledem s láskou a pouze láska odpovídá pravdě a potřebám jiných²⁹.

²⁹ Papež Benedikt XVI. Encyklika **Deus Caritas Est** (O křesťanské lásce)

Oči těch, kdo hledají svatost, vidí potřeby chudých, trpících, smutných, nejslabších, žijících za nelidských podmínek. Dobrý Samaritán si všímá člověka ležícího na kraji cesty a má s ním soucit. Kněz a levita jej nevidí takovým, jaký je. Vidí problém, někoho, kdo překáží, je nečistý anebo opoždí jejich návrat domu k rodině.

Ježíš nás prostřednictvím blahoslavenství staví „před rozhodující mravní volby. Vybízá nás, abychom očistili své srdce od nízkých pudů a abychom hledali lásku k Bohu nade vše. Učí nás, že pravé štěstí není ani v bohatství nebo v blahobytu, ani v lidské slávě nebo v moci, ani v žádné lidské činnosti, jakkoliv může být užitečná, jako věda, technika, umění, ani v žádném tvoru, nýbrž pouze v Bohu, prameni veškerého dobra a veškeré lásky“. (KKC, 1723).

Text papeže Františka

(...) Ježíš vysvětlil ve vši jednoduchosti, co znamená být svatými, když nám zanechal blahoslavenství (srov. Mtouš 5, 2-12; Lukáš 6, 20-23). Ta jsou křesťanovým průkazem totožnosti. Ptá-li se tedy někdo z nás, jak se stát dobrým křesťanem, odpověď je jednoduchá: je zapotřebí, aby každý svým způsobem konal to, co říká Ježíš v promluvě o blahoslavenstvích. V nich se rýsuje tvář Mistra, jíž jsme povoláni dát zazářit v každodennosti svého života. (GE, 63)

Slovo „šťastný“ či „blahoslavený“ se stává synonymem slova „svatý“, protože vyjadřuje, že člověk, který je věrný Bohu a žije Jeho Slovo, dosahuje pravého života v sebedarování (GE, 64)

Jakkoli nám Ježíšova slova mohou připadat poetická, jdou nicméně velmi proti proudu vzhledem k tomu, co je obvyklé a co se dělá ve společnosti, a třebaže nás toto Ježíšovo poselství přitahuje, ve skutečnosti nás přivádí k jinému životnímu stylu. Blahoslavenství v žádném případě nejsou lehká či povrchní. Naopak, můžeme je žít jedině, pokud nás prostoupí Duch svatý celou svou silou a osvobodí nás od slabosti sobectví, lenosti a domýšlivosti. (GE, 65)

Mohli bychom si myslet, že oslavujeme Boha jen bohoslužbou a modlitbou anebo jen dodržováním některých etických norem – je pravda, že primát náleží vztahu k Bohu – a zapomínáme, že kritérium hodnocení našeho života, je především to, co jsme učinili druhým. Modlitba je cenná, pokud živí

každodenní prokazování lásky. Naše bohoslužba je milá Bohu, když mu přinášíme předsevzetí velkodušného života a dovolujeme, aby se Boží dar, který v ní přijímáme, projevil v odevzdanosti bratřím. (GE, 104)

Z téhož důvodu je nejlepším způsobem, jak rozlišit, zda je naše modlitba autentická, pozorujeme-li, do jaké míry se náš život proměňuje ve světle milosrdenství. (...) Milosrdenství je „klíč do nebe“. (GE, 105)

Text pátera Caffarella

*Kříž nebo radost?*³⁰

Generace, ke které patříte, se opět podívala na některé hlavní hodnoty. Potvrzují tato slova, která se stále opakují v rozhovorech a písemných materiálech: humanismus, radost, láska, rovnováha, vtělení, rozkvět.

Přemýšlíte o těchto hodnotách. Vy, ale také všichni nevěřící, kteří se nachází ve vašem okolí, očekáváte, že je tyto hodnoty okouzlí a tím způsobem získáte – pokud ne změnu jejich postoje – tak alespoň jejich úctu ke křesťanství.

Nezapírám, že tyto hodnoty jsou autenticky křesťanské, ale slepé lpění výhradně na nich, což vyznává řada našich současníků, se mi zdá podezřelé. Neodmítají tímto jiné křesťanské hodnoty, ne méně autentické, jako je obětování, sebezapření, pokání, kříž?

Nezapomínejme na Kristová slova „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, nes každého dne svůj kříž a následuj mne.“ (Lukáš 9, 23), ani ta svatého Pavla „Židé žádají zázračná znamení, Řekové vyhledávají moudrost, ale my kážeme Krista ukřižovaného. Pro Židy je to kámen úrazu, pro ostatní bláznovství“. (1. Korintským 1, 22-23)

Křesťanská rovnováha se vyjadřuje v paulánském dvojčlenu: Smrt – Vzkříšení. Pokud odstraníme, nebo podceníme jeden z těchto prvků, bude to deformace křesťanské spirituality.

³⁰ Páter Henri Caffarel, Francouzská měsíční karta, č. 3, březen 1948. Text se nachází rovněž ve „Vybraných textech pátera Caffarella“ (Textos Escolhidos do Padre Caffarel), Formální téma 2009, kap. 4

Jste si jistí, že chcete nevěřícím ukázat radostnou a silnou stránku lásky a víry. Ne zapomínejte však, že Umučení je před Vzkříšením, že radost pochází z Kříže. „Ten, kdo každý den nenosí svůj kříž“, tedy ten, kdo neustále nebojuje s rostoucím egoismem, kdo neshromažďuje utrpení, ta malá a ta velká, která jsou prostředkem k očištění, nikdy nenabídne skutečně radostnou lásku pocházející z přitažlivého náboženství.

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia.

Druhá podmínka: Rozchod

Kdo říká Ecclesia, říká povolání: povolání Bohem, výzva k věřícím.

Jdeme na setkání týmu, protože Bůh, protože Kristus nás volá. Tedy kdo říká výzva, říká zároveň ukončení, rozchod s tím, s čím jsme spjati.

Když Kristus potkává celníka Léviho a říká „Pojď za mnou“, Lévi nechává své společníky a jde za Kristem. [...]

Stejným způsobem – není křesťanské setkání, které by nebylo odchodem, zanecháním plnění úkolů, které nás velmi často oddalují od Boha. Rozchod v každém případě se starostmi, které se nestávají snadnější, když se člověk účastní křesťanského shromáždění, nebo prostě rozchod s domácností a dětma. Vnější rozchod, samozřejmě, ale vnitřní rozchod znamená odejít směrem k Bohu, aby Ho lépe poznat, přiblížit se k Němu, očistit. [...]

Zdůrazňujeme, že je nezbytné, aby každý ze členů týmu měl během setkání otevřenou a dychtivou duši.

A. Přivítání a počáteční motivace

Naše třetí setkání hovoří o určitých těžkostech, které ovlivňují lidi na jejich cestě ke svátosti, jako jsou současná kultura a neomluvitelné společenské a ekonomické nerovnosti. Zajisté, žijeme v době změn, která je pro mnohé

chvíli, kdy bychom se měli uvolnit od „řetězů“, které už nepomáhají v životě a hlásání Evangelia.

Pro tuto dobu je typická kultura globalizace, prosycená individualizmem, konzumem, prozatímností a sekularizací, čímž se náboženství odpojilo od institucí, tradic a zásad.

Papež František v *Gaudete et Exsultate* navrhuje spojení křesťanského života a jeho požadavku jednoty s Bohem (vnitřní život) s praktickým konáním děl milosrdenství a s propagací spravedlnosti, protože láska Boha nás přibližuje ke druhému člověku. Modlitba a díla milosrdenství jsou nezbytnými a neoddělitelnými požadavky svatosti života. Milosrdenství je „bijícím srdcem Evangelia“. (GE, 97)

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech minulého měsíce, které byly důležité jak pro pár, tak pro každého z manželů.
- Říci jednoduchým a jasným způsobem, jak se žije vedle kulturních vzorů, které se liší od našich, a jaký to má vliv na naši cestu k posvěcování
- Můžeme také říci, zda nás kdykoliv ekonomicko-sociální, rodinné nebo manželské problémy vzdálily od Církve a způsobily, že jsme pochybovali o víře.

C. Čtení Božího Slova a meditace:

Matouš 5, 1-12 (Viz text na stránce: 43)

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí

- Každý sdílí s týmem vlastní prožívání konkrétních bodů úsilí v určitém měsíci.

- Zvláštním způsobem sdílejte naslouchání Božímu Slovu. Jak se cítíte vůči Kristu, když posloucháte Boží Slovo? Je Boží Slovo základem vašeho každodenního duchovního života jako křesťanského páru?
- Vynasazte se tento měsíc najít více času než obvykle, abyste každodenně zůstali v tichosti a poslouchali, co Pán říká vám, vašim manželům / manželkám, rodinám, společenství víry. Tento vztah je podporou našeho duchovního života.
- Pokud se manželské páry chtějí dozvědět více jak zlepšit svoje každodenní naslouchání Božímu Slovu, měly by si přečíst dokument „Naslouchání Božímu Slovu“ který se nachází v knihkupectví jejich super regionu.

Hovoří páter Caffarel ³¹:

„Umění naslouchat to není výhradně otázka inteligence. Celý náš vnitřní život, duše a tělo, inteligence a srdce, představitost, paměť a dychtivost by měly být vnímavé na Kristovo slovo, otevřít se na ně, udělat mu místo, nechat se jím vést, důvěřovat bez odporu.

Askeze, ve významu kroku na cestě k posvěcování, vyžaduje aktivní a neustálé hledání Boha, především prostřednictvím čtení Písma Svatého. Dosavadní studium Písma nebylo dostatečně přítomné v osobním životě manželů, rodiny, domácnosti, týmu. Od teď by se to mělo změnit. Díky tomu uvidíme zázraky vyplývající z Božího Slova, protože Slovo je tvůrce; díky němuž se rodí radost domácího krbu“.

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

V této chvíli nás nezajímá teoretická úvaha o svátosti. Promluvmě si v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom, jak žijeme nebo se snažíme žít ve svátosti v našem každodenním životě.

³¹ „Naslouchání Božímu Slovu“, dokument zpracovaný Satelitními týmy k dostání v našem SR

- Co v dnešní kultuře Vám nejvíce překáží na cestě ke svátosti. A co nejvíce pomáhá a je pozitivní?
- S jakými sociálními nerovnostmi v okolí se běžně setkáváte? Zdá se vám, že jsou překážkou na cestě k posvěcení osob, které jsou jimi dotčeny?
- Co jste vy jako pár, rodina, modlitební společenství, udělali pro zmenšení společenských nerovností? Můžete uvést nějaký konkrétní příklad takové trvalé, ne pouze chvilkové, změny?
- Jste, individuálně nebo jako manželský pár, svědky života podle hodnot hláсанých v Evangeliiu?

G. *Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela*

H. *Magnificat*

I. *Poslání manželství s misí*

NEPŘÁTELÉ SVATOSTI: GNOSTICIZMUS A PELAGIANIZMUS

Cíle

- V**ědět, že díky působení Boha se stáváme svatí
- C**hápat, že dnešní intelektuální arogance – gnosticizmus a farizejská povýšenost – pelagianizmus, jsou překážkami na cestě k posvěcování
- C**hápat, že gnosticizmus a pelagianizmus jsou slabosti, skrze které velmi často scházíme z cesty ke svatosti

1. Všeobecný úvod

Ve 2. kapitole apoštolské adhortace *Gaudete et Exsultate*, papež František píše o dvou falzifikacích svatosti, které nás mohou odvést z cesty k ní: gnosticizmu a pelagianizmu³². Papež toto vztahuje ke dvěma herezím, které „vznikly v prvních křesťanských stoletích, ale nadále jsou alarmujícím způsobem aktuální“ (GE, 35)

Katechizmus katolické církve potvrzuje, že svatost pochází z Boží milosti a nastává díky Jeho milosrdenství. Je plodem a darem dávaným zdarma v životě Církve³³.

Znamená to, že svatost není plod vlastního úsilí, není jako hora, kterou je třeba zdolat vlastními silami. Znamená, že sám Kristus začíná a zdokonaňuje svatost v každém člověku, který po ní touží. Proto je právě svatost pokladem Církve, protože existence svatých znamená, že Kristus skrze nich působí, proměňuje jejich životy a my můžeme sledovat výsledky.

A proto je také pravda, že „šalebné podvrhy“ pelagianizmu a gnosticizmu jsou překážkou ve všeobecném povolání k posvěcování. Navrhují různými způsoby staré klamy pelagianizmu a gnosticizmu: tedy skrývají nebo odmítají nutnost Kristovy milosti nebo podceňují její hodnotu.

Papež na konci 2. kapitoly prosí, aby Bůh osvobodil svou církev od nových forem gnosticizmu a pelagianizmu, které ztěžují „cestu ke svatosti“ a zastavují na ní. (GE, 62)

Posvěcování vyžaduje poražení mnohých nepřátel. Prvenství Milosti pomáhá v našem každodenním boji s arogancí a povýšením, protože neexistuje svatost bez působení Boha a bez duchovního boje.

³² Gnosticizmus to je víze spásy světa pouze vnitřního, i když ve velmi blízkém sjednocení s Bohem, ale „bez přijímání, opečovávání nebo obnovování vztahů s jinými nebo zbytkem světa“. A tak se stává těžce pochopitelné vtělení Ježíše Krista v našem životě, v našich dějinách, pro naši spásu. Pelagianizmus pak je individualismus soustředěný na samostatného jedince, jehož seberealizace závisí pouze na něm samotném. „V této vízi se osoba Krista stává více modelem, příkladem, který inspiruje k ušlechtilým činům slovy a gesty Pána, který mění lidství.“ V Kongregaci pro nauku víry. List *Placuit Deo* o některých stránkách křesťanské spásy. Řím, únor 2018.

³³ Katechizmus katolické církve, body 1987-2016.

2. Text Písma Svatého: Matouš 23, 13-15. 23-28

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Zavíráte lidem království nebeské, sami nevcházíte a zabraňujete těm, kdo chtějí vejít. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Vyjídáte domy vdov pod záminkou dlouhých modliteb; proto vás postihne tím přísnějším soud. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Obcházíte moře i zemi, abyste získali jednoho novověrce; a když ho získáte, učiníte z něho syna pekla, dvakrát horšího, než jste sami

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Odevzdáváte desátky z máty, kopru a kmínu, a nedbáte na to, co je v Zákoně důležitější: právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit a to ostatní nezanedbávat. Slepí vůdcové, cedíte komára, ale velblouda spolknete!

Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Očišťujete číše a talíře zvenčí, ale uvnitř jsou plné hrabivosti a chtivosti. Slepý farizeji, vyčisti především vnitřek číše, a bude čistý i vnějšek. Běda vám, zákoníci a farizeové, pokrytci! Podobáte se obilným hrobům, které zvenčí vypadají pěkně, ale uvnitř jsou plné lidských kostí a všelijaké nečistoty. Tak i vy se navenek zdáte lidem spravedliví, ale uvnitř jste samé pokrytectví a nepravost.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhujeme každému individuálně i manželským dvojicím, aby během měsíce na základě textu ze Svatého Písma, postupovali čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova, tedy prostřednictvím Četby, Meditace, Modlitby a Kontemplace, v souladu se schématem a otázkami obsaženými v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení na téma biblického textu

Při mnohých příležitostech se Ježíš setkával s farizeji a zákoníky. Těmto se činnost a učení Ježíše na obranu chudých a nemocných, především pak léčení v soboty nelíbily. Zákoníci byli odborníky v oblasti studia Svatých knih a považovali se za dokonalé badatelé. Členové sekty farizeů na ně žářili z důvodu přísného dodržování zákonů.

V textu doporučeném k modlitební četbě na tomto setkání se Ježíš obrací přímo k oběma skupinám slovy „běda“; více než odsuzování to však je vyjádření bolesti, jelikož jejich postoje jako duchovních vůdců neumožňovaly, aby lid žil skutečným náboženstvím, které se v jejich podání stávalo pro lidi více břemenem než příležitostí chválit Pána.

A ještě hůř – vynucovali přehnané dodržování práva a zásad, jakoby pouze na nich závisela svatost, kromě toho se „divně koukali“ na dodržování božích přikázání, především na to nejdůležitější – „milovat Boha nade vše a svého bližního jako sebe sama“.

Jsou tací, kdo berou náboženství velmi spirituálně, při čemž neberou do úvahy situaci jiných – jak tělesnou, tak duchovní, podmínku zdůrazněnou Božím Slovem, které se stalo tělem ne pro sbírání andělů, ale osvobození lidí od hříchu (Židům 2, 15-16). Neskromní nebo falešně skromní lidé tvrdí, pouze na základě znalostí, že objevují Boží tajemství. Zdá se jim, že tímto způsobem budou spaseni, zapomínají na dobročinnost a pokornou modlitbu. Díky získaným znalostem si myslí, že jsou lepší než prostý lid. Přijímají postoj, který je v rozporu s prostotou Evangelia.

Jiným faktorem, který se dnes vyskytuje v Církvi, a který znemožňuje pravdivé prožívání náboženství, je vidět spásu v práních člověka. Zdá se, že postačí pouze lidské úsilí, zapomíná se však na milost milosrdného Boha a na lidské slabosti. Je to hrdý postoj, podobající se farizeům, kteří vnucovali lidem přísné dodržování náboženských pravidel, jakoby spása byla udělena na základě práva a nepocházela od Boha.

Křesťan se musí snažit poznávat lépe své náboženství a vynaložit úsilí na cestě ke své vlastní svatosti a zároveň pokorně vyznávat neprobádané tajemství milosti Boha, který jediný může zachránit a posvětit člověka.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Papež František se ve svém kázání mnohokrát zabýval dvěma tendencemi, které stanoví dvě křižovatky na cestě k posvěcování a z několika stránek připomínají dvě staré hereze – pelagianismus a gnosticismus.

Papež potvrzuje: „V naší době se rozmáhá neopelagianismus, podle něhož si radikálně autonomní jedinec nárokuje, že spasí sebe sama, aniž by uznával, že je v hloubi svého bytí závislý na Bohu i na druhých. Spása je tak svěřena silám jedince anebo čistě lidským strukturám, neschopným přijmout novost Božího ducha.

Jakýsi neognosticismus pak představuje čistě vnitřní spásu, která je uzavřena v subjektivismu a «rozumem se pozvedá nad Ježíšovo tělo vstříc tajemstvím neznámého božství» (*Lumen fidei*, 47). Takto si nárokuje, že osvobodí člověka od těla a materiálního kosmu, ve kterém už nevidí stopy Stvořitelovy prozřetelnosti, nýbrž pouhou realitu, která postrádá smysl, odporuje nejhlubší lidské identitě a člověk s ní může manipulovat podle svých zájmů“. [...] ³⁴

Páter Caffarel v následujícím textu ukazuje na nebezpečí pro dvojici, která patří ke hnutí Equipes Notre-Dame. A jaképak je toto nebezpečí nebo jaká to jsou nebezpečí? Je jich mnoho: názor, že sama příslušnost ke Hnutí zaručuje manželskému páru posvěcení, považování účasti v Hnutí za cíl sám v sobě, považování konkrétních bodů úsilí („povinností“) za cíle a ne prostředky vedoucí ke štěstí a posvěcení, víra, že když jsme křesťanský pár, musíme uvádět do praxe „práva“ nebo KBÚ, zastávání názoru, že mise Církve se omezuje na misi Hnutí, názoru, že tým je „klíč k tomu být spravedlivý a svatý“, atd.

Z jiného článku s názvem „Nedůvěřujte Alfonzovi“, jehož četbu doporučujeme, vyplývá, že v případě manželských párů Equipes Notre-Dame je nezbytná askeze. Doporučuje mít modlitbu jako ústřední bod života manželského páru, aby se páry takto dokázaly vyhnout farizejství. A ve vztahu k Hnutí zdůrazňuje, že je velmi nebezpečné „náboženské setkání, které neucí modlitbě, není nic víc, než vyrábění farizeů“. ³⁵

³⁴ Kongregace pro nauku víry, List *Placuit Deo* o některých aspektech křesťanské spásy. Řím, únor 2018.

³⁵ Páter Henri Caffarel „Nedůvěřujte Alfonsovi“ (*Desconfiem em Afonso*), zveřejněný ve Francouzském měsíčním listu, leden 1958 a ve Vybraných textech pátera Caffarela (*Textos Escolhidos Padre Caffarel*), Studijní téma 2009, kapitola 4.

Texty papeže Františka

Podle papeže Františka se i dnes srdce mnohých křesťanů, možná nevědomky, nechávají zmámit následujícími falzifikacemi. (GE, 35)

A. SOUDOBY GNOSTICIZMUS

Gnosticismus předpokládá „víru uzavřenou v subjektivismu, kdy člověka zajímá pouze určitá zkušenost nebo nějaká řada úsudků či poznatků, které považuje za zdroj světla a útěchy, avšak přitom zůstává uzavřen v imanenci svého rozumu či svých pocitů“. (GE, 36)

a) Mysl bez Boha a bez těla

Díky Bohu se během dějin církve stalo zřejmým, že mírou dokonalosti lidí je stupeň jejich činorodé lásky, nikoli kvantita dat a poznatků, které mohou nahromadit. „Gnosticí“ se v tomto bodě pletou a posuzují druhé ověřováním jejich schopnosti hlubokého porozumění určitým naukám. Koncipují mysl bez vtělení, neschopnou dotknout se trpícího Kristova těla v druhých a zasádrovanou v encyklopedii abstrakcí. V posledku odtělesňují mystérium a – jak se vyjádřil jeden myslitel – upřednostňují „Boha bez Krista, Krista bez církve a církev bez lidu“. (GE, 37)

b) Věrouka bez tajemství

Gnosticismus je jednou z nejhorších ideologií, poněvadž zatímco nepodloženě vyvyšuje poznání či určitou zkušenost, pokládá vlastní vidění reality za dokonalost. Takto – možná nevědomky – vyživuje tato ideologie samu sebe a stále více slepne. Obzvláště šalebnou se stává, když se halí do nevtělené spirituality. Gnosticismus „si chce ze své povahy ochočit tajemství“ (List velkému kancléři Papežské katolické univerzity v Argentíně, 3.3.2015), a to jak mysterium Boha a Jeho milosti, tak mysterium života druhých. (GE, 40)

c) Omezení rozumu

Často dochází k nebezpečnému směřování: poněvadž něco víme nebo umíme nějak logicky vysvětlit, domníváme se, že jsme už svatí, dokonalejší a lepší než „nevědomá masa“. Svatý Jan Pavel II. nás varoval před tímto pokušením „osvícených katolíků“, kteří jen proto, že něco četli, absolvovali nějaký kurs anebo se účastnili nějaké duchovní obnovy, „cítí se poněkud výše než ostatní věřící“ (Vita consecrata, 38). Ve skutečnosti by však to, co si

myslíme, mělo být vždycky motivací k lepší odpovědi na Boží lásku, protože „se učíme, abychom žili: teologie a svatost je nerozlučný dvojčlen!“ (GE, 45)

B. NYNĚJŠÍ PELAGIANISMUS

Gnosticismus podnítl zrod další antické hereze, která se dnes také vyskytuje. Postupem doby začínají mnozí poznávat, že tím, co nás činí lepšími či svatými, není poznání, nýbrž život, který vedeme. Problémem je, že to nenápadně zdegenerovalo, takže tentýž omyl, kterého se dopustili gnostici, byl pouze transformován, ale nikoli překonán. (GE, 47)

a) Vůle bez pokory

S touto palegiánskou a semipelagiánskou mentalitou korespondují ti, kteří sice sladce mluví o Boží milosti, ale „vposledku spoléhají jenom na své vlastní síly a považují se za nadřazené vůči druhým, protože se drží určitých norem anebo protože jsou neochvějně věrní určitému katolickému stylu minulosti“ Když se někteří z nich obrací ke slabým a říkají, že s Boží milostí je možné všechno, zpravidla mají za to, že všechno je možné lidskou vůlí, která jako by byla ryzí, dokonalá a všemohoucí a milost byla jejím dodatkem. Bývá opomíjeno, že „ne všichni mohou všechno“ a že v tomto životě nejsou lidské slabosti zcela a jednou pro vždy uzdraveny milostí (...) (GE, 49)

b) Často zapomínané učení Církve

Jedině díky svobodně přijatému a pokorně obdržnému Božímu daru, můžeme svým úsilím spolupracovat na tom, že se dáváme přetvářet (Toto je vposledku katolické učení o „zásluze“, jež následuje po ospravedlnění. Jde o spolupráci ospravedlněného na růstu života milosti [srov. KKC, 2010]. Tato spolupráce však v žádném případě nečiní ze samotného ospravedlnění a přátelství s Bohem předmět lidské zásluhy.) První věcí je patřit Bohu. Jde o to odevzdat se Bohu, který nás předchází, nabídnout mu svoje schopnosti, aby jeho nezasloužený dar rostl a vyvíjel se v nás: „Pro Boží milosrdenství vás, bratři, vybízím: přinášejte sami sebe v oběť živou, svatou a Bohu milou!“ (Řím 12,1). Církev ostatně vždycky učila, že pouze láska umožňuje růst v životě milosti, protože „kdybych neměl lásku, nejsem nic“ (1. Korintským 13, 2). (GE, 56)

c) Noví pelagiáni

Jsou ještě křesťané, kteří jdou po jiné cestě, usilují totiž o ospravedlnění svými silami. Jdou cestou adorování lidské vůle a svojí schopnosti, která se

stává egocentrickým a elitářským sebezalíbením, jež postrádá pravou lásku. Projevuje se mnoha zdánlivě odlišnými postoji: posedlostí zákonem, okouzlením z vystavování sociálních a politických výdobytků, okázalou péčí o liturgii, věrouku a prestiž církve, vychloubáním se správou praktických záležitostí, přitažlivostí ke svépomocným dynamikám a sebeztažné realizaci. Do tohoto někteří křesťané investují svoji energii a čas, místo aby se nadchnuli pro sdílení krásy a radosti evangelia a hledali vzdálené v nezměrných zástupech žíznících po Kristu (GE, 57)

Shrnutí Zákona

Abychom se tomu vyhnuli, je dobré připomenout, že existuje hierarchie ctností, která nás vybízí hledat to podstatné. Primát patří teologálním ctnostem, jejichž předmětem a motivem je Bůh. A středem je láska. Svatý Pavel říká, že to, co se opravdu počítá, je „víra, která se uplatňuje láskou“ (Galatským 5, 6). Jsme povoláni pozorně pečovat o lásku, „neboť kdo druhého miluje, splnil Zákon. [...] Naplněním Zákona je tedy láska“ (Římanům 13, 8-10). „Vždyť celý zákon je shrnut v jednom slově: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého“ (Galatským 5, 14). (GE, 60).

Text pátera Caffarela

„NEBEZPEČÍ“³⁶

Proč je vstup do Equipes Notre-Dame nebezpečný?

Když jsme ještě neměli Chartu (Stanovy), hrozilo týmům nebezpečí podobné tomu, jaké hrozí všem hnutím, jejichž mysticismus není zakotvený v závazcích (konkrétních bodech úsilí): duch se zapaluje v mystickém ohni, ale život zůstává nezměněn. Díky Chartě (Stanovám) jsou dnes členové týmů silně podporováni skrze závazky (KBÚ). Ale pozor na jiné nebezpečí: očištění závazku z jejich ducha. Nezbytné je věnovat pozornost tomu, aby se zvyk splnění konkrétních bodů úsilí nestal sám o sobě cílem, ideálem, nejvyšším požadavkem, aby si členové týmu nezačali myslet, že křesťanská dokonalost spočívá v plnění požadavků Charty. Budou se považovat za dokonalé a pohodlně usínat na směsi vlastní spokojenosti a čistého svědomí...

³⁶ Francouzský měsíčník list, č. 3, ročník XIII, prosinec 1959.

V poslední době jsem obdržel dopis dokazující, že se nejedná pouze o iluzorní nebezpečí. Dopis přišel od manželské dvojice významné jak z duchovního, tak lidského hlediska. Napsali: „Opouštíme náš tým po tom, co jsme v něm strávili mnoho let. Bylo tam pro nás dusno, měli jsme pocit, že žijeme ve světě uzavřeném ve svých malých problémech, ve světě, který nechtěl vidět skutečné potřeby evangelijního ideálu. Dodržování Charty někdy připomínalo zástěnu pokrytectví, která umožňovala, že každý byl sám se sebou snadno spokojený a zavíral oči a uši na všechny současné otázky svého okolí“.

Totéž jsem prožil jednou na cestách, uslyšel jsem kritiku týkající se jednoho týmu – byl kritizován za svou uzavřenost, tvoření „klanu spravedlivých“ a „sekty čistých“.

Vím, že si většina týmů kritiku nezaslouží. Ale stále nemohu přestat klást si tuto trýznivou otázku: Vychovávají naše týmy křesťany nebo vyrábějí farižeje?

Cílem (týmu) je křesťanský život v celé své kráse, jak je to popsáno na první stránce Charty (Stanov) „Buďte tedy dokonalí, jako je dokonalý váš nebeský Otec“ (Matouš 5,48).

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia:

Třetí podmínka: Setkání ve jménu Krista.

Všimněte si, co říká Náš Pán. Neříká „Když jste dva nebo tři, jsem mezi vámi“, ale zdůrazňuje „Neboť kde jsou dva nebo tři shromáždění ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich“. Toto je velmi důležité. Zavolání Ním, odpovídáme na Jeho výzvu, jsme zde Jeho jménem.

Pokud tedy jdeme na setkání týmu z důvodu přátelství a sympatií, tak nejedeme ve jménu Krista. A právě proto týmy vytvořené z manželských párů, které se dříve neznaly, mají perfektní výchozí bod: co jiného je spojuje, když ne touha potkat Krista?

A právě oni na konci roku, za dva, za tři roky, se znají velmi dobře, už si navzájem vyměnili mnoho služeb a laskavosti, jejich přátelství rozkvetlo, což je štěstím, ale někdy toto přátelství může odstranit důvod, může způsobit, že se manželské páry začnou stýkat pouze proto, že jsou dobří přátelé, a v této souvislosti se už více nesetkávají ve jménu Krista. V takových týmech funguje to, na co jsem mnohokrát upozorňoval: pokušení přátelství.

Kristus nemůže plně působit, když se manželské páry nescházejí pro to, aby se především setkaly s Ním.

Odtud se bere nutnost očistit a posílit záměr. Přicházíme ve jménu Ježíše Krista a zdá se mi, že úloha duchovního rádce a zodpovědného páru (týmu) má zásadní význam, aby se neprojevil žádný pokles úrovně setkání.

A. Přivítání a počáteční motivace

naše čtvrté setkání se týká dvou starých herezi, které jsou do dneška jistými překážkami na cestě ke svatosti a jejichž zrádné předpoklady ještě dnes, možná nevědomky, svádí mnohé křesťany (také manželské páry, které patří k týmům): pelagianismus a gnosticismus.

V pelagianismu člověk hledá spásu vlastními silami (a možná až příliš věří vlastním strategiím a nápadům), když neuznává, že kromě vztahů s jinými lidmi je závislý na Bohu a neustále potřebuje jeho pomoc. V neognosticismu se spása stává něčím „toliko vnitřním, výhradně subjektivním“, kde nad „tělem Ježíše“ dominuje intelekt.

Musíme uznat, že Ježíš je Spasitel. „On nám neukázal pouze cestu k Bohu, neboli cestu, kterou můžeme projít sami, když posloucháme jeho slova a následujeme jeho příklad. Kristus se sám stal cestou, aby nám otevřel dveře k osvobození“.

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech minulého měsíce, které byly důležité jak pro pár, tak pro každého z manželů.
- Promluvit jednoduchým způsobem o vašich gestech a postojích momentálních nebo minulých, které mají znaky těchto „jistých nepřátel svatosti“.

C. Četba Božího Slova a meditace

Matouš 23, 13-15. 23-28 Viz stránka 40

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení uskutečňování konkrétních bodů úsilí

- Vykonávání konkrétních bodů úsilí jako obyčejné formality nebo povinnosti nezaručuje posvěcování páru. Stejně tak je nutné chodit s misí a stát se svědkem manželství a rodiny.
- V tomto kontextu je třeba, aby každý sdílet se zbytkem týmu, co pro něj znamená prožívání konkrétních bodů úsilí v uplynulém měsíci.
- V tomto měsíci bude každý manželský pár věnovat zvláštní pozornost povinnosti zasedat. Pokud se páry chtějí dozvědět více jak zlepšit plnění své povinnosti zasedání, měly by si přečíst dokument „Povinnost zasedat“, který najdou v knihovně svého super regionu.

Potvrzuje páter Caffarel³⁷

„Do manželství, ve kterém není čas se zastavit a zamyslet, se velmi často vplíží a zahrní materiální a morální nepořádek; rutina zabírá místo společné modlitby, stolování a dalších rodinných rituálů; výchova se omezuje na reflexy méně nebo více nervózních rodičů; společenství se začíná rozpadávat; stále více jsou vidět tyto a další problémy, nejen u mladých manželství v době vzájemného „doladování“, ale také v manželstvích doposud zdálo by se stabilních a kompetentních, která jsou taková ve skutečnosti pouze ... teoreticky.

F. Otázky na setkání týmu

³⁷ END „Povinnost zasedat“, zveřejněno Super regionem Brazílie, 2017. Jedná se o část myšlenek pátera Caffarela „Neznámá povinnost“ z r. 1945.

Výměna postřehů k tématu

V této chvíli nás nezajímá teoretická úvaha o svatosti. Promluvmě si v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít ve svátosti v našem každodenním životě.

- Věděli jste, co je to pelagianismus? Nyní, když už víte, ověřte si, zda máte sklony hledat svatost s větší důvěrou v úsilí než v Milost.
- Jak můžeme zodpovědně pomoci Církvi a hnutí Equipes Notre-Dame, když budeme pokorní?
- Věděli jste, co je to gnosticismus? Nyní, když už víte, zamyslete se, zda nepředkládáte pravidla a zásady nad přikázání lásky milosrdného Boha.
- Jak můžeme použít náš rozum a naše znalosti, abychom pochopili a analyzovali a přitom se nepovažovali za „pány pravdy“?

G. Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

H. Magnificat

I. Přivítání a počáteční motivace

MODLITBA: POŽADAVEK SVATOSTI

Cíle

- P**ochopit, že neexistuje cesta ke svatosti bez modlitby.
- U**znat, že se v modlitbě a skrze modlitbu učíme sloužit jiným, kráčet cestou víry a plnit Boží vůli.
- Z**ávazek neustálé osobní, manželské a rodinné modlitby.

1. Všeobecný úvod

Papež František uznává neustálou modlitbu za nezbytný požadavek posvěcování. Zdůrazňuje: „Nevěřím ve svatost bez modlitby, i když nemusí být nutně dlouhá anebo intenzivně procítěná.“ Ale „Světce je člověkem modlitby, který potřebuje komunikovat s Bohem.“ (GE, 147)

Míra svatosti je daná velikostí, jakou Kristus v nás dosahuje, a když formulujeme, díky síle Ducha Svatého, život k Jeho obrazu. Znamená to také souhlas s Ježíšem v otázce modlitby. Proto je modlitba také dobrodružstvím víry a vztahem lásky.

Apoštolové, když viděli Ježíše neustále se modlit, vyjádřili touhu modlitbu se naučit: Pane, nauč nás se modlit. A Ježíš je neodmítl, nežárnil na svoji blízkost s Otcem, ale přišel právě proto, aby nás do tohoto vztahu uvedl. A tak se stává učitelem modlitby pro své učedníky, stejně tak, jak se určitě chce stát učitelem pro nás všechny. Také my bychom měli říkat: Pane, nauč mě se modlit. Nauč mě.³⁸

Papež František hovoří, že se nemůžeme modlit jako pohane nebo takoví křesťane, pro které je „rozhovor s Bohem pouhým papouškováním“. „Ne! Modlete se srdcem, ze svého nitra. Jinak – říká Ježíš – když se modlíš, obrať se k Bohu jako syn k otci, který ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte (srov. Matouš 6, 8). Může to být tichá modlitba „Otče náš“, v podstatě postačí postavit se před Jeho tvář, připomenout Jeho otcovskou lásku a to postačí, abychom byli vyslyšeni“.

Když prosíme „chléb náš vezdejší“ prosíme „Boha, aby tento náš chléb vezdejší nejen zlepšil stav našeho žaludku, ale také duše a srdce. Tedy, aby bylo možné změnit chléb z tak velmi lidského smyslu na smysl božský. Aby měl každý další den svůj transcendentní význam a nebyl pouze dalším bezvýznamně plynoucím časem. Aby práce nebyla pouze mechanickou povinností, ale aby z ní plynulo něco více: láska k Bohu, srdce pro Boha, život pro Boha“.³⁹

³⁸ Viz Katecheze papeže Františka na téma modlitby **Otče náš**, v <https://www.radiovaticana.cz/podrubrika.php?id=2&limit=20>

³⁹ Jose Tolentino Mendonca, **Otče Náš, jenž jsi na Zemi – Otec Náš otevřený na věřících i nevěřících** (Pai – Nosso que estais na Terra-o Pai-Nosso aberto a crentes e a nao-crentes. Paulinas Editora 2014, str. 51. Arcibiskup D. Jose Tolentino Mendonca vedl každodenní úvahy během XII. Setkání ve Fatimě a dnes je archivář a knihovník při Svatém stolci.

Jak říká Dom Jose Tolentino Mendonca, „Ježíš nepředává slova k odříkávání, Ježíš nás vede do existenčního a praktického rozměru, dává nám přístup ke zkušenosti syna. Ježíš nám nepředává znalosti. Dává nám chuť Boha“.⁴⁰

2. Text Písma Svatého, Matouš 6, 5-13

A když se modlíte, nebudte jako pokrytci: ti se s oblibou modlí v synagógách a na nárožích, aby byli lidem na očích; amen, pravím vám, už mají svou odměnu. Když ty se modlíš, vejdi do svého pokojíku, zavři za sebou dveře a modli se k svému Otci, který zůstává skryt; a tvůj Otec, který vidí, co je skryto, ti odplatí. Při modlitbě pak nemluvte naprázdno jako pohané; oni si myslí, že budou vyslyšeni pro množství svých slov. Nebudte jako oni; vždyť váš Otec ví, co potřebujete, dříve než ho prosíte. Vy se modlete takto:

Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno. Přijď tvé království. Staň se tvá vůle jako v nebi, tak i na zemi. Náš denní chléb dej nám dnes. A odpusť nám naše viny, jako i my jsme odpustili těm, kdo se provinili proti nám. A nevydej nás v pokušení, ale vysvobod' nás od zlého.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhujeme každému individuálně i manželským dvojicím, aby po dobu měsíce postupovali na základě textu Písma Svatého čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova, což jsou **Četba, Meditace, Modlitba a Kontemplace**, v souladu se schématem a otázkami obsaženými v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení na téma biblického textu

- **Otče náš, jenž jsi v nebesích, buď posvěceno tvé jméno!** (Matouš 6, 9)

Všichni víme, že modlitba je nezbytnou součástí cesty k posvěcení. Ježíš nám dával příklad, když se vzdaloval na horu, kde velmi často trávil noci na modlitbě. Učil, že nemůžeme konat jak hypokriti, kteří se modlí, aby

⁴⁰ idem, str. 103

se zdáli něčím, čím ve skutečnosti nejsou, nebo jako zákoníci, kteří hodně mluví a myslí si, že díky tomu budou vyslyšeni bohy. Ježíšův žák se modlí s pokorou, skrývá se ve „své komůrce“, protože pouze Bůh má uslyšet jeho prosby.

Ježíšovi žáci Ho prosí, aby je naučil modlitbě, kterou nazýváme Otče Náš. Kdo se modlí Otče Náš, měl by to činit s vírou dítěte, když říká Bohu Otče (Abba), „tatínku“. Ale – pokud má modlitba vertikální význam já a Bůh, má také význam horizontální – bratrské lásky. Bůh není pouze „můj“, ale „náš táta“, Otec všech, které spasil Ježíš Kristus. V jazyce Kirundi (v Burundi), se překládá „Otče Náš“ jako „Otče Náš Všech“ (Dae wa Twese), v smyslu, že všichni tvoříme jednu rodinu, protože jsme děti Věčného Boha.

V této modlitbě prosíme Boha o sedm věcí. Na začátku prosíme, aby Jeho Jméno bylo svaté. Bůh je svatý, není třeba přidávat Mu žádnou svátost. Posvětit Jméno Boha znamená uctít Ho posvěcováním našich gest a děkováním Mu. Další prosby vyplývají z první.

„Buď vůle Tvá jako v Nebi tak i na Zemi“. Modlíme se, aby se Země usmířila s Nebem, ale aby se toto stalo konečné, musí se vyplnit přikázání lásky, aby se vytvořila velká rodina Otce: „Neboť kdo činí vůli mého Otce v nebesích, ten je můj bratr, má sestra i matka.“ (Matouš 12, 50)

Následně prosíme o chléb vezdejší. Jestli jsme rodina Otce, prosíme o materiální a duchovní dary pro všechny.

Další prosba „A odpusť nám...“ nás posílá k samotnému Ježíši Kristu – Milosrdenství Otce, který přišel, aby vykoupil lidi. Prosíme o odpuštění a zároveň klademe podmínku „jako i my odpouštíme...“. Umění přijímání daru odpuštění a zároveň schopnost odpouštět to jsou nezbytné podmínky soužití mezi lidmi, především v manželství a v rodině. Církev učí: „Odpuštění je základní podmínkou smíření Božích dětí s jejich Otcem a lidí navzájem.“ (KKC 2844)

Poslední dvě prosby jsou spojeny: „A nevydej nás v pokušení“ a „vysvobď nás od zlého“. Pouze horlivá modlitba nás uvolňuje od pokušení a dává sílu ke správnému působení, jelikož pokušení pochází z nás samotných, jak říká svatý apoštol Jakub: „Každý, kdo je v pokušení, je sváděn a váben svou vlastní žádostivostí.“ (Jakub 1, 14)

Velký je Bůh, který nás přes naše slabosti a hříchy posvěcuje v Ježíši Kristu a činí z nás své děti, raduje se, když s ním hovoříme o samotě a nazýváme Ho svým Otcem.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Páter Caffarel píše: „svatý není, jak si to mnozí představují, jakýsi mistr, který vykonává hrdinské činy v oblasti ctností a pozoruhodné duchovní kousky. Je to především člověk svedený Bohem. A ten, kdo svěřuje Bohu celý svůj život“.⁴¹

Páter Caffarel neúnavně zdůrazňoval, že hnutí Equipes Notre-Dame je formační škola v křesťanském duchu a, což je s tím spojeno, škola modlitby ctitelů Boha.

Jednou připomenul 96 čtvrthodinek, ze kterých se skládá den. A poprosil, aby každý řekl, jak rozděluje svůj čas během dne: čas na spaní, na práci (ve svém zaměstnání nebo doma), jídlo, cesty, čtení novin atd. A na konec, čas věnovaný na modlitbu. Požádal o srovnání toho, jakou dobu věnujeme každé z uváděných denních činností. Navrhoval zamyslet se: pokud všechny tyto činnosti jsou nutné a nezbytné, **tak modlitba taková není?**

Upozorňuje na nebezpečí stavu „duchovní anemie“ nebo „sníženého odporu“ v životě těch, kdo se málo věnují každodenní modlitbě, a varuje: „Křesťan, který nevěnuje každodenně deset až patnáct minut (1/96 čtvrt hodinu denně) této formě modlitby, které říkáme vnitřní modlitba, zůstane nerozvinutý, neboli – jinak řečeno – uvadne“⁴².

Páter Caffarel žil s požadavkem modlitby ve svém životě a velmi toužil a vyžadoval, aby stejně tak tomu bylo u všech manželských párů týmů, protože modlitba je výsadní a privilegovaná chvíle setkání s Bohem.

⁴¹ Páter Henri Caffarel. L'Anneau d'Or, zvláštní číslo 111-112, květen-srpen 1963.

⁴² Doporučujeme četbu pátera Caffarela „**Sen. Práce. Jídlo ...Modlitba...**“ („Sono. Trabalho. Regeicao.Oracao) Francouzský měsíční list, listopad 1952. Najdete také v „**Páter Caffarel – prorok manželství**“ (Padre Caffarel – Profeta do Matrimonio)

Text papeže Františka

Nakonec, byť se to zdá samozřejmé, připomeňme, že svatost je tvořena habituální otevřeností vůči transcendenci, jež se vyjadřuje modlitbou a adorací. Světec je člověkem modlitby, který potřebuje komunikovat s Bohem. Je tím, kdo nesnáší neprodyšnou uzavřenost imanence tohoto světa, a uprostřed svého snažení a sebe darování dýchá pro Boha, vychází ze sebe chválami a rozšiřuje vlastní hranice kontemplací Pána. Nevěřím ve svatost bez modlitby, i když nemusí být nutně dlouhá anebo intenzivně procítěná (GE, 147)

Aby to však bylo možné, jsou přesto zapotřebí také chvíle věnované pouze Bohu, o samotě s Ním. Pro svatou Terezii z Avily je modlitba „důvěrný vztah přátelství, častý rozhovor»mezi čtyřma očima«s Tím, od něhož víme, že nás miluje“. Chtěl bych zdůraznit, že se to netýká jen několika privilegovaných, nýbrž všech, protože „potřebujeme ticho naplněné adorovanou přítomností“. Důvěřivá modlitba je odpověď srdce, které se přátelsky otevírá Bohu a odmlčí se, aby naslouchalo Pánu, který promlouvá tichem. (GE, 149)

V tomto ztišení je možné ve světle Ducha rozlišovat cesty svatosti, které nám předkládá Pán. Naproti tomu všechna naše rozhodnutí budou moci být pouze „dekoracemi“, které evangelium v našem životě spíše zastírají a dusí, než vyvyšují. Pro každého učedníka je nezbytné zůstat s Mistrem, naslouchat Mu a učit se od Něho, stále se učit. Pokud nenasloucháme, všechna naše slova budou pouhým hlukem, který je na nic. (GE, 150)

Text pátera Caffarela

Pokud Kristus v Tobě žije, je a modlí se.⁴³

Žít pro Krista znamená se modlit. Přijměte to, pochopte, naučte se jeho modlitbu. Anebo ještě líp – pokud slova, která jsem použil, kladou příliš silný důraz na požadovanou aktivitu, umožněte, aby vás modlitba dostala, ovládla vás, učila a vzala k Otci. Neslibuji, že ji pochopíte, pouze prosím, abyste ji uvěřili a abyste se modlitbě celí odevzdávali. Udělte místo pro modlitbu, aby vás mohla proniknout tak, jako oheň pohlcuje dřevo a nechává je rozžhavené.

⁴³ L'Anneau d'Or, květen-srpen 1967. Najdete také v „**Páter Caffarel – prorok manželství**“ (Padre Caffarel – Profeta do Matrimonio)

Modlit se znamená plnit Kristovu prosbu, jenž říká: „Propůjčí mi svou mysl, své srdce, sebe celého, to vše, co se v člověku může modlit, abych mohl v tobě zrodit úctu k Otci. Existuje snad jiný důvod pro můj příchod, než ten, abych roznítil oheň na zemi a aby se živly mezi sebou dohodly a proměnily stromy v živé pochodně? Tento oheň je moje modlitba. Ať tě dostane“.

Kristus je přítomen jak v čerstvě pokřtěném dítěti, tak ve velkém mystiku. Avšak Kristův život v každém z nich není ve stejné rozvojové fázi. Přes to, že duše čerstvě pokřtěného již vibruje Kristovou modlitbou, je On v ní přítomen sotva v zárodku, v zárodku ohně. Během jeho života se stane podle naší spolupráce stále více intenzivní, až nás zcela pohltní.

Cílem naší spolupráce je především, abychom se připojili v nehlubší části naší identity ke Kristově modlitbě v nás samotných. Všimněte si, jak velký význam přikládám slovu připojovat, nejde mi o souhlas bez vlastní vůle nebo znalostí, ale o úplné odevzdání – jako poleno hozené do ohně, aby se stalo opět ohněm.

Tato spolupráce spočívá také v hledání celým naším rozumem z čeho je utvořena Kristová modlitba v nás, poznávání jejich velkých složek: úcty, požehnání, oběti, přímlyvy a – pokud možno – jejich co nejdokonalejšího přijetí.

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia

Čtvrtá podmínka: Bratrská pomoc

(...) sjednocení v Kristu, sjednocení bratrskou láskou. Pokud chybí bratrská láska, pak se nejedná o křesťanské setkání, měl bych přímo říci, že chybí křesťanská láska.

Myslím si, že vaše zodpovědnost spočívá v tom, abyste učinili vše, co je možné, pro existenci křesťanské lásky, tedy lásky, která nikoho neodmítá, která zdolává všechny hranice, všechny překážky. Křesťanská láska, která chce vše učinit společným. Nedávno jsme si připomínali „Mezi nimi bylo vše společné“. Toto definuje první apoštolskou Ecclesii a to by mělo definovat vaše setkání.

Pokud se jedná o materiální otázku, láska by měla být praktická. Když chcete jednat jako první křesťané, zdá se skutečně nemožné, abyste si vystačili pouze se vzájemnou duchovní pomocí. První křesťané nám nepochybně ukázali příklad vzájemné materiální pomoci.

Nejdůležitější je však samozřejmě vzájemná duchovní pomoc: toto „podělení se“ v praxi. Zdá se mi, že bratrská pomoc je právě dobře pochopené a provedené „podělení se“ povinností z Charty (Stanov) (konkrétní body úsilí).

Vzájemná pomoc se projevuje také v tom, čemu říkáme sdílení („učinění společným“): radostí, zármutku, životních problémů, objevů ... celého našeho života. A k tomuto ideálu je třeba kráčet, bez toho se bratři nemilují, ale uchovávají v sobě to, co je zajímavé. Pokud se neotevrou na sebe, budou pro ně setkání pouze intelektuální výzvou.

A. Přivítání a počáteční motivace

Na zahájení pátého setkání, které bylo věnováno modlitbě jako nutném požadavku svatosti, jsme připomínali, že neustálá každodenní modlitba je životem nového srdce odkoupeného skrze Ježíše Krista. Měla by krmit naše srdce a oživovat nás v každé chvíli našeho života.

V modlitbě otevíráme duši na Pána, aby přišel uzdravit naši slabost a změnit ji na sílu pro Evangelium.

Ve světě, kde nám hrozí spoléhání se výhradně na účinnost a sílu lidských prostředků, na konzum, obrázky a představy, v takovém světě jsme povoláni, abychom odkrývali Boží sílu a svědčili o ní, jelikož Bůh s námi hovoří v modlitbě, se kterou rosteme a dáváme náš život do souladu s Ježíšem, naším Místrem modlitby.

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech minulého měsíce, které byly důležité jak pro pár, tak pro každého z manželů.
- Říci jasně a jednoduše o životní zkušenosti, ve které modlitba sehrála významnou úlohu.

C. Čtení Božího Slova a meditace:

Matouš 6, 5-13 (Viz text na stránce: 67)

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí

- Každý se podělí s týmem o vlastní prožívání konkrétních bodů úsilí v určitém měsíci.
- Každý manželský pár řekne, jak vypadá manželské modlitba a jak pomáhá prohlubovat společnou spiritualitu.
- Jako konkrétní doporučení měsíce navrhuje, aby manžel a manželka zintenzivnili svou manželskou modlitbu, aby se více přiblížili k sobě navzájem i k Bohu.
- Pokud by se manželské páry chtěly dozvědět více o tom, jak zlepšit svou každodenní manželskou modlitbu, měly by si přečíst dokument „Manželská modlitba“, který se nachází v knihovně jejich super regionu.

Hovoří páter Caffarel ⁴⁴:

„pokud by byli všichni křesťané přesvědčení o významu manželské modlitby, pokud by ve všech domácnostech probíhala manželská modlitba, svět by byl šťastný, plný radosti, lásky a milosti“.

„Kristus je přítomen velmi zvláštním způsobem vždy, když se manželský pár společně modlí. Manželé neobnovují pouze svoje „ano“ pro Boha, ale dosahují také ve vztahu hloubky, která pochází výhradně ze spojení jejich srdcí a duší ve svátosti manželství.“

„Když se modlíme spolu, vytváříme modlitební společenství. Neexistuje lepší základ pro naše manželství a naši rodinu!“

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

⁴⁴ END „Manželská modlitba“, zveřejněno Super region Brazílie, 2016

V tuto chvíli nás nezajímá teoretická úvaha o svatosti. Hovoříme v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít v našem každodenním životě.

- Jaké místo zabírá modlitba ve vašem osobním a manželském životě? Můžete určit, kolik času denně vám zabírá?
- Které modlitby se modlíte oba – jak samostatně, tak společně? Jaká to je modlitba? Modlíte se již „hotovými“ texty?
- Myslíte si, že nás modlitba vede ke svatosti, nebo máte nějaké pochyby? Promluvte trochu o vašich modlitebních zkušenostech, jak se během vašeho života měnily.

G. Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

H. Magnificat

I. Poslání manželství s misí

EUCHARISTIE: ZDROJ SVATOSTI

Cíle

- P**ochopení, že Eucharistie je srdce (centrum života) Církve, že to Eucharistie tvoří Církev.
- P**ochopení, že se v Eucharistii skrývá tajemství a síla svatosti.
- P**ochopení, že Eucharistie nikdy nemůže být oddělená od každodenního života člověka, manželství, rodiny.
- U**vědomění si, že celý náš život by měl být eucharistický.

1. Všeobecný úvod

Druhý vatikánský koncil potvrdil, že Eucharistie je „zdroj a zároveň vrchol celého křesťanského života“ svým propojením se životem Krista, jenž mění život člověka. Vždyť lidé „účastí na eucharistické oběti, která je zdrojem a vrcholem celého křesťanského života, podávají Bohu božský dar a s ním i sebe sama. Jak podáváním darů, tak svatým přijímáním mají všichni vlastní podíl na bohoslužebném úkonu“.⁴⁵

Když přijímáme Ježíše Krista v Eucharistii, přibližuje nás to k Němu, usmíruje s Ním, protože „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm.“ (Jan 6, 56)

Papež František toto potvrzuje „přijímání Eucharistie znamená souhlas se změnou na to, co dostáváme“. A tak pokaždé, když přijímáme Eucharistii, „přibližujeme se více Ježíši, více se v Něj měníme“. Na konec „se měníme na to, co přijímáme“.⁴⁶ Eucharistie je zdroj naší svatosti.

Eucharistie je „zdroj a zároveň vrchol celého křesťanského života“ protože „Církev žije díky Kristu eucharistickému, Ním se krmí a z Něj čerpá světlo“.⁴⁷ Papež František potvrzuje: „Eucharistie zaujímá v Církvi ústřední místo, protože právě ona tvoří Církev“.⁴⁸

A, jak bylo shrnuto Biskupskou synodou, Eucharistie je zdrojem a vrcholem života a mise Církve. To vše, protože „Církev žije v Eucharistii od samého počátku. V ní nachází důvod existence, nevyčerpatelný zdroj své svatosti, sílu jednoty a společenství eucharistie, důvod evangelizace, zdroj milosrdenství a impuls k pozvání na hostinu Beránkovu (srov. Zjevení sv. Jana 19, 7-9).“⁴⁹

Proto „je neděle pro katolíky svatý den posvěcený přijímáním v něm Eucharistie, živé přítomnosti Pána mezi námi a pro nás. Takto mše svatá způ-

⁴⁵ Dogmatická konstituce o Církvi *Lumen Gentium*, č. 11

⁴⁶ Papež František. Katecheze o Eucharistii, 21. března 2018. Vatikán.

⁴⁷ Papež Jan Pavel II., Encyklika *Ecclesia de Eucharistia* – o Eucharistii v životě Církve, č. 2 a 6.

⁴⁸ Promluva papeže Františka ke členům shromáždění Papežské biblické komise pro Mezinárodní eucharistický kongres, 27. září 2014.

⁴⁹ Biskupská synoda, XI. Všeobecné shromáždění, **Eucharistie: zdroj a vrchol mise Církve**, *Instrumentum Laboris*, Úvod.

sobuje, že je neděle křesťanská. Křesťanská neděle se točí kolem mše svaté. Co je to pro křesťana za neděli, v níž chybí setkání s Pánem?⁵⁰

To vše je dar i povinnost; dělit se Kristem je požehnáním, přibližovat se k Němu je povinností. To je ta nejzřejmější logika na cestě ke svatosti!

2. Text Písma Svatého, 1 Korintským 11, 23-26

Já jsem přijal od Pána, co jsem vám také odevzdal: Pán Ježíš v tu noc, kdy byl zrazen, vzal chléb, vzdal díky, lámal jej a řekl: „Toto jest mé tělo, které se za vás vydává; to čiňte na mou památku.“ Stejně vzal po večeři i kalich a řekl: „Tento kalich je nová smlouva, zpečetěná mou krví; to čiňte, kdykoli budete pít, na mou památku.“ Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhuje všem individuálně a manželským párům, aby po dobu měsíce postupovali, na základě textu z Písma Svatého, čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova, což jsou **Četba, Meditace, Modlitba a Kontemplace**, v souladu se schématem a otázkami uvedenými v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení na téma biblického textu

- **Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde.** (1 Korintským 11, 26).

Křesťané z Korintu se přestali správně chovat, znesvěcovali Večeři Páně podáváním vybraných lahůdek, což vedlo k rozdlíům mezi nimi. Svatý Pavel opakuje, že je už dříve učil, že se během Večeře Páně chléb a víno proměňují na Tělo a Krev Páně, jak řekl a učinil Ježíš Kristus den před svou smrtí.

Ustanovení Eucharistie jest vrcholný bod mise Ježíše Krista: během něj oznamuje svou blízkou smrt za spásu lidí od hříchů: „Toto je mé tělo, které

⁵⁰ Papež František, **Katecheze o Eucharistii**, 13. prosince 2017, Vatikán.

se za vás vydává“, „Tento kalich je nová smlouva zpečetěná mou krví“. Ježíš navíc zvěstuje své zmrtvýchvstání: poroučí učedníkům, aby opakovali to, co sám udělal („toto konejte na mou památku“), přikazuje, aby se toto tajemství, ve kterém se stává živý v Těle a Krvi, slavilo do konce světa. „Kdykoli tedy jíte tento chléb a pijete tento kalich, zvěstujete smrt Páně, dokud on nepřijde“.

V Evangeliu podle svatého Lukáše (22, 15) Ježíš při poslední večeři promluvil k apoštolům těmito slovy „Velice jsem toužil jísti s vámi tohoto beránka, dříve než budu trpět“, protože končil mezi lidmi a pro lidi svou viditelnou misi, kterou bylo odevzdání života za hříchy jiných. A ještě více – vždyť On vytvořil novou smlouvu s lidmi, konečnou smlouvu, zpečetěnou jeho krví. Protože jeho láska je nekonečná, je největší touhou Ježíše dát život věčný každému, protože Jeho smrt vítězí nad hříchem a Jeho zmrtvýchvstání dává život věčný každému, kdo za Ním půjde. Ježíš tvoří novou Paschu, Paschu skutečného života, věčného života v Bohu. Tímto je Eucharistie a zároveň je ohlášením hostiny Beránkovy v Nebeském království.

Toto tajemství křesťané slaví už od prvních dnů Církve (srov. Skutky apoštolů 2, 42) což, Církev věrná příkazu Pána nepřestane konat až do dne Jeho slavného příchodu (KKC, 1333). Eucharistie způsobuje, že smrt a zmrtvýchvstání Ježíše Krista zůstávají živé, a také je dokonalým činem lásky a slávy, ve kterém se vlastní Syn obětuje Otci díky činům Ducha Svatého, který proměňuje chléb a víno na Tělo a Krev Ježíše.

V Eucharistii jsou chléb a víno skutečně tělem a krví, proto Ježíš přikazuje jíst „tento chléb“ a pít „z toho kalicha“. Sám potvrzuje „Neboť mé tělo je pravý pokrm a má krev pravý nápoj“. (Jan 6, 55) Toto tajemství však nepochopíme rozumem. Pouze víra umožňuje přijmout skutečnost, o níž Ježíš hovoří v kapitole 6. Evangelia podle svatého Jana (Jan 6, 26).

Když přijímáme eucharistický chléb, vytváříme společenství s Ježíšem Kristem. „Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm“. (Jan 6, 56) Eucharistie ukazuje obrovskou lásku Boha k nám. V Eucharistii se Ježíš Kristus – Svatý – spojuje s námi – hříšníky, chce žít v nás, abychom žili v něm a stávali se svatí. V Eucharistii najde křesťan síly, aby konal v životě skutky milosrdenství, aby vyplnil křesťanské přikázání „Nové přiká-

zání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. (Jan 13, 34)

Eucharistie je svátosti jednoty v lásce. „Ó, svátosti zbožnosti! Ó, zname-ní jednoty! Ó, pouto lásky!“ (KKC, 1398) zvolal svatý Augustin. Eucharistie je vekou pomoci v manželském životě, protože manželství je také svátosti jednoty a lásky; proto také dvojice najde v Eucharistii plnost lásky, díky níž je manželský život kompletní. Eucharistie svítí a dělá živé, konečné a věrné spojení Boha s lidmi a manželské páry, které prožívají a žijí v jednotě lásky a věrnosti, jsou svědky tohoto spojení. Eucharistie spojuje věřící s Kristem a bratry, posiluje manželský svazek, který hledá svatost.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Ve vybraných textech papeže Františka a pátera Caffarella nejsou pochybnosti, ale potvrzení, že je Eucharistie středem a základem duchovního života křesťana. Je duchovní potravou na naší cestě k Bohu. Je nejsilnějším prostředkem našeho posvěcování, protože skrze Eucharistii se spojujeme se Svatým a měníme se na Něho, stáváme se „podobní Pánu podle Jeho obrazu“.

V Eucharistii se skrývá tajemství svatosti. Právě svazek s Ježíšem Kristem v Eucharistii nás vede a povzbuzuje k osobní, manželské a rodinné svatosti, k životu ve společenství naší víry.

Proto jak papež František, tak páter Caffarel trvají na nutnosti časté účasti na tajemství Eucharistie, protože v ní nacházíme duchovní energii, kterou potřebujeme jako učedníci a misionáři Ježíše Krista k plnění příkazu lásky. Pozvání zní: staňme se eucharistickými muži a ženami.

Připomínají nám také, že Eucharistie, aby jí skutečně byla, nemůže být nikdy oddělena od skutečného života, od lidské každodennosti, manželství, rodiny. Eucharistie způsobuje, že vycházíme vstříc skutečnému lidskému životu, směrem k potřebným, blízkým. Eucharistie má také sociální povahu. Být eucharistickým mužem a ženou znamená také spojit se s Kristem a žít jako On mezi lidmi.

Celý Kristův život byl eucharistický, protože vyplnil vůli Otce, když obětoval svůj život za všechny.

Církev, kterou jsme my všichni, pokračuje v eucharistické misi Ježíše, která se skončí, když se celý svět stane eucharistický.

Text papeže Františka

Eucharistie vyžaduje integraci v jediném církevním těle. Kdo přistupuje k Tělu a Krvi Kristově, nemůže zároveň toto Tělo urážet vytvářením skandálních rozdělení a diskriminací jeho členů. Jde totiž o „rozlišování“ Pánova těla, rozpoznávání vírou a láskou jak ve svátostných znameních, tak v komunitě. Kdo tak nečiní, „jí a pije si odsouzení“ (srov. 1. Korintským 11, 29). Tento biblický text představuje vážné napomenutí rodinám, které se uzavírají do svého pohodlí a izolují se, zejména rodinám, jež zůstávají lhostejnými k utrpení rodin, které jsou chudé a trpí větší nouzí. Slavení eucharistie se tak každému stává neustálou výzvou, aby „sám sebe zkoumal“ (srov. 1. Korintským 11, 28), s cílem otevřít dveře vlastní rodiny k většímu společenství s těmi, kteří jsou společností odepsáni a přijímat tak opravdu eucharistickou svátost lásky, která z nás činí jedno tělo. Netřeba zapomínat, že „»mystika« této svátosti má sociální charakter.“ Jestliže ti, kdo chodí k přijímání, nepřijímají pobídku k nasazení pro chudé a trpící anebo připouštějí různé formy rozdělení, pohrdání a nespravedlnosti, je eucharistie přijímána nehodně. Avšak rodiny, které přijímají eucharistii se správnou dispozicí, posilují svoji touhu po bratrství, své sociální citění i svoje nasazení pro potřebné. (AL, 186)

Komunita je povolána vytvářet „teologický prostor, v němž každý může zakoušet mystickou přítomnost zmrtyvýchvstalého Pána“ (Vita consecrata, 42). Společná účast na Slovu a společné slavení eucharistie nás více sbližuje a postupně nás proměňuje v komunitou svatou a misionářskou. (GE, 142)

Slovo nás výslovně vybízí „odolat ďáblovým svodům“ (Efezským 6, 11) a hasit „ohnivé střely zlého ducha“ (Efezským 6, 16). Nejsou to romantická slova, protože i naše putování ke svatosti je neustálý zápas. Kdo to nechce uznat, vystavuje se ztroskotání nebo průměrnosti. K tomuto boji máme mocné zbraně, jež dává Pán: víra projevující se modlitbou, rozjímání o Božím Slovu, mešní bohoslužba, eucharistická adorace, svátost smíření, skutky lásky, komunitní život, misijní nasazení. (GE, 162)

Text pátera Caffarela

Chléb všedního dne.⁵¹

(...) Lidé 20. století, neuvědomujete si, že jste mimořádně privilegováni: můžete přijímat svátost oltární každý den (...).

Na počátku tohoto století byl potřebný mohutný hlas Pia X. (...) Právě on vyhlásil zřetelně celé Církvi „Když Kristus nám přikazuje v nedělní modlitbě prosit o náš chléb vezdejší, měli bychom pochopit, a skoro všichni církevní otcové tomu učí, že nejde o chléb v materiálním významu, ale o chléb eucharistický, který by se měl přijímat každý den“ (...)

*Eucharistie je v životě křesťana na ústředním místě, ale neměla by být oddělována od jiných prvků křesťanského života, kde jedni připravují půdu a jiní jsou jejími plody. Dovolím si vyjmenovat pouze tři z těchto prvků, které mají nezastupitelný význam: **hluboká znalost pravd víry**, především skrze kontakt s Božím Slovem; **modlitba**, mám zde na mysli modlitbu rozjímání nazývanou dále meditací a také **láska k bližnímu**, která je živá a zároveň účinná. Řeknete „Vy to nemůžete vědět, neznáte náš život“. Vím pouze, že není křesťanství bez snižování významu. Zním také některé křesťany – zaručuji vám – zcela normální, kterým se zdá, že potřeby duchovní i tělesné by se neměly nikdy zanedbávat, ledaže je člověk ve vážném nebezpečí.*

*Jsem však přesvědčen, že pro celé naše Křesťanství přijdou nádherné dny, když konečně pochopíme, že **každodenní mše svatá a svaté přijímání jsou normální součástí křesťanského života** a že, pokud se bezdůvodně zbavujeme tohoto svatého soužití, ztrácíme přístup k nádhernému daru Boží Lásky: Eucharistii.*

Tedy uvidíme, že poroste počet náboženských a kněžských povolání, duše nakrmené Eucharistií zatouží po úplném odevzdání. Uvidíme také nečekaný rozkvět našich katolických hnutí. A svátost manželství, zasažena svým spojením s Eucharistií, ukáže v celé kráse věrnost a čistotu manželské svatosti.

⁵¹ Páter Henri Caffarel. Francouzský měsíční list, březen 1958. Zveřejněno částečně ve „Vybrané texty“, Páter Caffarel. Formační téma 2008/2009, kapitola 2.

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia

Pátá podmínka: Naslouchání Kristu

Někdy si určité skupiny křesťanů myslí, že stačí, když existuje láska, a že tato láska je křesťanským milosrdenstvím. Nic takového! Neexistuje opravdu křesťanské setkání, na kterém není naslouchání Kristu, který je na něm přítomen. Milovat je nepochybně nezbytná podmínka. A však milujte se, abyste se spojovali, a spojujte se, abyste Mu naslouchali.

Bůh říká, Kristus říká, že se máme shromažďovat, ale také, že máme hlásat svá práva, předávat své myšlenky, aby naše víra postupně rozkvétala, protože víra člověka je ozvěnou Božího Slova. U této příležitosti kněz zcela zabírá jemu určené místo, je – jak říkali první učedníci – „služebníkem Slova“. Je služebníkem Slova ve stejné míře, jako služebníkem Eucharistie. On jim dává Eucharistické Kristovo Tělo a taktéž Kristovo Slovo, které je jinou formou seznámení s Kristovým životem.

Avšak Slovo se nesmí poslouchat nepozorně, je třeba Mu skutečně naslouchat v tom pravém smyslu. Říká se, že král Šalamoun se modlil k Bohu následovně „Bože dej, aby mé srdce poslouchalo“. Božímu Slovu nasloucháme srdcem. Proto má také během modlitby týmu na našich týmových setkáních tak zásadní význam chvíle ticha, ve které každé srdce pomalu dovoluje, aby jim pronikalo Boží Slovo, načež se srdce stanou půdou, která se po dešti stává úrodná.

Nejenom modlitba, ale také výměna myšlenek vám umožní zaposlouchat se do Božího Slova. Vždyť výměna názorů během setkání týmu je přece něčím ve smyslu společného hledání základní myšlenky Boha o velkých skutečnostech rodiny, života ve světě a problémech?

A. Přivítání a počáteční motivace

Během našeho šestého setkání budeme přemýšlet o Eucharistii, která nás mění a činí podobnými přijímanému v ní Ježíši Kristu. Díky Eucharistii se stáváme silnější a více svatí, ona nás také povzbuzuje k životu plnému milosrdenství.

B. *Sdílení života*

- Hovořit v týmu o zkušenostech z minulého měsíce důležitých jak pro pár, tak pro každého z manželů.
- Říci jednoduchým a srozumitelným způsobem, co znamená Eucharistie pro vás osobně a pro vás jako manželský pár. Je svaté přijímání pouze vyplněním povinnosti nebo změnilo něco ve vašem životě?

C. *Čtení Božího Slova a meditace:*

1 Korintským 11, 23-26 (Viz text na stránce: 77)

D. *Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí*

- Každý manželský pár sdílí s ostatními členy týmu, co pro něj znamenalo prožít konkrétních bodů úsilí v minulém měsíci.
- Zvláštním způsobem sdílejte své rozjímání o Božím Slovu. Kolik času denně věnujete na rozjímání a modlitbu Božím Slovem?
- Pokud se páry chtějí dozvědět více jak zlepšit svá rozjímání nad Božím Slovem, měly by si přečíst dokument „Naslouchání Božímu Slovu“ který najdou v knihkupectví svého super regionu.

Potvrzuje páter Caffarel ⁵²

Po dvaceti letech kněžské služby Bohu mohu zcela určitě potvrdit: křesťan, který nevěnuje 10 až 15 minut svého času (1/96 čtvrthodinek dne) na každodenní rozjímání, které nazýváme vnitřní modlitbou, zůstane navždy dítětem, anebo, což je horší, vrátí se zpět ve svém vývoji.

Společně (v manželství) naslouchejte Kristu. Abyste naslouchali Kristu, můžete začít modlitbu četbou Bible a následně meditovat. A teprve potom, co jste naslouchali a pochopili, můžete hovořit s Bohem, spontánně se na Něj obracet, předložit Mu své myšlenky a pocity jednoduchým způsobem dítěte.

⁵² END „**Meditace (Osobní modlitba)**“, zveřejněno Super regionem Brazílie 2016. Také páter Caffarel. Francouzský měsíční list, listopad 1952.

E. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

V tuto chvíli nás nezajímá teoretické rozjímání o Eucharistii. Promluvmе si v rámci týmu, který je formou formě vzájemné pomoci, o svatém přijímání, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít ve svatosti v našem každodenním životě počínaje přijímáním Eucharistie.

- Mysleli jste někdy na souvislost mezi svátostí oltářní a svátostí manželství? Jak lze tuto souvislost vysvětlit?
- Dokázali byste vysvětlit osobní, církevní a sociální povahu Eucharistie?

F. Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

G. Magnificat

H. Poslání manželství s misí

S E D M É S E T K Á N Í

BÝT DNES SVATÝM MANŽELSTVÍM

Cíle

Poděkování Bohu za povolání ke svatosti jako manželského páru.

Uznání, že cesta ke svatosti se zdolává postupně.

Pochopení, že svatost by měla být prožívaná dnes, v naší době a tváří v tvář našim výzvám.

1. Všeobecný úvod

Dobře známá jsou slova papeže Františka, že neexistuje dokonalý muž nebo žena, dokonali manželé, dokonalé manželství nebo dokonalá rodina; papež zdůrazňuje, že není třeba se obávat nedostatku dokonalosti, slabosti nebo dokonce konfliktů; je třeba se naučit jim postavit čelem, konstruktivním způsobem, a výchozím bodem k tomuto má být láska, dialog, pochopení, přijetí každého a odpuštění.⁵³

Pro opravdovou manželskou lásku není typická agrese a tvrdost, ale galantnost, krásná slůvka, rozhovory, zvyk dávat největší důležitost druhému a radost. Aby to mohlo probíhat, jsou nezbytná tři slova: „prosím“, „děkuji“ a „promiň“.⁵⁴

Apoštolská adhortace *Amoris Laetitia* nám ukazuje manželství jako povolání, nakolik je odpovědí na specifické pozvání žít manželskou lásku jako nedokonalé znamení lásky Krista a církve. Rozhodnutí uzavřít sňatek a založit rodinu proto musí být plodem rozlišení vlastního povolání. (AL, 72)

Proto by se také nemělo nazývat manželskou lásku něčím „magickým“ a dokonalým, jelikož neexistuje dokonalé manželství, jak to ukazují „některé konzumpční představy“, které tímto zbavují páry celého procesu rozvoje lásky spojeného s rozvojem spirituality. Měli bychom pamatovat, že to nejlepší je ještě před námi.

Papež František hovoří: Jak připomněli chilští biskupové, „neexistují dokonalé rodiny, které nám nabízí klamná a konzumní reklama. V takových neplynou roky, neexistují nemoci, bolesti, smrt (...) Konzumní reklama představuje iluzi, která nemá nic společného se skutečností, se kterou se musí denně vyrovnávat otcové a matky rodin.“ Zdravější je přijmout realistická omezení a pěstovat solidnost daného svazku, děj se co děj. (AL, 135)

Stejně tak páter Caffarel připomíná, že manželská láska je zdrojem požehnaní, ale také, že svátostí se stává ne samotná láska, ale vzájemný kompromis a svazek, který s ní přichází. A dokončil: láska je nejenom svatá, je posvěcující, když manželé chápou, že je „společnou prací“.

⁵³ Papež František. Promluva na Setkání s rodinami. Katedra Nossa Senhora da Assuncao, Santiago (Kuba), úterý 22. září 2015. Poselství na XLIX. Světový den sociálních komunikací. Komunikace v rodině, privilegovaném místě setkání s nezištnou láskou, 17. května 2015.

⁵⁴ Apoštolská adhortace *Amoris Laetitia* papeže Františka o lásce v rodině, č. 133.

Tímto způsobem manželská láska nikdy neodpočívá, není prací pouze na jeden den, ani není snadná. Posvěcování páru „vyžaduje od manželů, aby nebyli leniví“, aby bojovali s pokušeními, ješitností, hrdostí, aby přijímali soudy o jejich životě a rodině a aby způsobovali, že jejich život bude neustálým velebením Boha. Takovým způsobem díky manželské lásce pochopíme Boží Lásku.⁵⁵

Posvěcování manželského páru to je společná cesta, vzájemná zodpovědnost pro dva, protože je božskou misí obdrženou ve svátosti manželství. A ve svátosti manželství se vy – manžel a manželka – stáváte zodpovědní za posvěcování své druhé polovičky.

2. Text Písma Svatého, Tóbijáš 8, 1-9

Když skončili s jídlem a pitím, chtěli jít spát. Mladíka odvedli a dovedli ho do pokojíku. Tóbijáš si vzpomněl na Refáelova slova. Vzal játra ryby a srdce z váčku, v němž je měl, a vložil je na žhavý popel z kadidla. Vůně z ryby vytvořila ochrannou hráz a démon uprchl vzhůru do oblastí Egypta. Refáel se odebral za ním, spoutal mu nohy a na místě ho svázal. Rodiče vyšli a zavřeli dveře pokojíku. Tóbijáš povstal ze svého lůžka a řekl Sáře: „Sestro, vstaň! Pomodleme se a vyprosme si na našem Pánu, aby nám prokázal milosrdenství a spásu.“ Vstala a počali se modlit a prosit, aby se jim dostalo spásy. Tóbijáš začal slovy: „Požehnaný jsi, Bože našich otců, a požehnané tvé jméno po všechny věky a pokolení. Ať ti dobrořečí nebesa a všechno tvé stvoření po všechny věky. Ty jsi učinil Adama. Učinil jsi mu pomoc a podporu, Evu, jeho ženu. Z obou vzešlo lidské potomstvo. Ty jsi řekl: ‚Není dobré, aby člověk byl sám. Učiňme mu pomoc jemu rovnou.‘ Hle, neberu si tuto svou sestru pro smilnění, nýbrž veden věrností. Prikáž, abych došel smilování, já i ona, a abychom se společně dožili stáří.“ A oba řekli: „Amen, amen.“ Pak se uložili k spánku té noci.

⁵⁵ Páter Henri Caffarel „Povolání k Lásce“ (Vocacao ao Amor), L'Anneau d'or, zveřejněno v Henri Caffarel: Manželská spiritualita (Henri Caffarel. **Espiritualidade Conjugal**.

Modlitební četba Božího Slova

Navrhujeme všem individuálně a manželským párům, aby po dobu měsíce postupovali na základě textu z Písma Svatého čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova, což jsou **Četba, Meditace, Modlitba a Kontemplace**, v souladu se schématem a otázkami uvedenými v Dodatku I (Viz strana 117).

Krátké zamýšlení na téma biblického textu

Pro pochopení biblického textu zvoleného pro toto setkání je třeba jej vidět v příslušném kontextu. Jsou zde popsány příběhy dvou rodin, vzdálených z geografického hlediska, které přes mnohá protivenství, se kterými se setkaly ze strany okolního nepřátelského prostředí, byly věrné Bohu a Mojžíšovým příkázáním, držely se zákonů a konaly skutky milosrdenství. Těmto rodinám byl Bůh věrný a podporoval je v jejich těžkostech, především pak jim posílal archanděla Rafele, aby doprovázel Tóbijáše a pomáhal mu v životě, až do manželství se Sárrou, jeho příbuznou, které se mohlo uskutečnit na základě zákona Levirátu.⁵⁶

Tóbijáš, i když věděl, že již sedm manželů Sáry zemřelo o svatební noci, důvěřoval Bohu, protože jeho city k Sáře byly upřímné. Společně se Sárrou prosili Boha o milosrdenství a zdraví.

Tóbijášova modlitba je oslavováním Boha, připomíná stvoření muže a ženy, kteří se vzájemně se doplňují, aby lidský rod mohl trvat. Omlouvá svoji prosbu, když potvrzuje, že sňatek ze Sárrou není uzavřený pro extravaganci nebo nečisté touhy, ale z důvodu lásky.

Dnes „rozprašení“ ve světě křesťane pociťují tlak, aby učinili své zvyklosti pohanskými a vytvořili ze svazku ženy a muže pouze prozatímní spojení, čímž by manželství zbavili posvátnosti, jakou v něm Bůh viděl od počátku, tedy svazku a svátosti s Ježíšem Kristem, který z dvou činí „jedno tělo“, živý obraz svého svazku s Církví, svým Tělem.

Postoj Tóbijáše učinit věrnost Bohu základem své lásky k Sáře a následně formálního sňatku s ní, ukazuje, jakou vážnost měla svátost manželství.

⁵⁶ Zvyk z Mojžíšova práva, podle kterého se musel bratr manžela oženit se svou ovdovělou švagrovou, aby zajistil kontinuitu rodu, aby tento rod neztratil své jmění a vdova měla zajištěné živobytí.

Dnes „se prodává“ štěstí v různých atraktivních, ale pouze prchavých formách. Trvale šťastné manželství můžeme najít výhradně v lásce zakořeněné v lásce k Bohu. Tóbijáš, když miloval Sáru a byl věrný lásce k Bohu, svědčil o radosti svazku, který se bojí Boha. Dnešní křesťanské manželství, které klade svátostní lásku před jiné světové požitky, je svědectvím o štěstí těch, kdo důvěřují Bohu.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

Papež František nám nabízí určitá „tajemství“ nebo také dobře známá malá „pravidla“, abychom se posvěcovali každý den jako manželský pár, jako rodiče, jako zaměstnanci, jako lidé žijící v dnešním světě.

Když se zamyslíme nad textem pátera Caffarela o vzájemné svatosti, můžeme si v něm všimnout obdobných pokynů pro manželské páry, aby mohly zakoušet svatost ve svém každodenním životě.

Když hovoří o manželství z Nazaretu jako o příkladu, který doporučuje každému křesťanskému manželskému páru budujícímu svůj svazek v Kristu a na skále jakou je Kristus, potvrzuje, že to je příklad a zároveň předání naděje. „Pokud se křesťanští manželé nebudou vyhýbat nebeské pedagogice přítomné v jejich životě tak, jak fungovala v manželství Marie a Jozefa, Bůh je povede „silnou rukou a se vztaženým ramenem“ až do země zaslíbené, kde On na ně čeká. Manželství pro ně bude cestou ke svatosti“⁵⁷.

Páter Caffarel v poselství pro členy Equipes Notre-Dame z Brazílie, na EA-CRE z ledna roku 1958, naléhavě zdůrazňoval: „Moje rada je stále stejná: co nejvíce mystiky a co nejvíce disciplíny (...). Brazílie potřebuje svaté. Každý z vás musí každý den usilovat o křesťanskou dokonalost, ke které nás pozval Kristus (...). Musíte si vzájemně pomáhat, abyste tuto dokonalost dosáhli.“⁵⁸

⁵⁷ Páter Caffarel; Prorok manželství (Padre Caffarel; profeta do Matrimonio), str. 65-66.

⁵⁸ Nancy Cajado Moncau Equipes Notre-Dame: historický náčrt. (Equipes de Nossa Senhora: ensaio sobre seu historico), Zveřejněno super regionem Brazílie vydavatelstvím Nova Bandeira Producoes Editoriais, 2000, str. 58-59.

Říkal také, že „jednou z podmínek členství v Equipés Notre-Dame je touha po duchovním, osobním a manželském rozvoji“. Ale jelikož je známo, že to je těžká cesta, ihned upozorňoval „Tuto touhu lze oslabit a ztratit v každodenních zvycích a rutině. Je nezbytné, aby byla udržována a podporována“.⁵⁹

Cesta k posvěcování manželství a rodiny to je tvrdá práce, která je uskutečňována v desítkách světél a stínů každodennosti, je to místo k lásce od rána do večera uskutečňované tak, že se na sebe vezme a překročí vlastní a cizí nedokonalosti, je to skutečnost, která se mění po celý život, ale její jádro zůstává neměnné, je to konečný a trvalý kompromis, který je vyžadován pro naše sjednocení s Bohem.

Text papeže Františka⁶⁰

Ve IV. Kapitole *Gaudete et Exsultate* papež František ukazuje některé vlastnosti svatosti v dnešním světě, které jsou „velkými projevy lásky k Bohu a k bližnímu“.

a) Snášenlivost, trpělivost a mírnost

První z těchto velkých charakteristik: zůstat soustředěni a upevněni v Bohu, který miluje a podpírá. Na základě této vnitřní pevnosti je možné snášet a vydržet protiklady, životní peripetie a také agresi druhých, jejich nevěrnost a defekty: „Je-li Bůh s námi, kdo proti nám?“ (Římanům 8,31). Toto je zdroj pokoje, který vyjadřuje světec svými postoji. Na základě této niterné solidnosti je svědectví svatosti v našem uspěchaném, náladovém a agresivním světě tvořeno trpělivostí a stálostí v dobrém. (...) (GE, 112)

b) Radost a smysl pro humor

Co bylo doposud řečeno, nevede k závěru, že světcův duch je plachý, smutný, zatrpklý a melancholický, anebo má málo energie. Svatý je schopen žít radostně a se smyslem pro humor. Neztrácí realismus, osvětluje druhé pozitivním duchem a je plný naděje. Být křestany přináší „radost, jakou dává Duch Svätý“ (Řím 4,17), protože „milování lásky nutně přináší radost. Kdo

⁵⁹ Páter Henri Caffarel. Toužit. V „Vybrané texty“ (Textos Escolhidos), Studijní téma 2008-2009, str. 13.

⁶⁰ Apoštolská adhortace *Gaudete et Exsultate* svatého otce Františka o povolání ke svátosti v současném světě.

totiž miluje, je sjednocen s milovaným [...] Lásku proto následuje radost.” (...) (GE, 122)

c) Odhodlání a horlivost

Svatost je zároveň parresia: odhodlání a evangelizační rozlet poznamenávající tento svět. Umožňuje to sám Ježíš, když nám jde vstříc a klidně a pevně opakuje: „Nebojte se“ (Marek 6, 50). „Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa“ (Matouš 28, 20). Tato slova nám umožňují kráčet a sloužit v postoji, jenž se vyznačuje odvahou, kterou Duch Svatý vzbudil v apoštoloch, když je přiměl hlásat Ježíše Krista. Odhodlání, nadšení, smělost v řeči, apoštolská horlivost – to všechno je obsaženo ve slovu parresia, kterým Bible vyjadřuje také svobodu života, který je otevřený, plný ochoty ve vztahu k Bohu i bratřím (srov. Skutky 4, 29; 9, 28; 28, 31; 2. Korintským 3, 12; Efezským 3, 12; Židům 3, 6; 10, 19). (GE, 129)

d) Ve společenství

Posvěcení je komunitní cesta a chodí se po ní ve dvou. Je to vidět u některých svatých komunit. V mnoha případech církev kanonizovala celé komunity, které hrdinsky žily podle evangelia anebo nabídly Bohu život všech svých členů. (...) Zároveň je mnoho svatých manželských párů, v nichž jsou si manželé navzájem nástrojem posvěcení. Žít a pracovat s druhými je bezpochyby cesta duchovního růstu. Svatý Jan od Kříže říká učedníkovi, že přišel do kláštera, aby na něm „všichni pracovali a cvičili ho ve ctnostech“. (GE, 141)

Text pátera Caffarela⁶¹

Vzájemné posvěcování

Bůh chce, abyste především spolupracovali se svým manželem / manželkou [...]. Když mladý pár přijme za svou šťastnou a povznášející iniciativu vzájemně se duchovně podporovat, není to luxus. Je to mise, Boží mise. Skrze svátost manželství se stáváte zodpovědní za posvěcování své manželky / svého manžela k obrazu Krista, který tím, že se stal člověkem, stal se zodpovědný za spásu lidí.

⁶¹ Páter Henri Caffarel, Apoštolská mise manželů (Missao Apostolica do casal). Část II. Přednáška vyhlášena páterem Caffarela v Itaici (Sao Paulo) v r. 1972, během třetí cesty do Brazílie. Zveřejněno v Přednáškách a Konferencích pátera Henri Caffarela (Palestras e Conferências do Pe. Henri Caffarel), SR Brazílie 2017.

Jedno slovo, které znáte, dobře popisuje tuto vzájemnou pomoc; „**služba**“. Jste služebníky nejen v den uzavření sňatku ale – v jiném významu – jste jimi každý den. Služebník je ten, kdo působí v určité věci jiným jménem. Nebo – ještě přesněji – působí s pomocí druhé osoby. V manželství je touto duhou osobou Kristus. Muži a ženo, Vám byla Kristem svěřena mise ve vztahu k vašemu manželovi / manželce. To dílo chce Kristus vykonat skrze vás a s vámi společně s tím nebo tou, které vám svěřil. Chce dát sebe každému z těch, kteří se odevzdávají jiným, chce, aby Jej přijal každý, kdo přijímá dar druhého.

A tak bychom neměli váhat před použitím slova „**služba**“ pro popsání manželského života. Pokud se hovoří o kněžské službě, mělo by se také hovořit o manželské službě, jediné, původní, nezastupitelné, získané od Krista.

Tato služba není pouze **povinností**, je zároveň **silou** a také **láskou**. Povinností práce nad posvěcováním svého manžela / manželky, silou, kterou dává Kristus k vykonání této práce a milostí Krista, který nás neopustí v tomto úkolu.

Musíte dobře chápat tuto službu, pochopit jak byste měli pracovat na svoji vzájemné svatosti. Nemáte se stát dvojicí kněží, kteří se posilují navzájem hlásáním kázání, vše je ve vašem vlastním povolání do role manželky / manžela a rodiče. Nejde o to, abyste se snažili „konat dobro“ pouze své manželce / svému manželovi, ale abyste se milovali, pomáhali si vzájemně, milovali děti a podporovali se každý den a vzájemně v bytí otcem a matkou.

4. Pokyny k přípravě setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia

■ **Šestá podmínka: Odpovídat Bohu**

■ *Naslouchat Božímu Slovu, ale také Mu odpovídat, to je šestá podmínka ke splnění.*

■ *Bůh hovoří a je normální, že Ho začínáme poslouchat. Abychom se však nestali jako ti křesťané, kteří od první chvíle, kdy stojí před Boží Tváří,*

okamžitě začínají k Němu mluvit. Ptáme se, kdy Bůh bude moci jim odpovědět. Ve skutečnosti Bůh k nim nepromlouvá.

Poslouchejme nejdříve Boha, který hovoří, a následně Mu odpovíme. Odpovědí člověka na Boží Slovo je jeho víra. Bohužel, pro nás žijících na západní polokouli ve 20. století víra již není loajalita ducha, nebo také, když použijeme biblickou terminologii, impuls pro celý život prožitý podle příkazů Božího Slova. Víra nás obrací k Bohu a Jemu odevzdává (...).

Často se ptám sebe sama, zda naše setkání týmů jsou skutečně křesťanskými setkáními a zda je v nich přítomen Kristus, protože nenacházím v hlasitě hláсанých formulacích žádnou náboženskou vibraci. Právě zde se ukazuje důležitost role Zodpovědného páru a Duchovního rádce, aby shromáždění mohlo postupně, naslouchajíc Kristu, který hovoří, přednést Mu důstojnou odpověď.

A. Přivítání a počáteční motivace

Při zahájení našeho sedmého setkání věnujme pozornost navrženému tématu neboli svatosti prožívané v manželství. Být dnes posvěceným párem to znamená být povolán a mít misi, kterou dostáváme ve svátosti manželství; život svatostí v manželství je pro nás, manželské páry END, požadavkem, který před nás klade pedagogika používaná v hnutí END.

Vždyť kdo obdržel svátost manželství, má v životě se svou manželkou / svým manželem a dětma, materiál pro svůj posvěcený život.

B. Sdílení života

- Hovořit v týmu o zkušenostech minulého měsíce, které byly důležité jak pro páry, tak pro každého z manželů.
- Popsat jednoduchým a jasným způsobem gesto nebo postoj, který jste přijali při hledání posvěcení vašeho manžela / vaší manželky.

C. Čtení Božího Slova a meditace

Tóbijáš 8, 1-9 (Viz text na stránce: 87)

D. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí

- Každý sdílí s týmem vlastní prožívání konkrétních bodů úsilí v minulém měsíci.
- Každý pár hovoří o svém Pravidle života. Není třeba rozebírat samotné Pravidlo života, povzte, jak vám pomohlo pochopit, že „jsme hlína“ v rukou Božích a že musíme stále pracovat v našem křesťanském, manželském a rodinném životě, abychom dosáhli dokonalost – svatost, jakou On od nás požaduje.
- Abyste se více snažili, navrhňte tento měsíc nové Pravidlo života, nebo aktualizujte staré takovým způsobem, aby se stalo záchranným kruhem a podporou pro rozvoj manželské spirituality.
- Pokud páry chtějí vědět více o každodenních Pravidlech života, měly by si přečíst dokument „Pravidla života“, který je v knihupectví vašeho super regionu.

Potvrzuje Otec Caffarel ⁶²

„List Vám nabízí prostředek rozvoje a čestné místo mezi námi: prosím, abyste se vždy po nějaké době na chvíli zastavili, abyste umísťovali váš život pod jasným plamenem Boží Vůle za účelem věrného a hojného zkoumání, jakým způsobem jste Jemu věrní, a pro nacházení řešení, která vám umožní lépe odpovídat na tuto Vůli.

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

⁶² END „Pravidla života“ zveřejněno Super regionem Brazílie, 2017; Otec Caffarel, L'Anneau d'or, č. 87-88, 1959, zvláštní číslo „Mille Foyers a Rome“ (Tisíc rodin v Římu)

V tuto chvíli nás nezajímá teoretické rozjímání o svatosti. Promluvme si v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o svatém přijímání, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít ve svatosti v našem každodenním životě počínaje přijímáním Eucharistie.

- Přemýšleli jste o tom, jestli váš osobní život manželů nebo rodiny, vaše vykonávání jednoduchých úkolů, Vás může dovést ke svatosti?
- Zamysleli jste se nad tím, že vaše manželství je ve skutečnosti cestou k manželské svatosti? Je to cesta jednoduchá nebo těžká?

G. Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

H. Magnificat

I. Poslání manželství s misí

O S M Ě S E T K Á N Í

MANŽELSKÁ SPIRITUALITA: ZVLÁŠTNÍ PŘÍSPĚVEK EQUIPES NOTRE-DAME NA CESTĚ KE SVATOSTI V MANŽELSTVÍ

Cíle

Radost z manželské spirituality, cesty ke svatosti manželského páru.

Závazek k životu v chrizmatu Equipes Notre-Dame.

Uznání významu svátosti smíření a duchovního doprovodu na cestě ke svatosti manželství.

1. Všeobecný úvod

V mnohých textech Pátera Caffarella čteme, že „být v Hnutí (END) to je hledat Krista a po Jeho nalezení jít s plným odhodláním za Ním“. Tímto způsobem je cílem číslo 1, abychom použili pojem tvůrce, spojení s Kristem⁶³. Hovoří s obdivuhodnou přesností: „Jediným skutečným důvodem (pro vstup do END) je ten, který je identický s cíli END, tedy touha poznávat Boha, milovat Ho silněji a sloužit Mu lépe. Do END se přichází pro Boha a zůstává se zde pro Boha. Důvod vstupu a setrvání v END je nábožensky, nebo řečeno jinak, má spojitost s Bohem“⁶⁴.

Můžeme to přecíst na prvních řádcích Průvodce END: „Křesťanská manželství, spojená svátostí manželství, jsou volána, aby postupovala za Kristem cestou Lásky, Štěstí a Svátosti. Equipes Notre-Dame, které jsou darem Ducha Svatého, jsou nabídnuty manželským párům celého světa jako pomoc v jejich růstu a prožívání jejich manželské spirituality“⁶⁵.

Avšak je zde také zvláštní příspěvi END na cestě posvěcování manželství. V rámci své pedagogiky a mysticismu přijalo Hnutí „pravidla“, „povinnosti“ nebo „konkrétní body úsilí“, aby zachovalo věrnost původní inspiraci (charizmatu) Hnutí a jeho „mezinárodnosti“ (určení pro manželé na celém světě), tedy určení pro laické osoby, které přijaly svátost manželství.

Vedení každého páru spojeného svátostí manželství, aby změnil svůj manželský a rodinný život v Krista, je samozřejmě základem našeho Hnutí.

Čím je manželská spiritualita? Jak nám odpovídá pater Caffarel „je to umění života v manželství evangelijního ideálu, který Kristus nabízí všem svým učedníkům.“⁶⁶ Neboli spiritualita páru je uměním posvěcování se v a skrze manželství.

Manželská spiritualita se neskládá ze součtu dvou spiritualit, muže a ženy, manželská spiritualita v žádném případě nevyklučuje spiritualitu žádného z manželů; manželská spiritualita je cesta, kterou oba postupují k posvěco-

⁶³ Cit. „Co přicházíte dělat v Equipes?“ (Que vindes fazer nas Equipes?) ve Francouzském měsíčním listu, listopad 1948

⁶⁴ „Skrze Boha“ (Por Deus), ve Francouzském měsíčním listu, prosinec 1962

⁶⁵ END, Průvodce Equipes Notre-Dame, Úvod

⁶⁶ Henri Caffarel „Přijď a pojď za mnou“ Viens et suis-moi, Francouzský měsíční list, ročník XVI, č. 2, listopad 1962.

vání díky Božímu požehnání ve své každodennosti a v životě plném lásky, tedy manželská spiritualita nemůže být součtem duchovního potenciálu každého z manželského páru, ale může tento potenciál znásobit.

Pro nás, členy Equipes Notre-Dame, život v manželské spiritualitě znamená život ve svátosti, nebo jinak – způsobuje, že je svátost živá díky gestům, slovům a specifickým aktům přirozené lásky, která spojuje manželé; manželská spiritualita je svátostný život dvojice osob – muže a ženy – zamilovaných v Kristu a sjednocených svátostí manželství, aby postupovali cestou posvěcování.

Důležité je zdůraznění přítomnosti kněze – duchovního rádce END. Tento je součástí charizmatu Hnutí a jeho úlohou je pomáhat manželským párům, aby zůstávaly věrné tomuto charizmatu. V týmu splňuje svojí kněžskou službu, což je učení, posvěcování. Kněz je členem týmu, aby pomáhal párům v jejich posvěcování.⁶⁷

2. Text Písma Svatého: Efezským 5, 21-33

V poddanosti Kristu se podřizujte jedni druhým: ženy svým mužům jako Pánu, protože muž je hlavou ženy, jako Kristus je hlavou církve, těla, které spasil. Ale jako církev je podřízena Kristu, tak ženy mají být ve všem podřízeny svým mužům. Muži, milujte své ženy, jako si Kristus zamiloval církev a sám se za ni obětoval, aby ji posvětil a očistil křtem vody a slovem; tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná. Proto i muži mají milovat své ženy jako své vlastní tělo. Kdo miluje svou ženu, miluje sebe. Nikdo přece nemá v nenávisti své tělo, ale živi je a stará se o ně. Tak i Kristus pečuje o církev; vždyť jsme údy jeho těla. ‚Proto opustí muž otce i matku a připojí se k své manželce, a budou ti dva jedno tělo.‘ Je to velké tajemství, které vztahují na Krista a na církev. A tak i každý z vás bez výjimky ať miluje svou ženu jako sebe sama a žena ať má před mužem úctu.

⁶⁷ ENS/ERI „Páter rádce a duchovní doprovázení v Equipes Notre-Dame”, (O Padre Conselheiro e o Acompanhamento Espiritual nas Equipes de Nossa Senhora), Paříž, březen 2017 (najdete na webu ERI)

Modlitební četba Božího Slova

Navrhujeme každému individuálně i manželským párům, aby po dobu měsíce na základě textu z Písma Svatého postupovali čtyřmi stupni modlitební četby Božího Slova, což jsou **Četba, Meditace, Modlitba a Kontemplace**, v souladu se schématem a otázkami uvedenými v Dodatku 1 (Viz strana 117).

Krátká reflexe na téma biblického textu

- **Kdo miluje svou ženu, miluje sebe.** (Efezským 5,28)

Svatý Pavel v listu Efezským mluví o velké lásce, kterou Ježíš Kristus vyjadřuje skrze Církev lidstvu. Vidí nádherného Ježíše Krista v nebi, ale hovoří o tajemství Ježíše působícího v Církvi, aby v ní shromáždil všechny lidi jako jediný „Boží lid“. Záměrem je, aby všichni poznali tajemství Krista a tajemství Církve, aby poznali Kristovu Lásku, převyšující veškeré vědění (cit. Efezským 1,9; 1,22; 3,17-19, 4,13). Aby se tak stalo, měl by se křesťan obnovit, stát se „novým člověkem“ v Kristu (cit. Efezským 4,22-24). Kapitola 5, ve které se nachází úryvek k rozjímání, začíná následovně: „Jako milované děti následujte Božího příkladu a žijte v lásce, tak jako Kristus miloval nás a sám sebe dal za nás jako dar a oběť, jejíž vůně je Bohu milá. (Efezským 5, 1-2)

V tomto kontextu by se měl číst úryvek, který se nachází v epigrafu, s vědomím záměru, kdy autor poukazuje na dokonalost Kristovu, i s vědomím toho, že je před námi dlouhá cesta, na které nás Pavel učí, co máme dělat, abychom následovali Krista.

„Budte si vzájemně podřízení v Kristově bázni“ to je učení určené všem křesťanům. V něm vidíme Krista podřízeného vůli Otce, nebo Marii, která je jako Boží otrokyně. Tato podřízenost není ponížením, ale aktem lásky, odevzdáním se k disponování na užitek bratřím.

Takový je také smysl slov, podle nichž ženy mají být „podřízené svým mužům“. Přes viditelný vliv doby, kdy ženy byly považovány za vlastnictví svých mužů, Pavel mění tuto podřízenost a dává ji smysl služby díky lásce. Taktéž vlivem kultury doby dává Pavel řadu atributů muži: má milovat ženu jak Kristus miluje Církev, starat se o ní, živit ji, mít ji rád jako vlastní tělo a být připraven „umřít“ za ní.

Ve skutečnosti všechny tyto povinnosti jsou vzájemné, muž a žena by se měli milovat a sloužit si vzájemně. Oba tedy mají následovat Ježíše Krista,

který odevzdal svůj život, aby očistil a posvětil Církev, aby „tak si on sám připravil církev slavnou, bez poskvrny, vrásky a čehokoli podobného, aby byla svatá a bezúhonná.“ (5, 27 srov. Skutky 19, 7-9).

V tomto je základní důvod manželské spirituality; Kristus chce, aby jeho manželka, Církev, byla zcela svatá. Také muž a žena by se měli vzájemně milovat a pomáhat si navzájem, aby oba, jako „pouze jedno tělo“ rostli ve svátosti a dosáhli cíl: plnost v Kristu. Toto je „velké tajemství“.

Je důležité sledovat význam „těla“. Nejedná se o maso, ale o živé tělo. „Slovo se stalo tělem“ znamená, že Bůh, čistý duch, se stal člověkem, který přišel, aby posvětil také lidské tělo. Jsou „jedním tělem“, pár se stává spojením dvou životů, těla a ducha. Jak Kristus přijal lidské tělo, aby zachránil lidství, tak by také muž a žena měli být tělem a duchem nástrojem své vzájemné spásy, ve společné lásce, spojení láskou Krista k Církvi. Všechny činy Ježíše mají základ v lásce Boha, který chce štěstí pro lidi. Také manželský pár nachází v lásce důvod k činnosti obou, aby přispívali ke štěstí (svatosti) jednoho a druhého.

3. Pomocné texty

Prezentace textů

U zdroje manželské spirituality je výzva Krista manželskému páru, jak píše pater Caffarel, když cituje mladého venkovana, se kterým hovořil „Pro nás, manželé, je povoláním kráčet spolu směrem ke Kristu, jeden a druhý, jeden s druhým, jeden skrze druhého“.⁶⁸

Zdroj křesťanské lásky, jak také potvrzuje pater Caffarel, „není v srdci člověka. Je v Bohu. Pro manželé, kteří chtějí milovat, kteří se chtějí učit milovat stále silněji, je pouze jediná dobrá rada: hleďte Boha, milujte Boha, buďte sjednocení s Bohem, udělejte Mu místo“.⁶⁹ Bůh je na začátku lásky manželů, ale také na jejím konci. Láska pochází od Boha a odchází k Bohu. Bůh je alfa a omega manželské lásky.

⁶⁸ Henri Caffarel „Pro spiritualitu křesťana v manželství“ (Por uma espiritualidade do cristão casado) v *Espiritualidade Conjugal*, str 38

⁶⁹ Henri Caffarel „Lotissements“, „L'Anneau d'or“ č. 35, září-říjen 1950, str. 310-311 [1-p.4], viz také *Láska a milost (O Amor e a graça)*, kapitola 1, str. 28-29.

Jak lze sledovat v následujících textech, život v manželské spiritualitě je rovnoznačný s pokřesťanstvením celého manželského života a chválením Boha v životě, protože je jako nadpřirozené společenství (komunio), svazek, ve kterém přebývá Duch Svatý. V intimitě manželské lásky je přítomná Svatá Trojice, žijící v „chrámu manželského svazku“. Jak píše papež František „manželská spiritualita je tedy spiritualitou svazku, ve kterém přebývá božská láska“.⁷⁰

Jelikož žádné manželství není dokonalé a „ušíť“ jednou pro vždy, životní výzvy v manželské spiritualitě jsou požadavkem, nutností postupného dozrávání ve svém umění milovat ve dvou rozměrech: lidském a duchovním.

Text papeže Františka

Úkolem uloženým papežem Františkem v IX. kapitole *Amor Laetitia* je prezentovat některé stránky manželské a rodinné spirituality. Zdůrazňuje, že „již před několika desetiletími Druhý vatikánský koncil poukázal na duchovní život, plynoucí z rodinného života. Prohlásil, že laická spiritualita „má být poznamenána zvláštním rázem v souvislosti se stavem manželským a rodinným“ a že rodinné starosti nemají být považovány za něco cizího jejich duchovnímu životu. Proto se vyplatí krátce se pozastavit u popisu některých zásadních charakteristik této zvláštní spirituality, která se rozvíjí v dynamismu vztahů rodinného života.“ (AL, 313)

a) *Spiritualita nadpřirozeného společenství*

Pánova přítomnost přebývá ve skutečné a konkrétní rodině se všemi jejími bolestmi, zápasy, radostmi a všedními úmysly. V rodinném životě je obtížné se přetvařovat a lhát, nemůžeme na sebe brát masku. Je-li tato autenticita ožívána láskou, Pán v rodině kraluje svojí radostí a svým pokojem. Spiritualita rodinné lásky je tvořena tisícerými reálnými a konkrétními gesty lásky. V této různosti darů a setkání, jimiž zraje společenství, má svůj přibýtek Bůh. Tato oddanost spojuje hodnoty „lidské a božské“, protože je naplněna Boží láskou. Manželská spiritualita je tedy spiritualitou svazku, ve kterém přebývá božská láska. (AL, 315)

b) *Sjednání modlitbou ve světle Paschy*

⁷⁰ Apoštolská adhortace, *Amoris Laetitia*, č. 315.

Pokud se rodina dovede soustředit v Kristu, pak veškerý rodinný život sjednocuje a osvěcuje On. Bolesti a problémy se vnímají ve společenství s Pánovým křížem a objetí s Ním umožňuje snášet ty nejhorší chvíle. V trpkých dnech rodinného života nastupuje sjednocení s opuštěným Ježíšem, které může zamezit rozkolu. Rodiny „díky milosti Ducha svatého uskutečňují svou svatost v manželském životě, a to i skrze účast na tajemství Kristova kříže, který proměňuje těžkosti a utrpení v obět lásky.“ Na druhé straně chvíle radosti, odpočinku či svátku, a také pohlavnost jsou zakoušeny jako účast na plném životě Jeho vzkříšení. Manželé každodenními gesty utvářejí „teologický prostor, v němž každý může zakoušet mystickou přítomnost zmrtvýchvstalého Pána.” (AL, 317)

c) Spiritualita výlučné a svobodné lásky

V manželství se prožívá úplná patřičnost k druhému člověku. Manželé přijímají výzvu a touhu společně zestárnout a strávit se jeden pro druhého, a tak být odleskem Boží věrnosti. Toto pevné rozhodnutí, které poznamenává životní styl, je „vnitřní nezbytnost samotné manželské smlouvy lásky,“ protože „ten, kdo se nerozhodne milovat napořád, stěží může upřímně milovat pouhý den.“ Nemělo by to však duchovní význam, pokud by to bylo rezignované prožívání nějakého zákona. Je to patřičnost srdce, do něhož vidí pouze Bůh (srov. Matouš 5, 28). Každý den při vstávání se toto rozhodnutí věrnosti před Bohem obnovuje, ať už se během dne děje cokoli. A každý, když jde spát, čeká, aby vstal a v tomto dobrodružství pokračoval v důvěře v Pánovu pomoc. Takto je každý z manželů pro toho druhého znamením a nástrojem blízkosti Pána, který nás nenechává samotné: „Já jsem s vámi po všechny dny až do konce světa!“ (Matouš 28, 20).” (AL, 319)

d) Spiritualita péče, útěchy a podnětu

„Křesťanští manželé jsou sobě navzájem, svým dětem a ostatním členům rodiny spolupracovníky milosti a svědky víry.“ Bůh je zve k obrodě a péči. Proto je rodina „vždycky tou nejbližší»nemocnicí«.“ Pečujeme o sebe navzájem, podporujeme se a stimulujeme se a žijme všechno jakou součástí svojí rodinné spirituality. Život manželského páru je účastí na plodném díle Božím a každý je pro druhého ustavičným podnětem Ducha. Boží láska se vyjadřuje „v živých a konkrétních slovech, kterými si muž a žena projevují svou manželskou lásku.“ Oba jsou mezi sebou odleskem božské lásky, která těší slovem, pohledem, pomocí, pohlazením, objetím. Proto „chtít založit rodinu

znamená mít odvahu být součástí Božího snu, odvahu snít s Ním, odvahu s Ním tvořit, odvahu hrát s Ním tento příběh, vytvářet svět, kde se nikdo necítí sám.“ (AL, 321)

Text pátera Caffarela ⁷¹

MANŽELSKÁ SPIRITUALITA

Učení a umění samo-posvěcování v a skrze kněžství to je kněžská spiritualita. Učení a umění samo-posvěcování v a skrze manželství to je manželská spiritualita.

Jedná se o pokřesťanštění celého rodinného života. Nejprve je třeba hledat křesťanský význam ve všech každodenních věcech, kladením otázky: „Co vlastně v podstatě Bůh říká o lásce, o otcovství a mateřství, sexualitě, výchově, o všech těchto velkých životních skutečnostech?“. A nejde pouze o nalézání těchto významu, ale o uvedení do života Božích záměrů ve všech těchto oblastech.

Dále je třeba hledat to, čemu rádi říkáme křesťanský styl rodiny: křesťanský styl mezilidských vztahů mezi manžely, rodiči a dětmi, rodiči a prarodiči, rodinou a přáteli, křesťanský styl v kontextu domácnosti, jídla, výdajů, křesťanský styl v každodenních aktivitách: práci, požitcích, vstávání, uléhání, bdění, pohostinnosti.

Jak způsobit, aby to vše bylo křesťanské, zdálo se křesťanské, aby vše odráželo světlo Kristovy milosti?

Křesťanský styl dnů: neděle se neprožívá jako sobota, sobota jako čtvrtek, čtvrtek jako jiné dny týdne, křesťanský styl velkých událostí: narození, nemoci, těžkosti, sňatek, smrt... Prožít křesťanským způsobem všechny tyto události. A všechno proto, „aby Bůh byl veleben ve všech věcech“, jak říkají Benediktýni.

Vždyť rodina nežije v izolaci od místa a Církve, manželská a rodinná spiritualita je tedy také spiritualitou angažovanosti rodiny v lidských a farních úkolech.

⁷¹ Páter Henri Caffarel, zveřejněno ve Zlatém prstýnku č. 84, také v „Páter Caffarel – prokrok manželství“ (Padre Caffarel – profeta do Matrimônio) kapitola IV., studijní téma 2009.

4. Pokyny pro přípravu setkání týmu

Setkání týmu jako Ecclesia

Sedmá podmínka: Jednota s Církvi

Už jsem skončil? Ne! Musím ještě říci o jedné podmínce. Nadšení před setkáním malé skupiny křesťanů nebo horlivost modlitby neznamenají nutně, že se jedná o skutečné křesťanské setkání. Takové setkání by mohlo být stejně dobře schůzkou členů sekty. Přece v mnohých sektách bylo velké nadšení. Ale nebyl v nich Kristus. Nebyli Ecclesia. Proč? Protože to vše neprožívali v rámci Církve. A zde je poslední podmínka, na kterou vás chci upozornit.

Když mám uříznutou ruku, oddělenou od zbytku mého těla, ruka umírá; pokud je větev useknutá ze stromu, větev uschne. Pokud je malá Církev odtržena od velké Církve, malá Církev přestává být Církví, je pouhým setkáním.

Je nezbytné, aby se v malé Ecclesii našla živá a tepající duše velké Ecclesie. Právě proto je ve Stanovách Equipes Notre-Dame zapsáno "V modlitbě jsou připomínány a adaptovány všechny úmysly velké Církve".

Jedním slovem, pokud malá Ecclesia nezakoření v Církvi, bude z ní výhradně sekta. Celý její smysl vyplývá z jejího spojení s Církví a když hovořím o Církvi, myslím tím nejen tu na zemi, ale také tu v nebi.

A. Přivítání a počáteční motivace

Když začínáme naše osmé setkání, na kterém se budeme věnovat manželské spiritualitě jako speciálnímu příspěvku END k cestě křesťanského posvěcování, vidíme, že to je Kristus, kdo ve svátosti manželství spojuje svazek dvou osob, muže a ženy. Kristus bude nejen doprovázet život tohoto páru, ale bude v něm samotným díky své milosti.

Manželská spiritualita je učením a uměním sebe-posvěcování a posvěcování v manželství. Je to základní cíl Hnutí END: pomoc při posvěcování párů v a skrze manželství.

B. *Sdílení života*

- Hovořit v týmu o zkušenostech z minulého měsíce, které byly důležité jak pro páry, tak pro každého z manželů zvlášť.
- Popsat jednoduchým a jasným způsobem gesto nebo postoj, který jste přijali, abyste posílili vaši manželskou spiritualitu.

C. *Čtení Božího Slova a meditace*

Efezským 5, 21-23 (Viz text na stránce: 99)

D. *Liturgická modlitba*

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

E. *Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí*

- Každý sdílí s týmem vlastní prožívání konkrétních bodů úsilí v určitém měsíci.
- S velkou pravděpodobností se manželé do této chvíle již zúčastnili duchovní obnovy pro tento rok činnosti Týmu Notre-Dame. Pokud ne, přihlaste se, prosím, na následující duchovní obnovu.
- Řekněte, jaký význam má pro vás duchovní obnova.
- Pokud by manželské páry chtěly vědět více o tom, jak zlepšit svojí účast na duchovní obnově, měly by si přečíst dokument „Duchovní obnova“, který je v knihkupectví jejich super regionu.

Potvrzuje páter Caffarel⁷²

„Z času na čas naše víra slábně, ale v závanu Božího Slova se budí, posiluje, nabírá život. Právě během duchovní obnovy se můžeme otevírat Božímu Slovu.

F. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

V této chvíli nás nezajímá teoretická úvaha o svatosti. Promluvmě si o ní v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít ve svatosti v našem každodenním životě.

- Čím je pro vás manželská spiritualita, cíl našeho Hnutí END? Jak ji prožíváte každý den jako pár a jako rodina?
- Věříte, že END vám pomáhají na cestě k posvěcení? Jak?

G. Modlitba za beatifikaci služebníka Božího Henri Caffarela

H. Magnificat

I. Poslání manželství s misí

⁷² END „**Duchovní obnova**“, zveřejněný super regionem Brazílie, 2017, viz také ve Francouzském měsíčním listu č. 5, únor 1960.

SHRNUTÍ

Cíle

- S**dílet a projít si svojí osobní a manželskou cestu svatosti, kterou jste prošli během roku.
- S**dílet a prohlédnout si cestu týmu během roku a její příspěvek k posvěcování každého člena týmu.
- P**rovést v týmu shrnutí končícího roku ve vztahu ke konkrétním bodům úsilí a sdílení.
- U**znat, že povolání k manželské svatosti je těsně spojeno s misí.

Jak ukazuje název, je SHRNUŤ hodnotícím setkáním, na kterém se probírají různé stránky života každého páru a života týmu, hovoří se o tom, které stránky je třeba posílit, udržet, nebo – v případě potřeby – zlepšit.

5. Text Písma Svatého, Lukáš 13, 6-9

On mu odpověděl: „Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím.

Potom jim pověděl toto podobenství: „Jeden člověk měl na své vinici fíkovník; přišel si pro jeho ovoce, ale nic na něm nenalezl. Řekl vinaři: ‚Hle, už po tři léta přicházím pro ovoce z tohoto fíkovníku a nic nenalézám. Vytni jej! Proč má kazit i tu zem?‘ On mu odpověděl: ‚Pane, ponech ho ještě tento rok, až jej okopám a pohnojím. Snad příště ponese ovoce; jestliže ne, dáš jej porazit.‘“

Zamýšlení na základě Božího Slova

Výše uvedený text je jednoduchým podobenstvím. Někdo má ve vinohradu zasázený fíkovník, na dobrém místě, protože vinohrad byl založen na dobré zemi. Když fíkovník vyrostl tak, že by už na něm měly být plody, majitel po tři roky na něm nic nenašel. Prikázal tedy skácet strom, protože zabíral dobré místo a nepřinášel ovoce, přinášel ztrátu. Vinař jej však poprosil, aby strom nechal ještě jeden rok, a během této doby on ho bude okopávat a hnojit a pak možná přinese plody.

Toto podobenství je uvedeno v Evangeliiu podle svatého Lukáše v kontextu konverze a eschatologie. Ježíš hovoří o nutnosti obrácení, o tom, že je třeba být připraven jak na konec života na zemi, tak na druhý Kristův příchod, nikdo nezná den, ale On přijde. Podobenství je výstrahou, ale zároveň nadějí.

Fíkovník je obrazem každého člověka, ale může také zobrazovat společenství, hnutí (např. Equipes Notre-Dame). Majitelem vinice je Otec. Každý je zasazený do úrodné půdy, v Církvi – drahocenné vinici Páně. Vinař, Ježíš Kristus, pečuje o každého, obdarovává milostmi každou osobu, hnutí atd., aby vydaly ovoce dobré pro „majitele vinice“. Avšak i tehdy se vždy může

najít „fikovník“, který zabírá místo ve vinici, který roste a egoisticky využívá úrodnost země, překáží v dobrém rozvoji vinice a páchá škody kolem sebe.

Kromě toho je tento „fikovník“ velmi speciální: Majitel vinice se o ně postaral, ale po dlouhá léta nedával ovoce, až nenadále přišel jeho konec.

Text záměrně nevypovídá, jestli po okopání a pohnojení strom přinesl plody. Toto podobenství má svůj závěr v každém člověku, až do konce časů. Výsledek se skrývá v individuálním úsilí každé osoby. Bůh může poskytovat milosti vždy, ale umožňuje, aby člověk ve své svobodě sám využil „hnojivo“.

Konec roku činnosti Equipes Notre-Dame je správnou chvílí pro prověření, zda „fikovník“ přináší plody. Země, na které rostl, byla úrodná, ve středu vinohradu, a přes to neměl ovoce.

Možná, přes to, že je „půda úrodná“, manželské dvojice a tým také nepřinášejí dobré plody. Možná jsou přesvědčení, že si vystačí sami navzájem, že jsou již dost dobří, možná nevědomky a pohodlně říkají „být svatý překážka“, mimo jiné proto, že se nestarají, co je kolem nich ve vinohradu Páně.

Podobenství je tajemným pozváním Boha ke změně na této cestě ke svatosti. Křesťanské manželství ví, že je slabé, že samo nepřinese dobré plody, proto počítá s „Vinařem“. Ježíšem Kristem – Milosrdenstvím Otce – vždy dychtivém, které naléhavě touží předat dary Ducha Svatého, aby přinášely plody svatosti.

Text pátera Caffarela

„UNAVIL JSEM SE, ABYCH POTKAL BOHA“⁷³

Nový rok. První setkání starého týmu. Na denním plánu je shrnutí výsledků předchozího roku, plány na rok, který začal, „zdravotní stav“ týmu.

Hlava v dlaních, oči směřující k zemi, prsty hrající si s vlasy, ruce v kapsách – každý přijímá pohodlný postoj, který pomáhá vyslovit niterné myšlenky... začíná velká burza nápadů.

⁷³ Zveřejněno v Brazílii v Měsíčním listu č. 469, únor-březen 2013, str. 23-24, vydavatelství pátera Caffarela, Francouzský měsíční list č. 1, ročník III., březen 1955.

Někdo říká „Slábne hlas našeho týmu“. Ta věta ihned vyvolává živou diskusi, která končí závěrem, že když se vezme do úvahy veškeré aktivity a shrnutí výsledků není toto hodnocení přesné a asertivní.

Pochybnost však přetrvává. Copak se někde vytratilo počáteční nadšení, nadšení vyplývající z pocitu novinky?

Dobře si vzpomínám – říká jeden z přítomných – s jakou radostí jsme se vraceli domů po každém setkání! Vše bylo radostné! Měli jsme pocit, že jsme pronikli do myšlenek Boha o lásce, rodičovství, sexu, výchově... Jak nádherné perspektivy! Objevili jsme, že naše manželství nebylo jen úzký výjezd z garáže, ale skutečná cesta, která nás vede k Bohu, že tajemství lásky nás přenáší zcela k tajemství Krista a Církve.

To svědectví bylo velmi dojímavé. Nadšení, skutečné nadšení vyplývá z objevu.

Zvu vás k malé meditaci. Pokud křesťanské nadšení ve vašem týmu, mezi jejími členy, trochu pokleslo, není tomu tak protože se vytratil původní objevný duch? A ještě dále. Proč se tento duch vytratil?

Abychom objevovali, musíme hledat, abychom hledali, musíme chtít najít, abyste chtěli najít, musíte být přesvědčeni, že je co najít.

Věříte, že existuje něco, co je třeba potkat, nebo jste jako ti křesťané, kteří sotva poznali několik pravd o velikosti manželství, už si myslí, že vědí o tomto – použijeme slova svatého Pavla – „velkém tajemství“ vše? Kdo, po tom, co se zúčastnil několika konferencí a několika duchovních obnov, je spokojen s tím, co již slyšel, a ponechává jiným – opět podle svatého Pavla – „nesmírnou hloubku Kristova bohatství“?

Pokud věříte, že stále zůstává mnoho k objevování, nebude s objevování nikdy končit, pravda je nekonečná, dříme ve vás také touha po setkání? Chybí vám světlo? Spirituální přesycení je mezi křesťany velmi častou nemocí. Nejsou už hladoví, proto jedí málo a málo využívají to, co přijímají. Duchovní zdraví můžeme poznat po jednom: po hladu poznávat Boha, jeho myšlenky, jeho slova.

A pokud hladovíte po Kristu, skutečně Ho hledáte? Věnujete alespoň chvíli každý den, abyste četli Písmo? Dokážete rezervovat ve vašich nadměrně přetížených životech trochu času, abyste prohlubovali víru?

V knize Přísloví čtete: „Unavil jsem se, abych potkal Boha“. A vy?

Studovali jste měsíční témata s otevřeným duchem, jak jsem vám říkal? Není vaše výměna myšlenek na setkáních pouze obyčejnou intelektuální diskuzí, anebo to může být hledání nezbytných a životních pravd? Víte, že váš duchovní rádce není rozdělovatel pouze Kristových svátostí, ale také Božího Slova? Hovořili jste s ním během setkání, jak jsem chtěl?

Kladu vám tyto otázky a upřímně prosím, přemýšlejte nad nimi. Závisí na nich vaše křesťanská životnost. Neexistuje křesťanská životnost bez živé víry, neustále živěné novými objevy.

Setkání týmu jako Ecclesia

[...] aby setkání týmu bylo Ecclesii, musí být splněno mnoho podmínek, říkával páter Caffarel. Je třeba přijmout určitou mystiku Ecclesie.

Jsem přesvědčen, že kvalita a vyzářování vašich setkání týmů budou tento rok neustále růst a že od setkání k setkání se tato společenství budou stávat opravdovou Ecclesiae!

A. Sdílení uskutečnění konkrétních bodů úsilí

Sdílení, jak jsme viděli během roku setkání týmu, má za úkol prohloubenou komunikaci na téma manželského života, kolem konkrétních bodů úsilí. Tyto body jsou jako opěrné sloupy nebo nosníky vnitřního života manželství, které patří k END, nebo také manželské spirituality.

Aby byly skutečnou Ecclesia je nutné, soustředit se během měsíčních setkání na sdílení těchto konkrétních bodů úsilí, při tom však dokázat vyjít mimo ně, aby bylo možné komunikovat skutečné životní zkušenosti manželských párů a aby si manželské dvojice společně s duchovním rádcem mohly vzájemně pomáhat.

Při sdílení byste se neměli spokojit vyřčením toho, co manželský pár zjistil nebo ne v KBÚ, ale na základě tohoto skutečně sdílet svůj duchovní život.

Pokud jede o manželský pár:

- Jak manželský pár hodnotí svůj duchovní rozvoj v tomto roce?

- Jakým způsobem v tomto rozvoji pomohly KBÚ?
- Které KBÚ přinesly významnou změnu v individuálním životě každého a které v životě manželského páru?
- Naučili jste se modlitební četbě Písma Svatého? Opovězte o této zkušenosti.

Pokud jde o tým:

- Jak hodnotíte kvalitu sdílení během setkání týmu v tomto roce?
- Co bylo pro vás přínosem získaným od ostatních manželských párů?
- Jak může přispět duchovní rádce k rozvoji týmu?

Pokud jde o Hnutí týmů Notre-Dame:

- Nabídlo Hnutí (na úrovni sektoru, regionu, provincie, super provincie a mezinárodní) možnosti formace pro pochopení tajemství KBÚ a sdílení? Jaké? Jak jste je využili?

B. Otázky na setkání týmu

Výměna postřehů k tématu

V tuto chvíli nás nezajímá teoretická úvaha o svatosti. Promluvmě si v rámci týmu, který je formou vzájemné pomoci, o tom jak žijeme nebo se snažíme žít ve svátosti v našem každodenním životě.

- Co vás nejvíce zasáhlo, nebo co jste skutečně využili v rozvoji vaší manželské spirituality a vašeho posvěcování jako manželství v každé z kapitol tohoto tématu?
- Texty pátera Caffarela od textů papeže Františka dělí asi 50 až 70 let. Co si myslíte o aktuálnosti myšlenek pátera Caffarela o manželském posvěcování? Jsou ještě dnes přínosem pro manželskou teologii?
- Uvědomuje si váš tým, že se během jeho setkání v průběhu roku shromažďovala skutečná Ecclesiae? Vysvětlete.

C. Liturgická modlitba

Responsoriální žalm (Viz strana 16)

D. Modlitba za svatořečení Pátera Caffarela

E. Magnificat

F. Poslání manželství s misí

Jak by měla probíhat modlitební četba Božího Slova – Lectio Divina – 4 stupně

a) Zamýšlení papeže Benedikta XVI.⁷⁴

Papež Benedikt XVI. u různých příležitostí během svého pontifikátu hovořil, že je nezbytné, aby každý křesťan naslouchal Božímu Slovu, aby je mohl hlásat a připomínal, že katolická církev žije v Evangeliu a v něm se obnovuje. Pro něho „Církev nežije sama ze sebe, ale z Evangelia a směřuje vždy a stále k němu. Toto by měl každý křesťan brát do úvahy a využívat: pouze ten, kdo poslouchá Slova, je může hlásat“.

Dále papež Benedikt XVI. pokračuje: „Církev a Boží Slovo jsou neoddtělně spjaty. Církev žije z Božího Slova a Slovo zní v Církvi, v jejím učení a celém životě“.

A zdůrazňuje „Pokud je tato praxe účinně propagována, jsem přesvědčen, že přinese nové duchovní jaro v Církvi. Jako stabilní pastýřský bod Bible musí být „Lectio Divina“ propagována také novými metodami, v souladu s duchem doby.

„Měli bychom Lectio Divina uvádět do praxe, hledat v Písmu Kristovy myšlenky, učit se myslet s Kristem, myslet jako On a tím způsobem znát Kristovy myšlenky, být schopni předávat jiným Ježíšovy úvahy a pocity“ řekl papež Benedikt XVI.

b) Počátky Lectio Divina

Modlitební četba Božího Slova má svůj počátek u prvních křesťanů, jako první použil pojem Lectio Divina Origenes (kolem 185-254), teolog, který tvrdil, že k četbě Bible je potřeba pozornost, stálost a modlitba.

⁷⁴ Papež Benedikt XVI. „Lectio Divina“ se seminaristy, 12. února 2010, Setkání s věřícími Římské diecéze. „Lectio Divina“, 18. února 2010, apoštolská adhortace *Verbum Domini* papeže Benedikta XVI.

O něco později se Lectio Divina stala páteří náboženského života. Řehole Pachomia, Augustína, Basila a Benedikta ji provozovaly společně s manuální práci a liturgií, což bylo trojím pravidlem řeholního života.

Systematizace Lectio Divina do čtyř stupňů pochází z 12. stol. Kolem roku 1150, Guigo, kartouzský mnich, napsal knihu s názvem „Žebřík mnichů“, ve které předkládal teorii čtyř stupňů: **četbu, meditaci, modlitbu a kontemplaci**. „Toto je žebřík, po kterém mniši vcházejí ze země do nebe“ psal.

c) Jak provádět Lectio Divina – 4 stupně

Čtyři stupně Lectio Divina jsou četba, meditace, modlitba a kontemplace.

1) Četba: „Člověk je to, co čte“

Prvním krokem je volba biblického textu. Po zvolení textu zahaj čtení, čti tolikrát, kolik je třeba, až se Boží Slovo v tobě rozezná a pohltí tě. Právě v četbě se svatý text začíná uskutečňovat, Slovo čtené s vírou se v tuto chvíli aktualizuje.

Pochop také, o co jde v textu. O čem hovoří? O kom vykládá? Komu je určený? V dalším kroku, tedy v meditaci, umístí text v současnosti.

Napiš v několika slovech, co jsi z textu pochopil. Například: v dnešním úryvku Ježíš navštěvuje dům a modlí se: Ježíš navštěvuje také můj dům.

2) Meditace: „Neznat Písmo znamená neznat Ježíše“

Úkol meditace spočívá v přemýšlení o textu, který jsi přečetl. Duch Svatý ti chce předat něco výjimečného. Jak bude četba postupovat, bude se Boží Slovo, jak již bylo řečeno, aktualizovat, konkretizovat, stávat se opravdové a transformační. Po několikerém přečtení se zeptejte: Která Boží slova jsou pro mě jedinečná a osobní? Jaká bude moje odpověď?

Přepiš úryvek textu, který tě zaujal.

Skrze Boží Slovo nás Bůh s láskou navštěvuje, často také kárá, vyzývá k návratu na správnou cestu a utěšuje.

Zapiš si výsledky svých úvah.

3) Modlitba: Modlitba je jistou cestou k posvěcování

Kdo se modlí Božím Slovem, chápe, že Někdo přijde na setkání. Konkrétně v modlitbě bychom měli odpovědět, co přečtený a v myšlenkách zvažovaný text chce říci Bohu.

Můžete chválit, děkovat, prosit nebo popírat, toto je čas proseb o milost a to o hojnou, aby slovo přišlo vyplnit svou misi.

Svatá písmena hovoří: tak tomu bude s mým slovem, které vychází z mých úst: Nenavrátil se ke mně s prázdnou, nýbrž vykoná, co chci, vykoná zdárně, k čemu jsem je poslal...“ (Izajáš 55, 11). Modlitba je odpovědí na to, co ti Bůh předal v četbě a rozjímání. O čem Bůh mluvil? Jaká je tvá odpověď?

Napiš svou modlitbu.

4) Kontemplace: „Kontemplovat to znamená vcházet sám, zastavit se a pouze dívat na Boha“

Po četbě, meditaci a modlitbě Božím Slovem přišel čas na kontemplaci.

Kontemplace přivádí toho, kdo se modlí do stavu tepla a bezpečí, odpočinku od bytí a činnosti, je to hluboká zkušenost opravdového Boha, který ukazuje svojí milující a blízkou tvář. Pro dosažení kontemplace je třeba naléhat. Kontemplace je dar a milost.

Napiš, zda jsi během kontemplace pocítil působení Boha, který tě navštěvuje.

„Jděte do celého světa a kažte evangelium všemu stvoření“ (Marek 16, 15)

Na konec přichází doba, kdy je potřeba, aby se modlitba stála účinná, dosvědčit svými činy jak Boží Slovo změnilo váš život.

DOPIS Z FATIMY 2018 POSELSTVÍ MEZINÁRODNÍHO ZODPOVĚDNÉHO TÝMU ČLE- NŮM TÝMŮ NA CELÉM SVĚTĚ

Drazí manželé a duchovní rádci Equipes Notre-Dame!

V závěru XII. Mezinárodního shromáždění END toužíme, se srdci přeplněnými radostí, prodloužit a předat vše, co jsme prožili během těchto intenzivních a obohacujících dnů. Každý z nás zde „nasál“ obrovské bohatstvím našeho charizmatu opírajícího se o manželskou spiritualitu. Prožívání mystiky jednoty v Kristu zve nás, bohatých různorodostí, k radostí z postupování společnou cestou a k věrnosti našim kořenům. Nosíme v srdcích vděčnost za to, že jsme v studii „Usmíření, znamení lásky“ našli hluboký smysl našeho bytí Božími dětmi, které máme zdarma.

To, co jsme prožili během tohoto intenzivního týdne – rozhodně příliš krátkého, protože jsme nechtěli, aby skončil – nemůže zůstat pouze vzpomínkou. Je to zdroj světla a naše úsilí půjde směrem k jeho udržování a propagování, především prostřednictvím jeho předávání těm, kdo neměli milost bezprostřední účasti ve shromáždění.

Nyní je pravá chvíle, abychom se s otevřeným a odevzdaným srdcem podělili o naše zjištění, která nám umožní určit novou etapu cesty, a která nás inspirovala k načrtnutí obrysu cestovní mapy našeho putování do budoucna. To vše v souladu s cestou Církve, s věrností našim počátkům a mystice úplného přilnutí ke Kristu a k Marii, Naší Matce, která nás vede a inspiruje.

Ve světě jsou včera a dnes, světlo a tma vždy vedle sebe. I dnes vedle viditelných stínů jsou viditelná mnohá světla a znamení naděje, která bychom měli rozvíjet, protože „Nikdo přece nerozsvítí světlo a nepřikryje nádobou ani je nedá pod postel, ale dá je na svícen, aby ti, kdo vcházejí, viděli světlo.“ (Lukáš 8, 16).

Projekt života doporučený END jako cesta vychází z té zvláštní milosti, jaká nám byla daná: **charizmatu manželské spirituality**. Předáváme toto charizma, my nedokonali muži a ženy, kteří přijímáme tento dar podle našich sil a přes velké slabosti. Jsme totiž nositeli světla a tmy. Proto nesmí-

me nikdy ztratit schopnost rozlišování a autokritiky. Papež František nám o tom připomíná: „Nejsou dokonalé rodiny, ale není důvod bát se nedokonalosti, slabosti a ani dokonce konfliktů“. Proto nemůžeme nikdy opustit naši mystiku a význam kolegiality při rozlišování Jeho Vůle.

Pokud je kolem nás tma, není tomu tak proto, že ji jiní způsobují, ale proto, že my nezáříme dost intenzivně, abychom tmou rozsvítili. Dnes více, než kdykoliv jindy mají Equipes Notre-Dame sehrát a vyplnit konkrétní úlohu. Parafrázujeme slova papeže Františka z EG 171: dnes Církev a svět potřebují nás, manželé z END. Naše formace a naše zkušenost doprovázení, naše znalost pedagogiky opírající se o moudrost, pochopení, trpělivost a mírnost Ducha Svatého, nás dělají schopnými obklopit péči nám svěřené ovce a ochránit je před vlky, které chtějí rozprášit stádo.

Hnutí nás v posledních letech připravilo k „**BYTÍ**“, abychom pochopili bohatství naší svatosti a naší manželskosti. Jsme pozváni k formování se a posilování víry, když „**VIDÍME**“ a uvědomujeme si misijní úlohu, k níž nás Církev vyzývá. Tato chronologie cesty v Hnutí připomíná chronologii života každého učeníka. Řídí se logikou, kterou nelze opustit. „**BYTÍ**“ jako Kristus, když se stáváme novým člověkem, což začíná zkušeností setkání, nás vede k „**VIDĚNÍ**“ života Kristovýmá očima a tento evangelijní pohled nás vede, pokud k tomuto dáme svolení, abychom žili nebo – což je v podstatě totéž – abychom „**PŮSOBILI**“ jako Kristus.

V této nové etapě života Hnutí, která začíná XII. Mezinárodním shromážděním, se chceme vyhnout stagnaci, když bychom zůstávali připevnění ke stejné ose, a postupovat v souladu s dynamikou růstu Kristova učeníka, proto vám dnes nabízíme jako Hlavní Směr na naší cestě pozvání k aktivitě, která konkretizuje naše Povolání a Misi, a to přijetím za své výzvy: „**NELEKEJTE SE, POJĎME VPŘED**“.

Na této etapě cesty nás povedou dva biblické texty:

První – „**Neboj se, vždyť já jsem s tebou, nerozhlížej se úzkostlivě, já jsem tvůj Bůh. Dodám ti odvalu, pomoci ti budu, budu tě podpírat pravici své spravedlnosti**“ (Izajáš 41,10). Příslib, který nás zve, abychom odhodili naše jistoty, a který nám zároveň poskytuje moc, jež nepochází od nás samotných, ale z působení toho, na něhož jsme citliví a komu důvěřujeme, kdo nás volá a koho chceme následovat.

Druhý – „**Zuj si opánky, neboť místo, na kterém stojíš, je půda svatá**“ (Exodus 3, 5), nám připomíná, že v tom „exodu“, který zahajujeme, nejsme lepší než kdokoliv jiný, ale jsme nástroje Božího milosrdenství tak, že s každým kamenem, na který šlápneme, s každou skutečností, se kterou se setkáme, by se mělo zacházet jako se svatým místem evangelizace, kde je přítomen Bůh, dokonce i v těžkých situacích, které nejsme sto pochopit.

Když kráčíme po boku Církve vycházející ke světu, konkretizujeme ještě více tohoto ducha a tuto misijní dynamiku, ke které nás zve papež František, se záměrem pomáhat při objevování a prožívání skutečné povahy lidské lásky rozlišováním, přijímáním, doprovázením díky naší specifice a zůstáváje vždy věrní našemu charizmatu.

V objevování bude základem a vztažným bodem nový dokument **Povolání a mise**, kterým nás obdaroval Mezinárodní zodpovědný tým během tohoto setkání. Dokument obsahuje vizi minulosti, současnosti a budoucnosti našeho Hnutí. Díky tomu můžeme:

1. Rozlišovat v našem okolí výzvy, na které můžeme odpovídat jako Hnutí „A za to se modlím, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala a s ní i poznání a hluboká vnímavost“ (Filipským 1, 9)

Aby Hnutí vědomě přijalo skutečný smysl své mise v Církvi a ve světě, musíme rozlišovat, že naším cílem je v souladu s naším charizmatem nejen rozvoj manželské spirituality a svátostnosti manželství – nad kterými nemůžeme přestat pracovat, jelikož to je podstata a skutečný „katalyzátor“ smyslu naší mise – ale také podpora misijního povědomí a ducha každého týmu a jeho každého člena.

Spiritualita to není synonymum pasivity. Nevzniká prostřednictvím vzdálení se od světa. V Apoštolské adhortaci „*Gaudete et Exsultate*“ papež František říká jasně: „**Není zdravé oblíbit si mlčení a nenávidět setkání s druhým, přát si odpočinek a odmítat činnost, vyhledávat modlitbu a podceňovat službu. Všechno může být přijato a integrováno jako součást vlastní existence v tomto světě a stát se součástí cesty posvěcování. Jsme povoláni žít rozjímavě také uprostřed činnosti a posvěcujeme se v zodpovědném a velkodušném plnění svého poslání.**“ (GE 26).

Při uskutečňování tohoto cíle jsou Equipes Notre-Dame, bez omezování svobody a vlastní iniciativy členů Hnutí, volány ke hledání a podpo-

rování konkrétních programů doprovázení párů v situacích, které jsou vyprovokovány současným světem; programů vznikajících ne jako individuální iniciativy, ale v rámci našich organizačních struktur. Toto je naše síla a konkrétní přínos, který dnes můžeme věnovat Církvi a světu.

2. Nabízet nové impulsy a nového ducha v rozšiřování Hnutí podle měnící se skutečnosti.

„Šimon mu odpověděl: „Mistře, namáhali jsme se celou noc a nic jsme nechytili. Ale na tvé slovo spustím sítě.“ (Lukáš 5, 5).

Tak je tedy z perspektivy nové evangelizace důležité, aby bylo umožněno poznávat bohatství křesťanského manželství v co největším počtu zemí. Dobře víme, že pedagogika END i životnost našeho projektu života, pozitivně ovlivňují rozvoj vztahů muž-žena v každém zeměpisném kontextu. Díky silné touze expandovat a díky úsilí a vytrvalosti všech byly dosaženy nádherné plody. Nemůžeme při tom také vygumovat z naší mysli a z naší práce dvě klíčová slova: **inter-kulturnost a inkulturace**. Inter-kulturnost: jsme odlišní, jinak přemýšlíme, pocházíme z různých kultur, které musíme pochopit a přijmout. Inkulturace: nemůžeme zapomínat, že naše formace, naše pedagogika a vše, čím jsme, má být – se zachováním věrnosti naším zdrojům – zaneseno a přizpůsobeno každé kultuře na základě pochopení jejich myšlenek, jejich očekávání a jejich potřeb.

V určování pole naší mise propagování Hnutí musíme zohlednit směr, který Filipovi ukázal Anděl Páně: „**Vydej se na jih k cestě, která vede z Jeruzaléma do Gázy. Ta cesta je opuštěná.**“ (Skutky 8, 26), aniž bychom podlehli pokušení větší účinnosti nebo většího efektu, aby všechny manželské páry na světě, jakákoliv by byla jejich forma, situace nebo původ, mohly poznat dar a milost, která nám byla svěřena.

3. Vždy v praxi využívat „umění doprovázení“:

„**Nakonec pak: Všichni buďte jedné mysli, soucitní, plní bratrské lásky, milosrdní a pokorní**“ (1. Petrův 3, 8).

Papež František klade důraz na slovo „doprovázet“ jako na klíčové pro naše směřování v budoucnosti. Jak vysvětluje dokument „**Povolání a mise**“ v paragrafu III-2: „My, týmy, jsme již uvedeni do tohoto umění, které předpokládá rozlišování, přijímání, naslouchání, soucit, péči, trpělivost, vzájemnost... Byli jsme Církvi volání, abychom doprovázeli ve chvíli-

lich velké vnímavosti, jako je cesta ke stálému a trvalému svazku, první roky manželského života, etapy krizí a těžkosti, komplikované situace způsobené rozchodem, opuštěním, nepochopením“. Musíme se každý den stávat stále většími „specialisty“ v umění doprovázet všechny, které můžeme díky specifické naší manželské spirituality přivést k Církvi, která dnes více než kdykoliv potřebuje zformované učedníky – misionáře. Je to oblast, na kterou END nikdy nepřestanou upírat své úsilí.

Jako vždy se v naší činnosti svěřujeme Marii, Naší Matce, Přímluvkyni a Průvodkyni na cestě, která nás vede k tomu, abychom byli – jak říkala sv. Matka Tereza – tužkami v ruce Boha určenými k psaní toho, co On chce.

Nechť se stane.

Tó a Zé Moura Soares Clarita
Mezinárodní zodpovědný pár
2012-2018

a Edgardo Bernal Fandiño
Mezinárodní zodpovědný pár
2018-2024

Modlitba za beatifikaci služebníka božího Henri Caffarela

Bože, náš Otče,

Ty jsi zapálil v hloubi srdce Tvého služebníka, Henri Caffarela,
Plamen lásky, který ho zcela svázal s Tvým Synem a zapálil,
aby Ho hlásal světu.

Jako prorok naší doby ukázal důstojnost a krásu každého povolání,
Podle slov, které Ježíš směřuje k nám všem: „Pojď za mnou“.

On nadchnul manželé významem svátosti manželství,
Která vyjadřuje tajemství jednoty a plodné lásky mezi Kristem a Církvi.

On ukázal, že kněží a manželské páry

Jsou volání, aby vyplňovali svým životem povolání k lásce.

Vdovám ukazoval cestu: láska je silnější než smrt.

Pohnutý Duchem Svatým

Vedl mnohých věřících cestou modlitby.

Ovládnutý plamenem horlivosti byl Tvým obydlím, Pane.

Bože, náš Otče,

Skrze přímluvu Marie, Naší Paní,

Tě prosíme, abys přiblížil ten den, ve kterém Církev vyhlásí jeho svatost,

Aby všichni našli radost z následování Tvého Syna,

Podle svého povolání v Duchu Svatém.

Bože, náš Otče, prosíme za přímluvou Otce Caffarela,

aby ... (upřesněte svůj úmysl – prosbu)

Amen.

„Nihil obstat“: 4. 1. 2006 – „Imprimatur“: 5. 1. 2006

Andre VINGT-TROIS – Arcibiskup Paříže

V případě získání milosti na přímluvu pátera Caffarela,

je třeba kontaktovat manželský pár zastupující Sdružení přátel pátera Caffarela.

